A SOSIT TIMPUL SĂ CUNOAŞTEM ADEVĂRUL

George GEORGESCU

Istoria postrevoluţionară consemnează intrarea în cel de al nouălea an dela declanşarea sângeroaselor evenimente din Decembrie, dar autorii din culise ai masacrului sunt încă în libertate, bucurându-se, unii de imunitate parlamentară, iar alţii de complicitatea justiţiei. Câteva comisii parlamentare au fost alcătuite pentru elucidarea împrejurărilor şi nominalizarea ucigaşilor celor 942 de morţi şi 2.245 de răniţi grav, după data de 22 Decembrie, când dictatorul fusese răsturnat şi Ion Iliescu s'a autoinstalat la cârma Ţării. S'au audiat mii de martori, s'au adunat un munte de declaraţii, s'au înregistrat sute de casete video şi audio, dar nici una din aceste comisii nu a fost capabilă să scoată adevărul la iveală şi să prezinte opiniei publice, cât şi sutelor de familii îndoliate ale martirilor Revoluţiei, date concludente. Deşi toată lumea cunoaşte unde se ascund vinovaţii, comisia parlamentară va trece probabil pragul mileniului în căutarea adevărului. Mai cu seamă că mulţi dintre martorii audiaţi care au făcut destăinuiri revelatoare au dispărut cu desăvârşire între timp.

Ca să respectăm adevărul în totalitate, câteva încercări s'au făcut totuşi. Astfel, senatorul PNŢCD Valentin Gabrielescu, care a preluat preşedinţia Comisiei Parlamentare *"Decembrie '89"* dela regizorul-scenarist Sergiu Nicolaescu, a încercat să arunce o rază de lumină în labirintul tenebros al evenimentelor. După audieri, interogatorii şi anchete minuţioase, d-sa a dezvăluit într'un serial publicat de ziarul *"ZIUA"*, începând cu data de 14 Decembrie 1995, o serie de implicaţii de o deosebită gravitate, afirmând că *"nu va menaja pe nimeni, va fi fără milă, la fel cum fără milă este şi verdictul istoriei"*. D-sa afirmă în acel serial de dezvăluiri, în dialog cu directorul ziarului, Sorin Roşca Stănescu, Vineri 15 Decembrie 1995 că: *"Ion Iliescu a solicitat o invazie sovietică în România"*. În cadrul audierii lui, fiind încă în funcţia de preşedinte al Ţării la vremea respectivă, Valentin Gabrielescu l-a întrebat: - *"Aţi vorbit cu Moscova?"*. Mi-a răspuns: *"NU"*, relatează d-sa. Atunci i-a replicat: - *"D-le preşedinte, cum nu, când generalul Guşe a spus că da, cum nu, când generalul Hortopan a spus că da! D-le preşedinte, încă o dată, cine minte?"*. Şi în continuarea dialogului cu S.R. Stănescu: - *"Ei bine, pe lângă cele două declaraţii categorice, a mai apărut o probă cât se poate de elocventă că Ion Iliescu a cerut intervenţia trupelor sovietice în România. Dovada de nezdruncinat se găseşte chiar în documentele Armatei Române. Reiese cât se poate de limpede cutremurătorul adevăr că în data de 23 Decembrie 1989, la ora 13, respectiva convorbire telefonică cu Marele Stat Major Sovietic s'a purtat din cabinetul ministrului din M.Ap.N. Cel ce a solicitat în mod direct intervenţia trupelor sovietice a fost colonelul Eftimescu, primul în ierarhia militară, după Ştefan Guşe, care s'a pronunţat vehement împotriva unei invazii 'frăţeşti'... Însăşi logica formală indică cu precizie*

Continuare în pag.5

CITIŢI ÎN ACEST NUMĂR

articole semnate de următorii colaboratori din România:

A. BĂRBULESCU	pagina 1
Dan BITU	pagina 2
F. O. SĂLCEANU	pagina 3
Bogdan COSTEA	pagina 4
Prof. B. SERDARU	pagina 5
Prof. T. BRĂILEANU	pagina 7
L. FLORENŢIU	pagina 7
B. A. CIACHIR	pagina 14
Prof. N. CIACHIR	pagina 17
Prof. E. POPESCU	pagina 18
Andrei BĂDIN	pagina 20

ISSN 0705-8365

Preţul unui abonament anual 30$/50DM

CUVÂNTUL ROMÂNESC

THE ROMANIAN VOICE

THE LARGEST ROMANIAN NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

ANUL 24 Nr. 255 - IANUARIE 1998 PUBLICAŢIE LUNARĂ EDITOR: GEORGE BĂLAŞU

CIRCULATIE IN AFARA CANADEI: AFRICA, ARGENTINA, ANGLIA, AUSTRALIA, BRAZILIA, BELGIA, CHILE, DANEMARCA, ELVETIA, GERMANIA, GRECIA, FRANTA, ISRAEL, ITALIA, IUGOSLAVIA, OLANDA, ROMANIA, SPANIA, S.U.A., SUEDIA, TURCIA, UNGARIA, NOUA ZEELANDA

"NOU" ŞI VECHI

Eugen BÂRSAN

Ceea ce înţelegem prin *"noul"* din acest titlu este renaşterea unui popor înstrăinat de propria-i identitate. Iar ce se vede sub acest aspect în viaţa politică din România, la piatra de hotar 1997-1998, este un amestec de nou şi vechi. De un nou care emană declaraţii şi politică de principii democrate ce încă nu sunt decât în chip relativ fapte şi de un vechi care reprezintă încă autenticitatea unui conservatorism îndărătnic, cramponat de *"epoca de aur"*, cu aerul că prestaţia ei totalitar-comunistă n'ar fi avut decât un rol pozitiv, care n'ar fi cazul să fie deranjat. Astfel, *"noul"* şi vechiul de care are parte ţara, nu reprezintă decât o situaţie confuză, în instituţiile confuze, ale unei perioade confuze, numită tranziţie.

Când referim noul şi vechiul la această perioadă de confuză-tranziţie, trebue să ne dăm seama că România se află în faza despărţirii albului de negru. În fapt, în chip trist, o fază în care conştiinţa politică a masei este prizoniera mizeriei materiale şi spirituale. Mizerii purtate pe fondul: nimeni nu a putut auzi până acum un singur glas de iertare sau de regret din partea rinocerilor comunişti care au desfigurat ţara, prin desăvârşirea unei politici de corupţie a simţurilor. În loc de iertare şi regrete, rinocerii caută forme de supravieţuire printr'o metamorfozare a comunismului în cripto-democraţie sau ultranaţionalism a la C.V. Tudor. Cei care au slugărit *"epoca de aur"* îşi mai schimbă părul şi pentru a-şi salvgarda confortabilitatea situaţiilor lor excelente. Şi totul le merge din plin, datorită şi faptului că voinţa politică a noilor guvernanţi este în bună parte prizonieră a trecutului, a vechiului. Un trecut care între *"nou"* şi vechi vrea să eternizeze provizoratul societăţii româneşti într'un comunism muribund şi un capitalism programat.

Un lucru care este posibil să fie realitate, dacă între nou şi vechi nu are loc înfăptuirea tranziţiei moravurilor. Căci numai o asemenea înfăptuire poate scurta amarul postdecembrist al Românilor. Un amar creat de faptul că în cele mai multe cazuri asanările aşteptate se reduc doar la cosmetizări de circumstanţă. Nu se văd măsurile drastice şi efective care să dea încredere cetăţenilor că se apropie cu adevărat sfârşitul epocii fărădelegii din mâna vechilor structuri care par a avea încă în multe cazuri ultimul cuvânt în justiţie şi alte instituţii statale.

Continuare în pagina 3

DUPĂ ADRIAN SEVERIN ŞI TRAIAN BĂSESCU PĂRĂSEŞTE GUVERNUL CIORBEA

Adrian BĂRBULESCU

Sfârşitul anului 1997 a fost marcat de nenumărate convulsii pe scena politică dela Bucureşti. Nici nu se încheiase bine scandalul declanşat de afirmaţiile Ministrului de Externe Adrian Severin, referitor la apartenenţa la unele servicii secrete străine a unor şefi de partide şi de publicaţii, că a izbucnit un nou scandal în cadrul cabinetului Ciorbea. Protagonist, de această dată, colegul de partid al lui Severin, Ministrul Transporturilor Traian Băsescu.

Luni, 29 Decembrie, cotidianul *"Evenimentul zilei"* pulbică un interviu *"pe teme exclusiv politice"* cu Traian Băsescu, în care acesta atacă, în stilul său caracteristic, guvernul din care face parte, acuzând faptul că şedinţele de guvern sunt prea lungi şi lipsite de eficienţă. Totodată, Vicepreşedintele Partidului Democrat califică Partidul Naţional Tărănesc Creştin Democrat drept *"desuet"* şi acuza cabinetul că nu-şi asumă răspunderea. Nu era pentru prima oară când Băsescu avea o astfel de atitudine. La recenta remaniere, însă, Primul ministru Victor Ciorbea declarase că nu va mai tolera *"acte de indisciplină"* în cadrul guvernului.

Iată că ameninţarea Premierului a fost pusă în practică chiar în ziua apariţiei interviului. În cadrul şedinţei de guvern din acea zi, Ciorbea i-a cerut lui Băsescu fie să se delimiteze de cele afirmate în interviu, dacă nu corespund celor declarate de el, fie să-şi prezinte demisia. Ministrul Transporturilor i-a replicat Premierului că interviul a reprodus exact spusele sale şi că, în acest caz , îşi dă demisia. Orele care au urmat au fost marcate de suspans, deoarece Premierul a spus că îşi va exprima poziţia oficială abia în cursul serii. Între timp, au avut loc discuţii cu uşile închise în cadrul conducerii Partidului Democrat. Se pare că Petre Roman a încercat să-l determine pe Băsescu să adopte o poziţie mai conciliantă, fără succes însă.

În cursul serii, Victor Ciorbea a dat promisa declaraţie, televizată, într'un stil dur care-l amintea pe cel al lui Traian Băsescu. *"Nu voi mai tolera nici un fel de act de indisciplină. Nu poţi fi în acelaşi timp membru al guvernului şi în opoziţie. În interviul acordat 'Evenimentului zilei', Domnul Ministru Băsescu a formulat acuzaţii grave la adresa Guvernului, Premierului, Preşedintelui ţării, PNŢCD şi PNL (...) I-am solicitat ferm ca în termen de zece zile fie să-şi retragă cele afirmate, fie să demisioneze, anunţându-l că, în caz contrar, voi declanşa procedurile de demitere. Domnul Băsescu a spus că nu înţelege să retracteze nimic, ci înţelege să demisioneze. Dată fiind această situaţie (...), singura soluţie a fost aceea de a accepta demisia Domnului Băsescu"* - a spus Premierul.

Demisionarul a declarat apoi că atitudinea Premierului este corectă, dar că acesta *"este şeful meu, nu stăpânul meu"* şi că Ciorbea nu poate să-i impună o anumită atitudine politică, deoarece nu este şeful lui pe linie de partid. *"Poziţia Premierului a fost foarte corectă. Nu avea altă soluţie. Dar dacă s'a ajuns cu democraţia până acolo încât Premierul îmi poate lua dreptul la o opinie personală, atunci prefer să nu mai fac parte dintr'un astfel de guvern"* - a spus Ministrul Băsescu.

Demisia lui Traian Băsescu şi acceptarea ei de către Premier a produs reacţii contrare. Pe de o parte, unele sindicate din Transporturi, în special din domeniul feroviar, au ameninţat cu greva în cazul în care liderul PD va pleca dela conducerea ministerului. Alte sindicate, cum ar fi Federaţia Sindicatelor Transporturilor Auto din România (STAR) au salutat plecarea lui Băsescu dela conducerea ministerului, calificându-l drept *"un al doilea Ceauşescu, care avea pretenţia că are întotdeauna dreptate"*. Uniunea Naţională a Transportatorilor Rutieri din România (UNTRR) a regretat demisia lui Băsescu. Vicepreşedintele UNTRR Valentin Mirescu a apreciat drept bună activitatea ministerului în timpul cât Băsescu s'a aflat în funcţie, spunând că *"după o lungă perioadă de imobilism, s'a mişcat ceva în domeniul transporturilor"*, dar că ar fi fost de dorit o mai bună cooperare cu partenerii sociali - sindicatele şi patronatul.

Victor Ciorbea a afirmat că portofoliul Transporturilor îi aparţine Partidului Democrat şi că acesta va trebui să desemneze o nouă persoană pentru această funcţie, dar acest lucru nu s'a întâmplat încă, activitatea politică fiind întreruptă de sărbătorirea Anului Nou. Fiind eliminat şi al doilea membru marcant al PD din executiv, în cercurile politice se vehiculează tot mai mult: alegeri anticipate sau formarea unui guvern minoritar. Sau poate ca neulanderul mioritic va începe, din nou, cu şantajul deoarece îi stă în caracter.

EDITORIAL

UNDE-I TINERETUL ROMÂN ?

Spuneam în articolul din numărul trecut al ziarului că tineretul din România a fost lipsit de o cunoaştere a trecutului românesc; adică, mai limpede, nu a fost format în climatul culturii şi istoriei naţionale.

Dar, pe de altă parte, este de subliniat ideea că tot acest tineret, care s'a dovedit eroic pe baricadele revoluţionare şi care a păşit cu greutate în alegerile din 1996, unde a asigurat răsturnarea nomenclaturii lui Ion Iliescu, nu a mai apărut la suprafaţa vieţii publice naţionale, cu iniţiative şi mişcări bine articulate. Motivul a rămas până azi o enigmă. Nu şi-a mai găsit o formă de expresie publică prin care să-şi expună frământările, idealurile şi preocupările de generaţie. Dela tineret, care este izvorul biologic şi spiritual al unei naţiuni şi care clocoteşte precum apele unui iaz de munte, în mod firesc se aşteaptă să iasă cu vâlvătăile gândurilor şi ideilor lui la suprafaţa vieţii sociale şi să aducă fermenţii noutăţii pe toate dimensiunile sociale. Să poarte steagul unor dorinţe noi, a unor schimbări şi a unor ameliorări care nu sunt posibile în cadrele şi structurile vechi.

Mai ales, în epoci de mare încurcătură istorică şi de tranziţie, intervenţiile tineretului sunt nu numai binevenite, dar şi aşteptate, salvatoare, căci au forţa avântului, a curajului şi a dorinţei de bune înfăptuiri.

În trecutul istoriei naţionale, studenţimea română, în toate momentele semnificative, a intervenit în mod decisiv şi a schimbat cursul istoriei naţionale pe linia unor direcţii noi şi imperios necesare. Studenţimea română a fost întotdeauna *"mustul care fierbe"*, despre care vorbea Octavian Goga. Ea a avut întotdeauna un spirit revoluţionar, inovator şi a creat condiţiile unui entuziasm naţional. A fost prezentă în toate epocile de răscruce cu energia care insuflă încredere şi speranţă în viitorul naţiunii, pentrucă ea, studenţimea, era dotată cu o intuiţie specială, cu o vedere a esenţialului şi a căilor de împlinire a rostului în lume. Studenţimea, în esenţa ei, are darurile profetismului şi curajul răspunderii morale în faţa viitorului.

Din rândurile tineretului au apărut mereu, în istoria naţională, marile mutaţii care au schimbat faţa societăţii româneşti, adică a formelor de viaţă ale poporului român. Acest tineret a fost şi continuă să fie adevărata rezervă a aristocraţiei politice şi spirituale a neamului, a elitei morale, căci existenţa tineretului nu poate fi concepută decât pe fundamentele cugetului etic al unui neam. Adică, pe resorturile cele mai profunde ale subconştientului naţional, unde se formează identitatea etnică a existenţei istorice naţioanle. Şi orice existenţă istorică naţională este o comunitate morală, crescută din voia lui Dumnezeu, prin dragoste între cei ce au aceeaşi origine, aceeaşi limbă, aceeaşi trăire laolaltă, aceeaşi credinţă în Dumnezeu şi aceeaşi spiritualitate.

Această comunitate morală este singura formă de viaţă în care individul se poate manifesta liber şi în care se poate dezvolta o comuniune de strânse legături sufleteşti, sub imperiul legilor etice ale vieţii. Aşa se va ajunge la elita socială de tip aristocratic care va putea guverna - conduce şi îndruma - pe direcţia spiritului etic, viaţa unei comunităţi.

Tineretul de azi este pus la mare încercare, întâi să găsească forma de manifestare şi apoi să iasă în arenă şi să intre în activităţi rodnice pentru a ajuta România să iasă din ruine, haos şi dezordine, mai ales morală.

În acest sens, tineretul român trebue să răspundă la chemarea vremii, a ţării, căci este nevoie de vigoarea, entuziasmul şi disponibilitatea lui sufletească pentru mari şi impotane înfăptuiri. Pentru a asigura stabilitatea necesară societăţii româneşti, pentru a crea o nouă stare de spirit, pentru iniţiative, proiecte de largă cuprindere şi viziune a viitorului şi pentru ieşirea din apatia şi acalmia în care se topeşte viaţa de azi, fără nici o direcţie şi fără nici o noimă. Călăuza lui cea mai bună o oferă ideea de naţiune, căci nu poate exista o fiinţă a tineretului român care să nu aibă această idee că aparţine unui neam, că descinde din viaţa unei colectivităţi naţionale şi că adevărata formă de viaţă vine de departe, din străfundurile naţionale, unde, prin voia lui Dumnezeu, a apărut o existenţă colectivă, un neam, care şi-a format tradiţiile şi mitologia sale proprii şi a primit botezul creştinătăţii încă din momentul naşterii sale.

Un imperativ naţional cere tineretului român să iasă în arena românească, să privească starea de lucruri cu luciditate, seriozitate, decenţă şi să-şi asume răspunderi morale pe măsura vremurilor de acum, aşa cum multe generaţii de tineri au făcut în trecut şi România a înfăptuit astfel mari progrese în istoria ei.

Aşteptăm scânteia care să aprindă flăcările începutului de drum. Şi tineretul să înfrunte vremurile de azi.

George BĂLAŞU

ARHIEPISCOPUL VALERIAN D.TRIFA; IERARH ORTODOX EXEMPLAR

Alex. NEMOIANU

Una dintre trăsăturile cele mai uluitoare ale creştinismului este caracterul lui paradoxal. De fiecare dată răspunsul dat de învăţătura Mântuitorului şi apoi de Biserica lui drept-măritoare este altfel decât cel pe care l-ar aştepta logica *"lumii"* şi înţelepţii ei de o clipă. De fapt mai întotdeauna soluţiile date de Biserica Ortodoxă sunt în contradicţie cu ceea ce lumea ar aştepta. Iar această uluitoare stare paradoxală este fără îndoială unul dintre cele mai clare semne că învăţătura creştină este autentică. Cele spuse mai sus sunt adevărate pentru creştinism în general şi sunt adevărate pentru membrii individuali de asemenea.

În dovedirea celor spuse mai sus *"cazul"* Arhiepiscopului Valerian D. Trifa este iulustrativ căci el a fost, mai mult decât orice, un Ierarh exemplar, îmbogăţit prin dăruire şi un creştin care s'a dat lumii câştigându-şi comoara în cer. În legătură cu acest aspect câteva precizări, cu valoare generală, pot fi de folos.

Pentru orice credincios ortodox trebue să fie limpede că a fi creştin nu înseamnă a fi simplu semnatar-partener al unui legământ, sau simplu *"observant"* al unei predanii, al unei tradiţii. Aceasta ar fi o înţelegere manierist-legalistă, ar însemna închinare către *"litera"* care, ştim bine, adesea poate ucide. Pentru creştinul ortodox legătura cu Biserica şi cu Dumnezeu înseamnă o conlucrare activă către împlinirea rolului pentru care omul a fost adus în fiinţă. Aceasta a fost înţelegerea cu care a pornit la drum Vlădica Valerian şi prin această credinţă, mărturisită cu fapte la vederea oricui, s'a făcut el semn de biruinţă şi exemplu de ierarh ortodox.

A ajuns în America sărac în bunuri materiale, aducând cu sine *"doar"* o voinţă tare, o cultură teologică, remarcabilă mai ales prin tăria convingerilor, şi o inteligenţă cu totul ieşită din comun. Mai aducea cu sine o impresionantă capacitate de a sintetiza situaţiile, un adevărat geniu administrativ şi simţ practic şi un dar de a se adresa şi raporta la omul de toată condiţia. Acestea au fost darurile date lui de Dumnezeu şi cu ele a pornit la drum, încredinţat că ele trebuesc sporite şi întoarse Celui care le-a dat.

În condiţii cu totul speciale a fost ales Ierarh al Românilor-Americani.

Erau atunci vremuri grele, când fiara roşie cuprinsese o bună parte din suprafaţa pământului, inclusiv România, şi când se părea că nimic nu-i poate sta în faţa ghearelor mustind de sânge nevinovat. Este bine să repetăm cât de des este cu putinţă că bolşevismul a fost un rău nemaiîntâlnit de lume. Trebue să facem asta căci sunt prea mulţi cei care, din inconştienţă sau din rea-voinţă ne tot îndeamnă să *"uităm"* trecutul. Nu trebue să facem asta căci ar fi impietate faţă de martiri şi pentrucă aceia care uită trecutul şi nu învaţă din pilda lui vor fi siliţi să îl repete. Oricum, la timpul său, Valerian a înţeles bine ce pericol reprezintă bolşevismul şi a luptat contra lui cu toate puterile ce le-a avut.

Valerian a fost ales Episcop într'o vreme grea şi într'un timp de tranziţie, de schimbare (atunci caracterul comunităţii româneşti din America s'a preschimbat din acela de imigranţi în acela de Români-Americani). Însuşi faptul că Valerian a primit să preia conducerea Episcopiei Ortodoxe Române din America într'o vreme de tranziţie a fost semn al caracterului excepţional al tânărului ierarh căci, aşa cum arată Niccollo Machiavelli în *"Principele": "Nu este lucru mai greu a împlini, mai periculos a face, ori mai îndoielnic în şansele de reuşită, decât a conduce împlinirea unei ordini noi"*. Dar Arhiepiscopul Valerian a pornit lucrul în mod creştinesc, deci paradoxal, dându-se pe sine cu totul turmei ce o avea în pază. De fapt chiar în vremea Congresului Episcopesc ce l-a ales tânărul vlădică a spus: *"Vă dau tot ceea ce Domnul mi-a dăruit mie..."* Iar asta se întâmpla în Iulie 1951!

Prin întreaga viaţă şi conduită Arhiepiscopul a mărturisit înţelegerea ortodoxă a omului şi a rostului său în lume: acela de Preot şi Domn. Arhiepiscopul a ştiut bine că omul este chemat să înmulţească darurile ce i s'au dăruit, să le folosească pentru a schimba lumea în ceva mai bun şi de a da acelor daruri un nou şi mai adânc înţeles.

În legatură cu modul în care darurile care ne-au fost dăruite de Dumnezeu se cuvine a fi reînfăţişate, Episcopul Kallistos Ware spunea: *"... în vremea Sfintei Liturghii noi întoarcem Domnului darurile pământului, dar noi nu întoarcem aceste daruri în forma în care le primim ci schimbate prin truda omului: aducem la Sfânta Masă nu spice de grâu ci pâine, nu boabe de struguri ci vin"*.

În acelaşi chip Arhiepiscopul Valerian a întors Creatorului darurile ce i-au fost date, inteligenţa, perseverenţa, tăria de caracter, preschimbate în fapte frumoase. Dăruind cu inimă largă tot ce avea, Arhiepiscopul Valerian a fost îmbogăţit cu dragostea şi respectul credincioşilor devenind semn de nădejde şi exemplu de ierarh ortodox.

O REMANIERE DE SUBSTANŢĂ SAU O TRAGERE DE TIMP?

Dan BITU

Premierul Victor Ciorbea a anunţat cu punctualitate remanierea atât de aşteptată a guvernului pe care îl conduce. Timp de două luni, prin culisele Puterii, prin cabinete şi budoare, s'a tot discutat despre remaniere. S'au făcut planuri şi scenarii, majoritatea apărând cu litere de o şchioapă în presa scrisă.

Despre remaniere se poate spune, cu siguranţă, că a reprezentat o surpriză. Nu ştim cât va însemna în privinţa articulării politicii guvernului şi a realizării mult trâmbiţatei reforme economice. Au fost schimbaţi nouă miniştri, printre care rotitul Mircea Ciumara dela finanţe la comerţ şi industrii. Au fost aduşi în guvern tehnocraţi de prestigiu, printre care economistul şef al Băncii Naţionale, Daniel Dăianu, comentatorul politic şi economistul Ilie Şerbănescu, profesorul Ioan Bruckner la Sănătate şi profesorul Andrei Marga la Învăţământ. Numele sunt fără îndoială sonore, dar rămâne de dovedit dacă acest lucru va însemna şi o grăbire a procesului de reformă.

Remanierea are însă şi multe semne de întrebare. Primul îl vizează pe Ministrul Agriculturii, Dinu Gavrilescu, criticat de toată presa la unison pentru proasta politică managerială. A rămas ministru şi Adrian Severin, purtătorul de cuvânt prin mass-media al tuturor zvonurilor, care ulterior însă şi-a dat demisia. A mai rămas ministru, ce-i drept cu alt portofoliu Mircea Ciumara, caracterizat ca antireformist prin politica pe care a făcut-o timp de un an de zile la Ministerul Finanţelor. În plus, la toate aceste întrebări, a intrat în guvern şi un fost ofiţer al Departamentului de Informaţii Externe al fostei Securităţi, Daniel Dăianu, un membru marcant al Grupului *"Un viitor pentru România"*, unde se mai afla Virgil Măgureanu, precum şi alţi *"consilieri"* de bază ai defunctului regim Iliescu.

Întrebările sunt multe.

Remanierea a fost mai mult un spectacol pentru a potoli nemulţumirile populare. Ceea ce trebuia acum României, nu era un spectacol al remanierii, ci o schimbare de substanţă, o politică mai coerentă în domeniul economic. Nu în ultimul rând, trebuia ruptă pisica aşa-zisului algoritm politic, răul cel mai mare al actualului guvern. Trebuia, dincolo de toate, ca numirile în funcţie să se facă pe criteriul competenţei şi nu al aderenţei la un partid sau altul.

Vom aştepta ca noul guvern să dea dovada capacităţilor sale, dându-i un termen de trei luni de zile.

Să dea Dumnezeu ca bănuielile noastre să nu se confirme.

ABONAŢI-VĂ LA ZIARUL CUVÂNTUL ROMÂNESC

Abonamentele şi reînnoirea lor, se pot face după cum urmează:

Din Canada şi U.S.A., se pot face *"Cec Poştal"* (Money Order) sau *"Cec Personal"*.

Din Europa şi alte continente, prin *"Mandat Poştal" sau "Cec Internaţional"* pe adresa ziarului:

CUVÂNTUL ROMÂNESC
P.O.Box 78010
Westcliffe Postal Outlet
Hamilton, Ontario, Canada L9C 7N5

Second Class Mail Registration Number 4133

REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL

PRECIZĂRI REDACŢIONALE

- Nu garantăm apariţia articolelor mai lungi de 4 pagini dactilografiate la 2 rânduri. Redacţia nu doreşte să intervină cenzurând prin forţa împrejurărilor, textele supradimensionate.
- Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.
- Reproducerea articolelor este interzisă fără menţionarea sursei.

SCANDALUL DIN COALIŢIA GUVERNAMENTALĂ

Mihaela MOISIN

Scandalul din cadrul coaliţiei guvernamentale, la acest început de an, în România, era de aşteptat. Mai devreme sau mai târziu. Era greu de crezut că un mariaj din interes poate să ţină chiar şi un an. Mai ales când cei doi parteneri, CDR şi PD, nu au nimic în comun. Că PD-ul lui Petre Roman nu o ţine decât într'un şantaj chiar dela începutul acestei guvernări, a fost vizibil şi greu de acceptat pentru orice om cu bun simţ. Mofturile şi hachiţele de domnişoară bătrână ale lui Petre Roman însă au depăşit orice limită. Un divorţ timpuriu este aproape imposibil de evitat.

Citind ziarele din ultimele zile, pur şi simplu te îngrozeşti cât de aproape s'a ajuns de acest moment. Şi nu pentrucă ne-ar fi frică de o viitoare opoziţie a lui Petre Roman, alături de foştii aliaţi din patrulaterul trandafiriu, ci de soarta Convenţiei Democrate, în viitor.

Demisia şi repropunerea lui Băsescu în postul de Ministru al Transporturilor, pe care prea uşor l-a părăsit, după cum şi gafa lui Adrian Severin cu lista spionilor, miros dela o poştă a făcătură. Dar care este scopul acestei făcături? După unii, ar fi părăsirea vasului, ca şobolanii, înaintea unui dezastru, după alţii ar fi un nou şantaj, pentru viitoare beneficii ale PD, iar după alţii, întoarcerea PD-ului la foştii aliaţi.

Este dureros însă că, în acest moment, în care se părea că drumul spre realizarea mult doritei intrări în Comunitatea Europeană se conturează, o rupere a coaliţiei guvernamentale pare iminentă.

Motivele acestei rupturi pot fi multiple şi ele se pot citi printre rândurile articolelor marilor cotidiene.

Este surprinzător însă, faptul că, în asemenea momente cruciale, atât pentru CDR cât şi pentru PD, în timp ce şefii filialelor PD din ţară se adună într'o singură voce, aceea a urmării şefului lor, Petre Roman, şi la bine şi la rău, în cadrul CDR se aud voci pe diferite tonuri, multe dintre ele cântând la unison cu PD-ul: *"Vrem capul lui Ciorbea"*.

Şi aici mi se pare mie că este problema cheie. Este o părere pur personală. Încă dinaintea alegerilor din 1996 auzeam păreri ale unor membri ai CDR despre slăbiciunea D-lui Emil Constantinescu, despre lipsa lui de personalitate şi calităţi de viitor preşedinte al ţării; cu toate acestea au mers cu el pe mână, convinşi probabil că foarte curând îşi va frânge gâtul şi... locul lui de invidiat va fi liber. La fel, mult mai târziu însă, despre Dl. Victor Ciorbea, în care s'a încercat să se lovească, precum şi în Dl. Constantinescu, cu trecutul, cu prezentul, cu câte altele. Totul a mers oarecum bine până când atât Dl. Constantinescu cât şi Dl. Ciorbea au impresionat guvernele occidentale, atât prin calităţile lor diplomatice, cât şi prin prezentare excepţională. Au încercat domnii dela PD să-i taie aripile D-lui Ciorbea, chiar în Statele Unite, anul trecut, fără succes însă.

Exilul a ţipat că vrea ambasadori şi consuli noi, iar Preşedintele a făcut apel la somităţile Alianţei Civice al căror produs erau, atât Dl. Constantinescu cât şi Dl. Ciorbea, dar aceştia, din turnul lor de fildeş, n'au coborît în arenă să se înfrunte bărbăteşte în luptă, ci s'au aşezat în scaune maibine, refuzând să ajute ţara; mai mult, au început să critice ceea ce cât de cât s'a făcut şi chiar să dea termeni) de trei luni de zile...!?) actualului preşedinte. Ce pretenţie să ai dela PD-ul lui Roman să te ajute, dacă chiar oamenii tăi, pe care te-ai bazat atunci când ai acceptat să-i reprezinţi, îţi întorc spatele?

Nu putem spune că nu s'au făcut greşeli, dar greşeli de guvernare se fac şi în cele mai vechi democraţii occidentale. În asemenea momente însă, partidul sau coaliţia la guvernare se uneşte într'un tot, acţionând la unison, pentru ieşirea din criză.

Am crezut cu toţii că membrii CDR, simt şi gândesc la fel, opus membrilor PD. Dezamăgirea noastră însă este foarte mare, azi, când vedem unitatea PD-ului lui Roman (cel puţin aparentă, la nivel de şefi de filiale), în detrimentul evidentei dezbinări din cadrul CDR. De fapt, Partidul Liberal este specialist în acest domeniu.

Să fie oare disciplina din partidul lui Petre Roman un rezultat al educaţiei comuniste, al fricii de a avea o opinie personală, de a-ţi părăsi şeful, îngrozit fiind de urmări? Să fie lipsa de disciplină din cadrul CDR o prost înţeleasă democraţie, graţie căreia CDR-ul este pe punctul unei dezmembrări?

Aş face un apel la membrii Convenţiei Democrate din România, ca pe ultima sută de metri, să încerce să se grupeze în jurul Premierului şi al Preşedintelui care provin dintre ei, căci altfel, Dl. Roman are şansa să-şi realizeze scopul, iar România să se ducă înapoi, la anul 1990.

"NOU" ŞI VECHI

Urmare din pagina 1

Realitatea este că în mecanismul guvernării, ţara este condusă în continuare după reperele vechi. Cum şi de ce? Pentrucă a cuceri alegerile este un lucru şi a cuceri puterea politică este altul. Convenţia Democrată încă n'a cucerit puterea politică. Aşa se explică că forţele politice de dincolo de Convenţia Democrată sunt în stare să temporizeze reformarea societăţii româneşti. În fapt, temporizarea care are loc relevă o bâjbâială în jurul marei şi acutei probleme: unde se află binele şi unde se află răul. Iar când în bâjbâială apar idei şi soluţii de programe bune, tot pe atât de repede apar şi coaliţii adverse de eliminare a acestora. Astfel, oameni care vor să aducă un aer proaspăt, noi fundamente juridice şi morale, sunt eliminaţi. Şi un asemenea lucru pune lumea în cumpănă.

Şi nu-i deloc de mirare aşa ceva, când şi astăzi ministerele sunt pline de aceiaşi consilieri, directori şi directoraşi. Chiar şi în judeţe, mulţi dintre cei care fac şi desfac sunt oameni care s'au ţinut de cozile lui Ceauşescu şi Iliescu. Toţi aceştia sunt foarte angajaţi în politica de subminare a noului, adică a reformelor. Şi aşa, trecerea dela vechi la nou se dovedeşte a fi un proces mult mai dificil şi îndelungat decât s'a putut socoti şi crede. În pimul rând pentrucă justiţia, care lucra la comandă, cu încadrări subiective după deciziile politrucilor, nu poate reveni la o instituţie cu personalitate şi rol serios, până când ea nu s'a purificat din interior. Până atunci, când vine vorba de nou, ea trage cu ochiul.

Cât priveşte locul unde se clocesc cadrele politice, el este fosta *"Ştefan Gheorghiu"*, rebotezată Şcoala de Înalte Studii Politice şi Administrative, unde predau aceiaşi vechi marxişti, strânşi acum în Gruparea *"Un viitor pentru România"*, care ticăloşeşte ţara. În fapt, până la punctul că foştii deţinuţi politici sunt acuzaţi de trădare de ţară... fiindcă nu vor să accepte fărădelegea. Şi aşa, ţara îşi duce istoria ca pe o cruce, pe drum de mizerie umană.

Înlăturând un Preşedinte pe viaţă, ţara s'a ales cu o schimbare. Dar, între nou şi vechi, ea tot într'o tranziţie o ţine. Politica e în tranziţie. Economia e în tranziţie. Sistemul juridic e în tranziţie. Plus, totul. Că noul din tranziţie stă înţepenit, se datorește politicii D-lui Iliescu de modernizare şi de menţinere a sistemului comunist, sub o aparenţă democratică. Acest lucru este ceea ce a dus la catastrofa cotidiană din România. Catastrofă în spatele căreia sunt eşaloanele de picheri de sus şi de jos, autohtoni şi neautohtoni, toţi din trunchiul roşu. Dela aceşti picheri vine nenorocirea care, între *"nou"* şi vechi face praf morala, prin acţiuni de jaf şi hoţii. În fapt, se merge cu imorala până la susţinerea că picherii contrabandişti fac bine ţării (ca în cazul *"Solventul"*).

Curmarea vechiului şi intrarea în nou nu se poate face decât aplicând purgatoriul îngrădirii accesului la putere a foştilor demnitari comunişti şi a celor vinovaţi de crime împotriva poporului român. Nereglarea conturilor cu trecutul pune şi ţine ţara într'o criză politică, în care problemele sunt lăsate la întâmplare. Apoi, impasul ţării mai constă şi în faptul că în timp ce leprele s'au băgat pretutindeni, oamenii cinstiţi şi capabili preferă să stea pe margine.

E adevărat că măsurile noului executiv marchează un început promiţător. E bine că a început vânarea rechinilor şi picherilor. Şi e bine că ea va continua. Dar răul cel mai mare e jos. Acolo unde merg toate anapoda, unde necinstea şi banditismul îşi fac de cap.

Pentru România, biruinţa noului sau despăducherea ei este problema majoră a sfârşitului de secol.

Eugen BÂRSAN

DIN SACUL LUI MOŞ CRĂCIUN

REMANIEREA: Opt miniştri noi-nouţi, care's mai mult specialişti decât politicieni, au căpătat notă bună: nu's pe gustul domnilor Tudor şi Iliescu.

ADRIAN SEVERIN demisionează: Ministrul de Externe, care încercase să formeze un guvern în sânul guvernului, a căzut victima năravului de a pune în cârca agenţilor străini toate nemulţumirile populaţiei; pe Dl. Severin l-a luat năravul pe dinainte, afirmând că unele vârfuri din viaţa politică şi presă sunt agenţii unei puteri străine. Autorităţile i-au cerut să-i identifice şi acuzatorul s'a sucit, învârtit şi a bâlbâit la urechile Securităţii numele *"agenţilor"*. A urmat o anchetă şi după trei luni Securitatea a declarat că acuzele sunt false, aşa că Ministrul de Externe a avut de ales: demisionează sau e demis. Dl. Severin şi-a terminat *"ministeriatul"* cu una din cele mai bune hotăriri! A demisionat şi'n locul lui a fost ales Dl. Andrei Pleşu, despre care ne bucurăm că nu-i pe placul D-lor Tudor şi Iliescu.

Odată cu aerisirea din Ministerul de Externe, trebuesc deschise ferestrele ambasadelor, consulatelor, misiunilor culturale etc. şi să se dea prin sită lista celor ce reprezintă ţara.

IDENTIFICAREA CRIMINALILOR din Decembrie 1989.

Revoluţia s'a terminat la 22 Decembrie, dar marea majoritate a tinerilor au fost omoriţi după fuga lui Ceauşescu.

Acum se cer explicaţii: cine's autorii haosului ce a dat prilej neocomuniştilor să fure revoluţia? Unde au dispărut teroriştii? Cine a dirijat uciderea a 80 de inşi în faţa studioului de TV? Cine este responsabil de victimele dela Aeroportul Otopeni? etc.

Ca răspuns la aceste întrebări, Parlamentul, întrunit în şedinţa specială (Luni, 22 Decembrie 1997) a hotărît deschiderea unei anchete cu scopul că *"încet, dar sigur, adevărul iese la iveală"*.

A fost chemat să dea declaraţii şi Dl. Ion Iliescu (ştiţi cine este) şi domnia sa a spus că habar n'are de crimele comise, că a auzit de terorişti, aşa cum a auzit şi de mineri, dar conştiinţa sa e curată ca batista în care şi-a suflat nasul. În plus, Dl. Iliescu, împreună cu Dl. Adrian Năstase, au lăsat plângeri pe la uşile unor ambasade din Bucureşti şi sunt decişi să meargă cu jalba ca Moş Roată la Curtea Internaţională din Haga. (Zvonuri neconfirmate spun că la nevoie vor emigra, n.n.)

ALTE SCHIMBĂRI: Cei opt inşi, plus unul (Dl. Severin) sunt acum 10. Adăugaţi pe Dl. Traian Băsescu (PD), Ministrul Transporturilor. Dl. Victor Ciorbea, cu regret, i-a cerut demisia deoarece Dl. Băsescu a făcut unele declaraţii ce nu erau în acord cu hotărîrile Premierului. Dl. Băsescu a renunţat să-şi retragă părerile şi Dl. Ciorbea a renunţat la Dl. Băsescu.

Şi acum scoatem din fundul sacului *"Cadoul Surpriză"*:

REMANIEREA D-LUI CIORBEA! Aflăm că actualul Premier Dl. Victor Ciorbea a fost înlocuit cu noul premier Victor Ciorbea. Mai exact, fostul premier sfios, temător, indecis şi neprecis, ce nu dorea să supere pe nimeni şi care ar fi îmbătrânit căutând să desfacă Nodul Gordian, a fost înlocuit cu noul Victor Ciorbea, un Moţ veritabil, plin de curaj şi energie, care şi-a găsit drumul, ştie ce vrea, nu-şi amână hotărîrile, iar la nevoie bate şi cu pumnul în masă!

Ave Victor Ciorbea, noul Premier!

Stroe MOLDOVANU

MIRACOLUL ROMÂNESC NU VA SĂ FIE CÂT TIMP TORŢIONARII COMPROMIT DESTINUL NAŢIUNII ROMÂNE

Florin OPREA-SĂLCEANU

Bună dimineaţa România, Bună dimineaţa Americă, oriunde aţi fi...

Pentru securiştii din România a mai trecut o zi *"victorioasă"*. Ei ard la cea mai înaltă tensiune a *"victoriei"* lor împotriva naţiunii române. Ei se mişcă rapid, se înghesuie în limuzine de lux, dau lovituri financiare, subminează economia şi echilibrul social al Românilor. Fac trafic de valută forte, aur, valori imobiliare, cu carne vie şi se ocupă de politică. *"Găvăresc"* dela Tribuna Parlamentului, blochează legi care lovesc în privilegiile lor de ţigani, caută să se apere sub haina imunităţii şi puţin le pasă de milioane de Români care aşteaptă adevărul. Îşi fac *"familie"* cu SRI - pardon, aceeaşi activitate din dictatură, când au înstăpânit coşmarul total. Crează reţele de influenţă pentru orice eventualitate: să fie deputaţi sau senatori. Ei sunt pretutindeni; ei, fanarioţii, mânjiţi până în adâncul sufletului cu sângele nevinovat al adevăraţilor patrioţi, colcăie reptilian, atacă jurnalişti, calomniază, ameninţă, intentează procese celor care îi arată în adevărata lor lumină, îşi boiesc conştiinţa cu falsa credinţă în valorile democraţiei şi se apără, spunând că nu există dosare ale Securităţii; victime!

Ei se fălesc la festinuri că sunt *"curaţi"*, că au aranjat dosare de cadre din perioada terorii comuniste, când individul era lipsit de vremelnica sa existenţă şi i se confiscase credinţa în Dumnezeu. Se fălesc cu afacerile de caritate fără temei, cu afacerile sub cortina nopţii. Ei, securiştii sunt *"teribilii nebuni ai tranziţiei"*, purtând în suflet otrava kaghebismului slav. Au ieşit la lumină după ce au lovit în idealurile protestatarilor din Piaţa Universităţii, care cereau respectarea punctului 8 din Proclamaţia dela Timişoara, îngropându-i pe foarte mulţi în cimitirele dela Străuleşti.

La *"indicaţiile"* fostului tovarăş de luptă pentru *"statornicirea socialismului"*, actualul *"domn"* Iliescu - să o zicem şi pe asta: *"opozantul"* - au ocupat sediile judeţene ale partidelor istorice, sau şi-au creat partide şi partiduţe, brusc când şi murdărind, fără jenă, dorinţa naţiunii române de a intra total în Democraţie. Apoi au început jaful la scară naţională. Au făcut tot posibilul să obstrucţioneze privatizarea, folosind ca drept masă de manevră sute de mii de muncitori înspăimântaţi, tot de ei, cu spectrul sărăciei, cu *"nu ne vindem ţara"*, *"noi muncim, nu gândim"*, *"Moarte intelectualilor"* (o formulă dragă tovarăşului domn Iliescu şi a acoliţilor săi).

Ei, securiştii kaghebizaţi s'au îmbulzit la punctele cheie ale statului şi menţin naţiunea română în confuzie, eliminându-i pe cei care vor să facă lumină, să creeze posibilitatea naţiunii să se echilibreze. L-a apucat disperarea odată cu prezenţa în ţară a regelui Mihai şi ameninţă.

De atâţia ani naţiunea română este ţinută sub *"talpa Securităţii"* care activează ca o a doua structură, cu acordul tacit al SRI şi al fraţilor activişti, transformaţi în senatori şi deputaţi. Lucrează în forţă şi doresc împlinirea Legii cu privire la dosarele fostei Securităţi, să fie cunoscute actele lor de *"bravură"*. Ei, securiştii nu au scrupule. Au deja o reţea mafiotă, cu extindere internaţională, cu miliarde de dolari în bănci intangibile.

Până acum nu s'a făcut nimic. Guvernul, Poliţia, Armata întârzie să-i pedepsească. Ei sunt aceiaşi, cei care au făcut tot posibilul să rămân *"strâns bine"* în propriul meu cerc existenţial, să nu le întinez *"activitatea pentru menţinerea ghetoului comunist"*. Ei

Continuare în pag. 4

CĂTRE CITITORI

Ţinem să facem cunoscut că redacţia nu împărtăşeşte întotdeuna ideile şi punctele de vedere din articolele semnate

MOLDOVENI DIN TOATĂ LUMEA, UNIŢI-VĂ CU ... REPUBLICA MOLDOVA !

Bogdan COSTEA

Imediat după 1989, printre ideile care au revenit cu obstinaţie pe eşichierul politic a fost şi cea potrivit căreia, în noile condiţii, ar putea şi ar trebui refăcută România Mare, unirea Republicii România şi Republica Moldova într'un singur stat puternic, aşa cum a fost, din păcate nu pentru multă vreme, după 1918. *"România Mare"* a fost un slogan des utilizat în anii 1991-1992, când ideea era alimentată şi sentimental prin implicarea Grupului Ilaşcu, întemniţat pentru prea multă dragoste faţă de ţară şi neam. Încet-încet, însă, ecoul s'a stins şi din *"România Mare"* nu au mai rămas decât cuvintele, rar utilizate şi ele la vreun miting electoral, numai în scopuri populiste...

Zilele trecute, însă, ne-a fost dat să auzim şi o altă variantă a acestei idei naţionale. Primarul oraşului Iaşi, Constantin Simirad, a demisionat din Partidul Alianţei Civice şi a declarat sus şi tare că vrea să înfiinţeze Partidul Moldovenilor. Principalul motiv al înfiinţării acestui partid este, potrivit fondatorului, de a apăra în Parlamentul României interesele moldovenilor. Iniţiativa sa ar fi, potrivit aceleiaşi persoane, un prim pas spre *"unirea de jos în sus"* cu Basarabia. Imediat, înfiinţarea Partidului Moldovenilor şi scopul acestuia au fost salutate dela Chişinău. Adepţii moldovenismului filorus au şi văzut în această iniţiativă un prim pas spre formarea Moldovei Mari, un stat din Carpaţi şi până la Tisa. Nu o Românie Mare, ci o Moldovă Mare, iată ce vor adepţii moldovenismului filorus, cei care spun că există două popoare distincte, cel român şi cel moldovean. Poporul moldovenesc, conform acestei teorii, este considerat un popor de origine latină, spre deosebire de Românii care sunt consideraţi a face parte din marea familie slavă. Numai că istoria spune altceva. Istoria consemnează faptul că această idee a fost lansată încă din 1924, atunci când Stalin a înfiinţat Republica Socialistă Sovietică Moldova, teoria fiind una pur politică, pentru a separa Românii de moldoveni, pentru a-i dezbina şi a-i putea, astfel, folosi mai uşor...

Din păcate, unii vor fi îmboldiţi să treacă cu uşurinţă peste toate aceste declaraţii şi fapte istorice. Problema, însă, nu trebue tratată cu uşurinţă. Dumitru Moţpan, preşedintele Partidului Democrat Agrar din Moldova şi, în acelaşi timp, preşedintele Parlamentului Republicii Moldova dela Chişinău, deci a doua persoană în stat, este foarte ferm atunci când spune - iar cuvintele sale nu pot fi unele fără greutate - că *"dacă este vorba de unire, ea nu trebue făcută cu România, ci cu Moldova de dincolo de Prut până la Carpaţi, pentru realizarea nu a României Mari, ci a Moldovei Mari"*.

Săptămâna trecută, unul dintre cei mai importanţi parlamentari dela Chişinău, deputatul Anatol Popuşoi, a redactat o *"Declaraţie de unul singur"*, prezentată cu mare pompă şi de Televiziunea din Republica Moldova, un atac de o violenţă rară la adresa ideii de unire spirituală, culturală şi economică cu România. Deputatul Popuşoi nu este nimeni altul decât cel cu care Constantin Simirad se lăuda de zor că ar fi fost primul care l-a felicitat pentrucă a înfiinţat Partidul Moldovenilor... *"Ideea moldovenismului îşi extinde parametrii şi dincolo de Prut. Personal, salut intenţia primarului de Iaşi, Constantin Simirad, de a crea un Partid al Moldovenilor, deoarece există premisele convingătoare pentru constituirea acestei formaţiuni, în special din cauza tratamentului inechitabil la adresa moldovenilor şi a minerilor originari din Moldova, trimişi acasă din pricina restructurărilor. Fără doar şi poate, vom izbândi, dacă vom fi uniţi în fapte, în cuget şi în simţiri"*, spune Anatol Popuşoi în declaraţia sa.

Nu ştim dacă primarul Constantin Simirad s'a gândit că iniţiativa sa va da naştere unor astfel de zbateri chiar înainte de Anul Nou. Probabil că nu. Aş vrea sa cred că Domnul Simirad a fost animat de alte gânduri atunci când a decis să înfiinţeze Partidul Moldovenilor, nu de cele pe care s'au grăbit (?) să le trâmbiţeze adepţii *"moldovenismului pur"* de dincolo de Prut. Din păcate, primarul de Iaşi nu a mai făcut precizări suplimentare privind partidul său şi obiectivele sale, lăsând să plutească o stare de incertitudine, de mister. Cert este, însă, faptul că ideea sa nu pare a fi una dintre cele care să entuziasmeze oamenii din Moldova, fiind primită mai degrabă cu răceală. Chiar dacă primarul Simirad a spus că *"partidele se tem de noi pentrucă în momentul în care ne vom înfiinţa vom absorbi circa 100 de parlamentari şi îi vom lăsa fără reprezentanţi"*, se pare că declaraţia este doar una de protocol, fără nici un suport adevărat. Lumea nu se prea înghesuie la Partidul Moldovenilor şi asta ar trebui să liniştească pe cei care văd în ideile parlamentarilor dela Chişinău o ameninţare. Teoria Moldovei Mari trebue totuşi contracarată, căci aşa ceva nu există şi nu a existat niciodată.

Cazul Severin

George RUICAN

Am în faţă Comunicatul Consiliului Suprem de Apărare a Ţării (CSAT) transmis de ROMPRES, *"cu privire la sesizarea făcută de Dl. Adrian Severin, Ministru de Stat, Ministrul Afacerilor Externe, în legătură cu acţiuni ale unor personalităţi publice din România în favoarea unor servicii străine"*. Am transmis în întregime punctul 1 şi, părându-mi-se o formulă obişnuită de circumstanţă, mi-am îndreptat privirile plin de curiozitate spre aliniatul a), care însă mi-a creat un sentiment de nedumerire. Iată cum sună acest aliniat: *"sub aspectul strict al Legii Siguranţei Naţionale, Ministrul Adrian Severin, nu a făcut publice date care ar putea afecta în vreun fel interesele României şi Siguranţa Naţională"*. Cu alte cuvinte, după opinia mea, declaraţiile sale sunt complet inofensive şi nu prezintă pentru nimeni nici un pericol. Până în prezent, totul pare oarecum în regulă, mi-am zis.

Stupefacţia urmează după citirea aliniatului b), care te face să te freci bine la ochi şi să încerci à-ţi aminti dacă nu cumva ai băut ceva înainte de lectură de nu poţi pricepe o iotă din Comunicatul CSAT: *"Urmare a acestei sesizări, serviciile competente - SRI şi SIE - au desfăşurat în ultimele două luni cercetări aprofundate. ACESTE CERCETĂRI AU ADĂUGAT UNELE DATE NOI ŞI AU ÎNTĂRIT DATELE DEJA CUNOSCUTE ŞI AFLATE ÎN ATENŢIA ACESTOR SERVICII"*. Sper să nu intru în conflict cu Legea Siguranţei Naţionale dacă mi-am permis să folosesc majuscule în anumite situaţii.

Va să zică, informaţiile furnizate de Adrian Severin *"au adăugat UNELE ASPECTE NOI"* care le-au întărit pe cele aflate deja în fişele respectivelor servicii de contraspionaj. Păi dacă erau noi, cum de erau cunoscute de omologii autohtoni ai celebrului James Bond de pe malurile Tamisei? Ori, dacă erau deja cunoscute, acestea nu mai erau noi. Oricum ai întoarce problema, înseamnă că Severin nu s'a jucat cu vorbe mari şi le-a făcut un mare serviciu. Mă îndoiesc însă că *"aspectele noi"* le-au întărit pe cele cunoscute, decât, poate în situaţia că acestea aveau nevoie de proptele întăritoare, ceea ce înseamnă că şi ele erau la fel de inofensive.

Citind însă continuarea aliniatului b), începi să ai îndoieli în legătură cu buna funcţionare a mecanismului logicii autorilor Comunicatului, căci, iată cum glăsuieşte el: *"SAU CONFIRMAT ÎN ACEST MOD O SERIE DE FENOMENE SEMNALATE ÎN MATERIALELE COMUNICATE SRI ŞI SIE DE DOMNUL ADRIAN SEVERIN. ESTE VORBA DE ACŢIUNI DE COMPROMITERE A INSTITUŢIILOR DEMOCRATICE ALE ROMÂNIEI, CU DEOSEBIRE A PARLAMENTELUI, PREŞEDINŢIEI ŞI GUVERNULUI, PRECUM ŞI A PERSONALITĂŢILOR POLITICE; DE ÎNCERCARE DE A SUBMINA AUTORITATEA INSTITUŢIILOR FUNDAMENTALE ALE STATULUI - ARMATA, BISERICA, ALTE INSTITUŢII CARE APĂRĂ ORDINEA DE DREPT; DE ÎNCERCĂRI DE TENSIONARE A RELAŢIILOR SOCIALE, INTERETNICE ŞI INTERCONFESIONALE, MENITE SĂ CREEZE ROMÂNIEI O PROASTĂ REPUTAŢIE INTERNAŢIONALĂ; DE DIFUZARE DE INFORMAŢII FALSE ÎN LEGĂTURĂ CU INSTITUŢIILE ŞI OAMENII POLITICI, PENTRU COMPROMITEREA LOR. ACESTE FENOMENE SE AFLĂ SUB CONTROLUL SERVICIILOR DE SPECIALITATE, CARE LE TRATEAZĂ POTRIVIT PRACTICII SPECIFICE DOMENIULUI."*

Mi-am făcut o cafea dublă şi am recitit acest ultim aliniat. Rezultă din el că ABSOLUT TOT MATERIALUL furnizat de Severin serviciilor noastre de specialitate, a constituit un fel de mană cerească pentru ei, confirmându-li-se astfel încercările de destabilizare a situaţiei social-politice din Ţară, după pierderea alegerilor parlamentare de către PDSR.

Cine sunt autorii acestor acţiuni? Comunicatul trece numele lor sub tăcere, dar toată lumea cunoaşte că nu pot fi alţii decât agenţii autohtoni racolaţi de serviciile secrete străine care nu văd cu ochi buni perspectivele României de a ieşi definitiv dintr'o zonă nefastă de influenţă şi a intra în structurile euro-atlantice. În acest caz, înseamnă că Severin a făcut Ţării un serviciu imens, deschizând ochii celor cu cataractă asupra pericolului care ne pândeşte din interior. Aunci, ne întrebăm, de ce s'a procedat ca în cazul lui Valerian Stan, un alt păţit care furnizase şi el nişte date ce au dezlănţuit o adevărată furtună în care şi-a pierdut capul? Mă aşteptam ca în finalul Comunicatului să citesc mulţumirile care i s'au adus pentru aportul său dar, următoarele două aliniate nu mai lasă nici un dubiu asupra hotărîrii pe care CSAT a luat-o.

c) În acelaşi timp, în ce priveşte cazurile concrete invocate în materialele transmise SRI şi SIE de către Dl. Adrian Severin, nu s'au găsit elemente de natură să susţină că persoanlităţi publice în cauză sunt folosite de către servicii secrete străine. Observaţi cât de inabil s'a evitat cuvântul *"personalităţile"* din cazurile CONCRETE, substituindu-l prin *"personalităţi"*, pentru a nu fi obligaţi să divulge numele celor implicaţi în *"cazurile concrete"*, pe care Adrian Severin i-a nominalizat.

Şi acum ascultaţi verdictul:

d) în aceste condiţii, CSAT cere D-lui Adrian Severin SĂ-ŞI ASUME RĂSPUNDEREA POLITICĂ PENTRU SITUAŢIA CREATĂ. (!)

Fie-mi permis să întreb, care situaţie creată? A ajutorului pe care l-a dat organelor competente oferindu-le *"date noi"* ce le-au întărit pe cele cunoscute deja? În ce calitate onor CSAT cere acest lucru pe un ton ultimativ unui Ministru de Stat, suprapunându-se funcţiilor constituţionale ale Primului ministru (dar câţi nu i s'au suprapus) şi chiar Preşedintelui Ţării? Puteau în cel mai bun caz să recomande acest lucru Şefului Executivului (dar cine este în realitate şeful executivului?), care, la rândul său ar fi prezentat situaţia creată Preşedintelui, care ar fi hotărît în consecinţă.

În ceea ce priveşte afirmaţia lui Severin că *"vreo 2-3 şefi de partide, precum şi câţiva directori de ziare ar fi în slujba unor servicii secrete străine"*, faptele unora dintre aceştia îi demască a fi duşmani înrăiţi ai poporului român şi ai schimbărilor structurale ale tranziţiei. Dacă n'ar avea spatele acoperit, nu ar avea atâta îndrăzneală să atâţe lumea la ură, violenţă, revoltă şi destabilizare.

De altfel, într'un ziar de mare prestigiu din Capitală, surse din interiorul PD au declarat că iniţial, în şedinţa CSAT desfăşurată timp de 12 ore, informaţiile furnizate de Adrian Severin au avut credit, dar demisia lui a survenit numai după ce Petre Roman l-a contactat telefonic pe Emil Constantinescu la miezul nopţii, într'o discuţie de 1/2 oră, după care lucrurile au luat o altă turnură. Sursele citate afirmă că acesta este motivul real pentru care Adrian Severin a fost nevoit să-şi anunţe demisia în dimineaţa zilei următoare.

Conflictul latent dintre el şi liderul PD îşi are obârşia în succesele profesionale ale lui Severin pe linie de politică externă şi a unor declaraţii incendiare, cum ar fi aceea făcută în luna August 1997, în care afirmă că *"în serviciul diplomatic nu sunt decât persoane care lucrează oficial în cadrul Serviciilor Secrete"*. A minţit oare la timpul respectiv Ministrul de Externe? Iată o declaraţie a Bfv (contraspionajul german), din care citâm pasajul referitor la Ţara noastră: *"În ciuda schimbărilor desfăşurate şi a proceselor de apropiere a statelor fostului bloc estic, unele dintre aceste ţări consideră necesar să-şi păstreze structurile de informare din Germania. România: Serviciul de Informaţii Externe (SIE) şi Direcţia de Informaţii Militare (DIM) păstrează ca şi înainte, structuri al căror obiectiv este investigarea Vestului şi astfel a Germaniei"*.

Fără a avea posibilităţile de informare ale D-lui Severin, Exilul românesc de pretutindeni poate confirma că ambasadele noastre sunt în realitate avanposturi ale spionajului românesc, în al căror obiectiv intră în primul rând supravegherea şi dezbinarea comunităţilor româneşti, prin metode la faţadă, nefăcând nici un secret şi neavând probleme cu aparenţele. Pe toţi aceşti agenţi acoperiţi, Adrian Severin nu a avut timpul necesar, nici posibilităţile, poate nici curajul de a-i schimba, deoarece încrengătura lor îşi întindea ramificaţiile în tot Ministeul de Externe, care era fieful lor.

De fapt, Adrian Severin şi-a semnat sentinţa de excludere din Cabinetul de Coaliţie în ziua în care a declarat că *"spiritul dela APACA a murit"* şi că *"PD nu poate fi o garnitură a unui om-remorcă menit să aducă în Parlament, sau eventual la guvernare O CEATĂ DE NEPUTINCIOŞI, DE LENEŞI SAU DE LICHELE"*. În acest caz mai poate mira pe cineva acel *"telefon dela miezul nopţii"*? Poate doar pe naivi sau pe acei destabilizatori deconspiraţi de el. În această privinţă, ziaristul Cristian Tudor Popescu dela *ADEVĂRUL* a fost şi mai tranşant, definind partidul lui Petre Roman a fi în realitate o *"hasna de şerpi, în care ceea ce pentru un om normal este o încălcare stupefiantă a bunului simţ, pentru odraslele kominterniştilor este prima regulă din manualul PD - provocare şi diversiune proiectează sistematic asupra altora imaginea a ceea ce de fapt eşti tu"*.

Nici că se putea face o caracterizare mai aproape de realitate a acestui partid de şantajişti infatuaţi şi insolenţi, care nu au jucat niciodată cinstit alături de partenerii de Coaliţie ce le-au făcut nenumărate concesii. Adrian Severin nu a ştiut şi nu a putut să-şi facă prieteni printre ei, datorită aerului de suficienţă pe care îl afişa cu ostentaţie, făcându-se antipatic tuturor şi-a neputinţei de a ţine pentru el părerile proaste pe care le avea vizavi de *"ceata de neputincioşi, leneşi şi lichele"* din *"hasnaua cu şerpi"* a partidului democrat. Aşa se explică numărul mare al celor care s'au bucurat de aflarea deznodământului *"afacerii cu spioni"* care a dus în final la forţarea demisiei sale.

DESTINUL ROMÂNESC

Urmare din pag. 3

continuă să rămână pe poziţii şi caută să îmi tulbure echilibrul existenţial. Ei nu-mi iartă faptul că am fost contestatar al comunismului şi dictatorilor. Ei au acţionat şi în 1987, când am fost lăsat fără posibilitatea să-mi câştig existenţa, urmărit îndeaproape de o umbră securistă înarmată, confiscându-mi maşina de scris, manuscrise şi mi-au dat un ultimatum: în 24 de ore să părăsesc casa şi oraşul. Şi pentru a scăpa o vreme de ei, am reuşit să stau ascuns, prin mila unei familii, într'o cameră garaj. Am fost descoperit şi norocul meu a fost cu izbucnirea Revoluţiei dela Timişoara.

Am crezut după aceea că vom scăpa de ei, că vor fi trecuţi în *"rezervă"*, dar Ilici Iliescu s'a folosit de ei, i-a reactivat şi a lovit în contestatarii din Piaţa Universităţii. Au pus mâna pe puterea politică. Şi-au întărit *"casta"*. Sunt tot mai actuali şi tot mai venali. Ei sunt căpuşele naţiunii române. Este un adevăr: dacă nu se vor lua măsuri împotriva acestor dinozauri roşii, dacă nu li se va arăta locul pe care trebue să-l ocupe, aplicându-se legea fireasca: după faptă şi răsplată, naţiunea română va continua să se prăbuşească într'o existenţă pauperă. Miracolul românesc nu va să fie în toată universalitatea lui, dacă nu se va da temei Adevărului, şi dacă torţionarii continuă să compromită destinul naţiunii române. Se aşteaptă judecata. Aceasta trebue să fie cât mai repede...

Bună dimineaţa România, Bună dimineaţa America, oriunde aţi fi...

Florin O. SĂLCEANU

"HAR - COV"

Banu SERDARU

Pentru grupările roşii din Parlamentul României, primul an în opoziţie (după 50 la putere) a fost greu de digerat. După ce şi-au încurat caii în ultimii şapte ani sub Iliescu, şi-au dispus de biata ţărişoară ca de propria moşie, foştii guvernanţi cu chimirele pline au declanşat *"opoziţia constructivă"*. La adăpostul imunităţii parlamentare inatacabile, văcăroii, văcarii şi bivolarii sunt în plină campanie de moţiuni, ca răspuns la ceea ce ei numesc *"maniera executivului de a ocoli legislativul"*. Este de fapt o *"întrecere socialistă"* între moţiunile purpurii şi ordonanţele de urgenţă ale coaliţiei majoritare. Numai în această toamnă, aleşii opozanţi au ieşit în faţă cu moţiunile agriculturii, industriei, Harghitei-Covasnei şi pregătesc moţiunile foamei, politiciei externe şi bilanţul primului an de guvernare.

Dintre acestea, o încărcătură aparte a avut moţiunea Har-Cov, privind situaţia Românilor din judeţele Harghita şi Covasna, respinsă cu 173 la 97, din lipsă de argumente şi vicii de redactare. Parlamentarii coaliţiei majoritare au respins acuzaţiile fără temei din textul moţiunii, legate de epurarea etnică şi eliminarea Românilor din organismele administraţiei locale. Guvernul a clarificat problemele spinoase, aduse în discuţie de opoziţie, pe tema disputei dintre autorităţile harghitene şi Congregaţia greco-catolică *"Inimi Neprihănite"*.

Guvernul este interesat ca aşezământul din Odorheiu Secuiesc să fie dat în folosinţă copiilor cu nevoi speciale în cel mai scurt timp, organele abilitate iniţiind anchetă penală împotriva agresorilor. Slaba înzestrare a şcolilor româneşti, funcţionarea în locaşuri improprii şi încadrarea lor cu personal necalificat sunt în mare parte realităţi. Din păcate însă, mai este încă în vigoare Regulamentul de organizare şi funcţionare a unităţilor de învăţământ general obligatoriu, în baza căruia se înfiinţează sau desfiinţează şcolile, emanat şi aprobat de fostul patrulater trandafiriu.

Guvernul actual n'a desfiinţat nici şcoli, nici secţii, nici clase cu predare în limba română! Mai mult decât atât, în Harghita a alocat 6,5 miliarde lei pentru unităţile şcolare cu predare în limba română, pentru păstrarea identităţii Românilor din acele zone. Democraţii lui Roman s'au opus moţiunii Har-Cov, după care au prezentat un proiect de măsuri pentru revenirea şi combaterea fenomenelor de discriminare etnică. Moţiunea formulată în pripă şi cu păcate accente naţionalist-extremiste, de ură naţională, nu propune soluţii în rezolvarea disputelor. PUNR a iniţiat moţiunea şi din pricina frământărilor interioare, aripa Tabără vrând să arate că excluderea lui Funar nu înseamnă renunţarea la lupta antimaghiară.

A căuta cu lumânarea conflicte interetnice face parte din obsesia de învrăjbire a cetăţenilor ţării, practicată după '90 de *"regimul Iliescu"*, printr'un discurs naţionalist, şovin şi antimaghiar. Peuneriştii împreună cu sprijinitorii lor din PRM şi PDSR au urmărit să obţină capital politic şi electoral, cele şapte puncte ale moţiunii fiind afirmaţii anticonstituţionale, neîntemeiate, necontrolate şi nedovedite, ca arme de luptă politică. Sunt folosite şi exploatate la maximum sensibilitatea şi sentimentele naţionale, ca arme de luptă politică, în defavoarea unităţii naţionale şi a convieţuirii fireşti între toate etniile din România.

Flacăra naţionalismului exacerbat e mană cerească şi colac de salvare pentru grupările politice purpurii sau extremiste, a căror logoree politică nu mai păcăleşte pe nimeni. Situaţia specială din judeţele Harghita şi Covasna a reaprins torţa românismului în partidul cătunelor, păstorit de Iliescu, care-a lansat la Sfântu Gheorghe un apel patriotic către toţi Românii din Transilvania. În cei şapte ani de domnie, Iliescu nu s'a frământat să dezvolte economic zona Harghita-Covasna şi să-i protejeze pe Românii minoritari şi neputincioşi în apărarea propriilor interese. S'a trezit acum, să ia taurul tricolor de coarne şi, opozant constructiv autodeclarat, să înfiinţeze fundaţia Transilvania, un soi de societate naţională concurentă a capitalului unguresc, care să-i susţină material şi moral pe ardelenii marginalizaţi de Unguri.

Partidele naţionalist-vadimiste se bat cu cărămida'n piept, tensionează raporturile interetnice din Ardeal, ataţă spiritele calmând pericolul maghiar şi federalizarea ţării, îndeamnă la intoleranţă, ură şi război fratricid. După ani de uitare, lumea politică românească se adapă, din nou, cum ar spune Ilici, la izvorul nesecat al naţionalismului, agitând neobosită torţa românismului în Harghita şi Covasna. Se încearcă, însă zadarnic distragerea atenţiei dela ţelul real al societăţii româneşti, desprinderea definitivă de comunism şi revenirea treptată la normalitate şi europenism de tip occidental.

A SOSIT TIMPUL SĂ CUNOAŞTEM ADEVĂRUL

Urmare din pagina 1

cine era cealaltă persoană care, din punct de vedere ierarhic, îi putea ordona lui Eftimescu să ia legătura cu Moscova. Iar această persoană este Ion Iliescu". Am încheiat primul citat din primul episod al serialului senatorului Valentin Gabrielescu.

În continuare d-sa a mai declarat că *"nu a existat nici o formaţiune organizată, nici o forţă ocultă în combinezoane negre care trăgea din toate poziţiile, otrăvea apa, mina barajele etc."* La afirmaţia lui S.R. Stănescu că Ion Iliescu a informat opinia publică în acele zile că existau teroriştii, preşedintele Comisiei Parlamentare de anchetă, a răspuns: *"- D-sa nu a informat opinia publică, A DEZINFORMAT-O!"* (subl. ns.) *"Psihoza a fost amplificată de Televiziunea Română, în special prin intervenţia lui Ştefan Braţeş. Dezinformarea a cuprins întreaga Românie până în ultimul sat... Morţii şi răniţii de după 23 Decembrie 1989, sângele vărsat, stau pe capul şi conştiinţa celor ce au organizat şi alimentat diversiunea... Punctul cheie al acestui oribil scenariu, este că s'au împărţit arme la revoluţionari. La oameni cu buletin, la oameni fără buletin, la oameni cu banderolă, la oameni fără banderolă. Acest lucru l-am văzut chiar cu ochii mei, în tot Comitetul Central, la toate etajele, începând cu după amiaza zilei de 22 Decembrie"*.

Răspunzând unei întrebări puse de postul de radio BBC, Dl. Valentin Gabrielescu a declarat în legătură cu aceeaşi problemă: *"După ce a transmis pe posturile de radio şi televiziune apeluri la chemare a oamenilor în stradă, ION ILIESCU A DAT ORDIN ARMATEI SĂ TRAGĂ ÎN POPULAŢIE"*. (subl. ns.) În ziarul *"România Liberă"* din ziua de 16 Decembrie 1995, a apărut o altă declaraţie a aceluiaşi senator, făcută în cadrul unei conferinţe de presă: *"Dezinformarea practicală prin TVR a fost una criminală. Teodor Braţeş citea pe post ce venea 'de sus', dela Brucan, Marţian şi Mihai Bujor-Sion"*.

Comisia Parlamentară *"Decembrie '89"*, în încercarea de a face lumină în tenebrele acestei afaceri, s'a lovit, din păcate, de rezistenţa unor membri ai comisiei ce proveneau din rândurile PDSR, care deţinea majoritatea, cât şi de complicitatea unei justiţii total aservite. Cum majoritatea procurorilor şi judecătorilor dăinuiau de pe vremea tiraniei comuniste şi aveau conştiinţa încărcată de condamnările pe care le dădeau pe bandă rulantă la *"indicaţii"*, aveau tot interesul să lase adevărul îngropat, pentru a nu periclita soarta regimului impostor ce se instalase la cârma Ţării. Era instinctul lor de conservare, căci prăbuşirea lui Iliescu ar fi însemnat propria lor prăbuşire.

Profitând de legea inamovibilităţii judecătoreşti votată de Parlament, Iliescu a numit pe o perioadă de 6 ani, cu numai 3 luni înainte de pierderea alegerilor, în funcţie de procuror general al României, pe Nicolae Cochinescu, căruia i-a trasat sarcina de a ţine îngropate în continuare dosarele Revoluţiei, ale mineriadelor şi ale marilor corupţi. Acesta a declarat fără echivoc, luându-şi în primire rolul de tăinuitor, că este inutilă o anchetă asupra atrocităţilor din timpul mineriadelor, deoarece acestea *"au dimensiune politică, istorică şi chiar ARTISTICĂ"* (!!!) În faţa unei declaraţii de un cinism revoltător, ce sfida bunul simţ, batjiocorind memoria acelor dureroase clipe, ţara întreagă a realizat că aparatul Justiţiei este corupt şi aservit şi că se impune urgent o reformă care să asaneze acest focar putred până în măduva oaselor. Spre cinstea ei, o parte a presei din România a dezlănţuit imediat o campanie deosebit de virulentă ce viza înlăturarea acestui cadru fără conştiinţă din magistratură. Reforma judecătorească votată de noul parlament şi promulgată de Preşedintele Emil Constantinescu, a creat premizele epurării Justiţiei de elementele corupte moral şi obediente faţă de regimul comunist. În virtutea prerogativelor constituţionale, Preşedintele Ţării l-a demis pe N. Cochinescu din înalta funcţie, respectându-şi astfel promisiunea făcută de a-l schimba, deoarece prezenţa lui constituia un obstacol în calea luptei împotriva corupţiei şi abuzurilor. Numirea D-lui Sorin Moisescu în funcţia de Procuror General pe lângă Curtea Supremă de Justiţie, a adus un suflu de aer proaspăt prin sălile îmbâcsite cu fosile ale tribunalelor. D-sa posedă o carte de vizită impresionantă. Este tânăr, necompromis, a slujit Justiţia în cadrul Tribunalului Suprem până în anul 1990, iar de atunci, până în 1997 a fost judecător la Curtea Supremă de Justiţie, fiind apoi numit consilier prezidenţial. Este membru fondator al Ligii Naţioanle a Luptătorilor din Decembrie 1989 şi al Fundaţiei pentru Revoluţia din Decembrie '89 şi posedă brevetele de *"Participant direct la luptele pentru Victoria Revoluţiei"* şi de *"Luptător pentru Victoria Revoluţiei Române"*.

Prima declaraţie pe care a făcut-o la numirea în funcţie a fost: *"am urît din suflet comuniştii care ne-au distrus viaţa"*. Apoi a destituit un număr important de procurori compromişi şi a început redistribuirea spre soluţionarea urgentă a dosarelor îngropate ale unor corupţi celebri luându-i în vizor apoi şi pe Sergiu Nicolaescu, Doru Ioan Taracilă, Oliviu Gherman, Adrian Năstase, Viorel Cataramă, cât şi pe faimosul C.V. Tudor, al cărui dosar l-a găsit îngropat la Parchetul General, încă din anii 1994-95.

Noi, cei din exilul românesc, dorim ca munca noului Procuror General să fie încununată de succes, pentru REABILITAREA JUSTIŢIEI, asupra căreia pluteşte suspiciunea că în anii de teroare comunistă a fost alături de asupritori împotriva celor asupriţi, contribuind din plin la atmosfera de teroare şi opresiune în care era ţinut poporul român. După 8 ani de minciuni, credem că A SOSIT TIMPUL SĂ CUNOAŞTEM ADEVĂRUL, de aceea ne permitem a-i sugera să urgenteze următoarele afaceri care au compromis grav principiul de Justiţie şi imaginea Ţării noastre în lume:

- Implicarea directă a lui Ion Iliescu în declanşarea loviturii de stat prin care a smuls puterea din mâna tinerilor revoluţionari care o cuceriseră, ceea ce a dus la vărsări mari de sânge şi enorme distrugeri de bunuri materiale. Din declaraţiile aflate la dosarul Comisiei Parlamentare *"Decembrie '89"*, rezultă că el a solicitat intrarea unor trupe străine pe teritoriul Ţării noastre. În acest caz, este sau nu vinovat de ÎNALTĂ TRĂDARE? Dacă Ion Iliescu a dat personal ordin să se împartă arme unor civili dezinformaţi şi Armatei să tragă în civili, este sau nu vinovat de GENOCID?

- Se cunoaşte că ultimul om care a fost văzut cu geanta diplomat a tiranului în mână, geantă care conţinea valută şi conturile secrete dela băncile din străinătate unde depozitase mari valori, făcea parte din anturajul lui Iliescu. CINE ESTE ACEL OM ŞI CUI A PREDAT GEANTA ?

- La chemarea cui au venit echipele de şoc din Valea Jiului să distrugă sediile partidelor democrate din Opoziţie, locuinţele liderilor acestora, redacţiile unor ziare independente, localul Universităţii şi să maltrateze în mod bestial tineretul din *"Zona liberă de comunism"* a Capitalei, care manifestau în mod paşnic?

- Ce rol au jucat în aducerea minerilor următorii: 1. Virgil Măgureanu, care a fost văzut printre ei cu doar 2-3 zile înainte? 2. Gelu Voican Voiculescu, care a fost identificat printre minerii din Bucureşti, deşi îşi vopsise barba şi favoriţii? 3. Dar ing. Cămărăşescu ?

- De unde posedau minerii veniţi dela sute de km. distanţă adresele locuinţelor particulare ale liderilor Opoziţiei? Cine i-a avertizat pe aceştia cu o zi înaintea invaziei să plece de acasă pentru a nu fi omoriţi, ceea ce demonstrează clar premeditarea acţiunii de represalii pentru intimidarea Opoziţiei ?

- Cine sunt ucigaşii dela Măgurele unde au fost duşi cei ridicaţi din Piaţa Universităţii, cine şi câţi sunt în realitate tinerii îngropaţi în secret la Cimitirul Străuleşti nr.2, cu o cruce având inscripţia de NEIDENTIFICAT la căpătâi, după plecarea minerilor cărora Iliescu le-a mulţumit călduros pentru *"serviciile"* aduse ?

- Dacă Petre Roman, în calitate de Primministru era abilitat să facă uz de forţele M.I. şi chiar ale Armatei pentru a restabili ordinea în Capitala destabilizată de bande înarmate care se dedau la atrocităţi în plină zi, sub ochii autorităţilor, de ce nu a făcut-o? În acest caz, poate fi făcut răspunzător de favorizarea infractorului, adică COMPLICITATE ?

- Cine sunt ucigaşii celor 111 morţi şi 415 răniţi dela Timişoara, primul oraş răsculat? Din ordinul cui au fost transportate cele 40 de cadavre ale tinerilor omoriţi pe malul Begăi, pentru a fi arşi la crematoriul din Bucureşti spre a li se şterge urmele? Cum a fost posibil ca acel colonel care s'a ocupat de această infamă operaţie să fie reactivat după 7 ani şi numit într'o funcţie importantă în SRI, după victoria în alegeri a CDR? Cine a muşamalizat această ruşinoasă afacere?

- Care este adevărul asupra unor morţi mai mult decât suspecte, precum: G-ral Vasile Milea, Nuţă Mihalea, Vasile Maluţan, col. Gică Popa, Gheorghe Ardeleanu, precum şi al unor dispariţii de martori şi participanţi direct la evenimentele din Decembrie, după înscăunarea lui Ion Iliescu şi preluarea tuturor pârghiilor puterii?

- Cine sunt autorii sângeroasei înscenări dela Tg. Mureş, ale cărei imagini televizate au făcut ocolul lumii prezentându-ne ca pe un popor de sălbatici?

- La cea de a doua mineriadă au fost ucişi studenţii Andrei Frumuşanu şi Aurica Crăiniceanu, la numai câţiva metri de autorul acestor rânduri. Ce pedeapsă a primit acel căpitan, al cărui nume a fost aflat numai datorită tenacităţii părinţilor studentului şi care ulterior a fost înaintat la gradul de maior de către Ion Iliescu, spre a-l răsplăti pentru precizia cu care a tras în pieptul acestor adolescenţi, cu proiectile de gaze lacrimogene, modificat, în timp cei ei priveau asaltul minerilor de pe trotuarul din Piaţa Victoriei?

- Care a fot motivul pentru care Ion Iliescu i-a reactivat pe g-ral N. Militaru, Vasile Ionel, Marin Pancea şi contra amiral Cico Dumitrescu, deconspiraţi de organele abilitate, a fi în slujba unor servicii secrete străine şi înlăturaţi din cadrele active ale Armatei din acest motiv, încă înainte de Revoluţie?

Sunt atâtea şi atâtea întrebări ce aşteaptă de mult să primească un răspuns care să liniştească opinia publică. Până acum Justiţia a blocat cu toate forţele şi prin toate mijloacele pe care le-a avut la dispoziţie aflarea adevărului, făcând în mod conştient jocul complotiştilor ce au deturnat sensul Revoluţiei anticomuniste. A sosit însă vremea ca valul de minciuni care a acoperit fărădelegile cunoscute şi necunoscute încă, să fie ridicat. Îi revine noii Justiţii epurate în parte de cei care i-au batjocorit numele, această misiune, pentru a se spăla de păcatele acumulate o jumătate de secol şi a încerca să se reabiliteze, în primul rând prin acceptarea culpei de complicitate, de care se face vinovată. O cer hecatombele de morţi ce au umplut gropile comune de pe întreg teritoriul Ţării, o cer urmaşii celor căzuţi victimă celui mai bestial regim cunoscut în istoria Ţării noastre, precum şi sufletele nevinovate ale eroilor împuşcaţi cu sânge rece în manifestările paşnice dela Timişoara, Cluj, Braşov, Sibiu, Bucureşti şi alte oraşe care s'au ridicat împotriva odioasei dictaturi.

Pentru odihna lor şi pentru liniştea noastră a tuturor, credem că A SOSIT TIMPUL SĂ CUNOAŞTEM ADEVĂRUL ŞI PE ADEVĂRAŢII VINOVAŢI.

G. GEORGESCU

Amărăciuni...

Aurel Sergiu MARINESCU

• Patriarhul Teoctist, în loc să se retragă la mânăstire, cum de fapt a făcut în 1990, spre a permite asanarea morală a instituţiei celor ce se consideră chemaţi să păstorească *"turma Domnului"*, are acum o preocupare majoră: Biserica Ortodoxă Română din USA şi Canada. El însă, în loc să cureţe această Episcopie de *"preoţii cu epoleţi"*, absolvenţii şcolii securisto-popeşti a Mitropolitului general MAI Plămădeală, unelteşte subordonarea ei de către Patriarhia dela Bucureşti. Numai că, prin această uneltire continuă şi sprijinindu-se pe preoţii securişti în continuare, nu face decât să îndepărteze credincioşii spre alte religii şi secte. Este clară orientarea sa, de vreme ce din mulţimea de Români americani credincioşi ce vizitează ţara, Patriarhul Teoctist nu a găsit să primească în audienţă în 1997 decât pe preotul Casian Fetea, atât de disprețuit de comunitatea românească din New York, pe Dean Milhovan, un pion important al DIE, securitatea externă, în acţiunea împotriva P.S.S. Episcop V. Trifa (vezi cartea *"Orizonturi Roşii"* de general I. Pacepa, Editura Universul, 1978, pag.265, 266). Numele real - Mitu Ion. Un alt primit în audienţă a fost Eugen Enea Caraghiaur şi el unul din cunoscuţii duşmani ai Episcopului Trifa.

• Cu surle şi trâmbiţe s'a anunţat la Bucureşti că MAE va omagia veteranii abuziv eliminaţi din serviciul diplomatic al României în anii 1947/48, şi, pentru ca să fie un ghiveci din care nimeni să nu înţeleagă nimic, la aceeaşi şedinţă din 10 Iulie, s'au sărbătorit şi 135 de ani dela emiterea decretului dat de Alexandru I. Cuza, prin care s'au pus bazele Ministerului Trebilor Străine al Principatelor Unite, strămoşul MAE de azi. S'a avut mare grijă să nu se vorbească de decizia samavolnică şi abuzivă a Annei Pauker, care a curăţit 100% MAE de adevăraţii profesionişti, diplomaţi, nu spioni securişti. Cu ocazia vizitei din Septembrie la New York a ex-Ministrului Adrian Severin, a fost clară confuzia şi jocul creat şi peste hotare de MAE. Dl. ex-ministru, fost lector la *"Ştefan Gheorghiu"* a decorat cu medalia *Nicolae Titulescu* pe avocatul Pamfil Ripoşanu din New York. Dl. Severin nu a decorat un diplomat adevărat dintre cei 8 în viaţă, toţi victimele cu adevărat ale acţiunii de desfiinţare a corpului diplomatic de înalt profesionalism de către Anna Pauker. De ce nu au fost decoraţi ARISTIDE BURILEANU (Lisabona), EUGENIU TEODORESCU (Washington), KIKI DUMITRIU (Viena-Zagreb), ALEXANDRU GHICA (HELSINKI), ION D'ALBON (Praga, cumnatul lui I. Sadoveanu), FLORIN MIRONESCU (Elveţia şi MAE), NEAGU DJUVARA şi MIRCEA VASILIU (Washington), singurul care vorbea engleza când a fost catapultat acolo Pamfil Ripoşanu, doar absolvent al Facultăţii de Drept din Bucureşti, nu diplomat de profesie doar în perspectivă de a se căsători cu Maria Groza (Mia), fiica lui Petru Groza pentru care fapt, în 1947, a fost trimis consilier şi apoi făcut însărcinat cu afaceri la ambasada din Washington, după care a cerut azil politic şi a obţinut licenţa şi doctoratul în Drept? Unde este veteranul abuziv eliminat din serviciul diplomatic al României? Explicaţia decorării D-lui Ripoşanu este saltul acrobatic făcut dela devotat al Monarhiei Române, ofiţer luptător pe front împotriva bolşevismului, decorat cu ordinul *Steaua României cu spadă* şi *Virtutea Militară cu eşarfă* până la îngrijorarea sa de soarta unor tablouri din colecţia Carol I, lăsate prin testament Coroanei şi ţării, şi care au dispărut în condiţii tulburi, fapt pentru care domnia sa din USA şi-a legat activitatea de recuperarea acelor opere de artă care ar fi fost *"sustrase"* chiar de M.S. Regele Mihai I. Şi, în timp ce guvernele comuniste ce s'au succedat în România pe timpul lui Ceauşescu şi Iliescu nu au avut nici o preocupare şi nici Dl. P. Ripoşanu de recuperarea valoroaselor tezaure şi nu au acţionat cu nimic pentru a fi restituite de foştii noştri aliaţi şi prieteni *"adevăraţi"*, URSS, Dl. avocat P. Ripoşanu a vizitat periodic pe conducătorii comunişti din Bucureşti şi contra unor sume în dolari, deloc neglijabile, s'a transformat în apărătorul unor regimuri comuniste, de a câştiga într'o cauză dela început pierdută, dar agitată internaţional cu scopul doar de a compromite membrii Casei Regale ştirbindu-le cinstea, credibilitatea şi probitatea morală. Pentru acest lucru a fost decorat; pentru perseverenţa sa, plătită în dolari, de a compromite pe Rege.

Cu mult în urmă, într'o apariţie a D-lui Ripoşanu la Televiziunea Română, ca invitat al lui E. Valeriu şi comentat în ziarul România Liberă, talentata ziaristă Tia Şerbănescu semnala falsificările istorice puse atunci în circulaţie de avocatul american, care afirmase ceva cu totul diferit de adevărul istoric şi anume:

1. Regele era în bune relaţii cu Petru Groza (pe atunci, în perspectivă, socrul său) şi deci scena cu pistolul în momentul abdicării, povestită de Rege ar fi falsă;

2. P. Groza era o minune de om cu care Regele avea relaţii *"cordiale"* şi de asemenea cu guvernul lui. Ca exemplu, a citat un caz când P. Groza cu familia şi cu Dl. avocat mergeau spre Deva cu automobilul, când au fost întrecuţi de un automobil din care a coborît Regele, care a schimbat câteva amabilităţi cu primul ministru (fără a explica însă cât de cordiale erau legăturile cu Groza ale D-sale, ceea ce de fapt ar explica *"ungerea sa ca diplomat"* ad-hoc la Washington). Este Dl. avocat reprezentant al vreunui grup de Români, sau al vreunei organizaţii din diaspora?

• Datorită vicisitudinilor istoriei şi mai ales al comunismului cotropitor, azi milioane de Români sunt împrăştiaţi pe tot globul, ca niciodată în istoria lor milenară şi au devenit, dintr'un popor ce a primit întotdeauna imigranţi, ei înşişi emigranţi. Şi, dacă Dej şi Ceauşescu ne-au considerat pe noi cei plecaţi, fugari, fasciştii, trădători de ţară sau duşmani ai poporului, ultimele două conduceri ale României se prefac că ar avea un mare interes în a întreţine relaţii frăţeşti cu Românii de peste hotare. Deodată, am devenit Diaspora formată din fraţii buni. Este clar că noua orientare este inteligent gândită, căci nu se urmăreşte decât:

1. Atragerea de capitaluri, spre investiţii în ţară, ale Românilor din Diaspora (vezi China). 2. Crearea unui puternic lobby, în special în USA, în favoarea conducerii României (vezi lobby-ul evreiesc, maghiar, polonez) şi 3. Posibilitatea de a se vântura zilnic prin lume, pe cheltuiala anemicului buget românesc a sute de politicieni şi a celor cu *"relaţii"* din diferite sectoare de activitate, spre a-şi vizita fraţii înstrăinaţi. A se observa că vizitatorii vin în USA, Canada, Franţa, Italia şi foarte puţini în Valea Timocului, Peninsula Balcanică, Banatul Sârbesc, Bucovina, Republica Moldova, căci aceste locuri nu sunt *"interesante"* de văzut şi sărace şi lobby-ul lor neimportant. Azi, în România, există: un ministru delegat pe lângă Primul ministru pentru problemele Românilor de pretutindeni, Dl. Sorin Botez, un consilier al guvernului pentru relaţii cu Diaspora, Dl. Valentin Hossu Longin, un departament pentru Diaspora la MAE, o subcomisie a parlamentului pentru Diaspora şi alte comitete şi comiţii. Întrebarea delicată este, cu cine să ia legătura aceşti turişti - delegaţi, aceşti *"reprezentanţi"* ai ţării, atunci când vin la noi, desigur în misiuni *"de lucru"*? Au ei contacte cu adevăraţii, autenticii lideri din Diaspora română, atât de fragmentată, sau cu cei indicaţi de ambasadă şi consulate şi noi ştim cine a reprezentat România diplomatic şi în comunism şi în neocomunism şi în *"comunismul cu faţa curată"* de azi şi ştim şi cu cine din Diaspora au avut *"legături"*. Un caz elocvent a fost vizita unei delegaţii parlamentare între 10 Septembrie - 1 Octombrie, formată din 3 deputaţi şi 1 senator care au vizitat USA şi Canada. Dela început, şeful delegaţiei, deputatul Petru Dugulescu, vechi vizitator al acestor locuri încă din vremea lui Ceauşescu şi azi influentă persoană în PNŢCD, ca bun predicator baptist, a făcut o flagrantă discriminare religioasă, căci, deşi poporul român este în majoritate ortodox, vizita a avut preponderenţă la casele de cult baptisto-penticostale, dualism din cauza renegării D-sale de baptiştii care nu văd cu ochi buni achiziţionarea sa a 3 case în Florida şi tot acolo căsătoria celor două fiice ale sale. Oare, bunele relaţii cu Diaspora se fac prin Moise Filipescu (Cal.) biserica penticostală din Anaheim (Cal.), biserica baptistă din Windsor, biserica penticostală Bethel, cele din Ontario, biserica baptistă din Michigan, biserica baptistă *"Pacea"* din Phoenix, Arizona, unde programul religios de 2 ore nu a mai permis discuţii, biserica penticostală din Phoenix, baptistă din Troy, penticostale din Royal Oay Michigan, Philadelphia, baptistă din Parma şi cele baptiste din Miami (Betel) şi Hollywood Florida, precum şi baptistă din Akron, Cleveland. La bisericile ortodoxe, doar 2 din comisie au fost la Vertugo (Cal.) una ortodoxă la Michigan, la Warren, la Sf. Maria-Cleveland, greco-catolică Sf. Elena Cleveland şi la baptiştii unguri, Hungarian Bethany Baptist din Cleveland. Această vizită a unit diaspora cu ţara, sau a adâncit diferenţele? Dar şi mai grav, programul şi vizita au fost comunicate de Parlamentul României, prin anunţul dat de faimosul Român care nu vorbeşte româneşte, cunoaşte România de pe hartă arhitectul-lobby-ist din Washington, plătit bine de I. Iliescu, Dl. Armand A. Scala (Scaleţchi), care se recomandă preşedinte al organizaţiei CORA, care ar conduce pe toţi Românii americani (Congress of Romanian Americans) despre care nimeni nu ştie nimic, decât episcopul Nathaniel, care face donaţii de câte 6.000 dolari acestei organizaţii din bugetul Episcopiei.

Ce cunoaşte Parlamentul României despre acest Român-american care conduce sub *"umbrela"* sa 18 organizaţii din Diaspora de pe vremea lui Ceauşescu, Iliescu şi acum Constantinescu?

• După Ministrul de Externe român Petru Popescu, scriitorul, reprezintă Diaspora, cea conştientă şi deloc mercenară şi oportunistă. Fostul amant al Zoei Ceauşescu, impus în 1970 prozator, ajuns disident în condiţii misterioase cu concursul DIE în California şi ca fost membru al CC al UTC, ajutat ani de zile de alt membru al CC al UTC, I. Cristoiu, care ajuns redactor şef la *"Evenimentul Zilei"* l-a ţinut ani de zile fictiv la plată ca redactor fără să treacă pragul redacţiei sau să scrie ceva, iar şeful său, fostul Secretar CC al UTC, Ion Iliescu i-a dat dolari grei din viestieria ţării (circa 80.000), ca mijlocitor al afacerii cu firmele de *"public relations"* care au trudit din greu şi fără folos la crearea pozitivă a imaginii lui Iliescu în lume. Banii i-a încasat prin firma sa, el - soţie P. Popescu /Friedman iar *"îngerul"* lui păzitor este şeful reţelei de Vest - Mihai Bujor Sion. Azi, în regimul aşteptat, în loc ca Parlamentul să ancheteze scurgerea de fonduri MAE să stabilească responsabilităţi şi pedepsirea vinovaţilor MAE prin Adrian Severin şi el fost lector la Ştefan Gheorghiu, a cheltuit mii de dolari spre a-i lansa ultima maculatură a lui P. Popescu la Washington, Los Angeles, la New York, librăria Rizzoli cu Centrul Cultural şi Consulat cât şi la Bucureşti.

Concluzia: la vremuri noi, zise de schimbare, tot de ei, nu s'a schimbat nimic, aceiaşi cameleoni, oportunişti, compromişi. Cu ei niciodată nu se face legătură, punte între cei din noile patrii şi România, căci ei nu reprezintă nimic şi pe nimeni decât propriile interese.

Şi ca o întrebare, ultimă, adresată Preşedintelui Constantinescu, care a dat primul interviu pentru Românii americani avocatului Marc Mayer din New York. Reprezintă el oare, aşa cum a afirmat, pe Românii din New York? Ştie românește? Cine, din cei ce se ocupă de diaspora a verificat?

MUZICĂ - VIDEO
CĂRŢI - ZIARE
CEREŢI CATALOAGELE GRATIS:
*DE CARŢI - PESTE 1,000 DE TITLURI
AVENTURI, ISTORIE, CARTI DE BUCATE, DICTIONARE, PARANORMAL, POLITISTE/SPIONAJ, RELIGIE/BIBLII, COPII, MANUALE SCOLARE, FILOZOFIE, COMPUTERE, BELETRISTICA, BEST SELLER, INDREPTARE, MEMORII
*CASETE/CD - PESTE 120 DE TITLURI
CANTARETI CELEBRI DE MUZICA POPULARA ,USOARA, DE PETRECERI SI ANIVERSARI, ROMANTE, COLINDE, BISERICEASCA, CLASICA, COMICI VESTITI, POP, POVESTI PT. COPII (SPUSE DE ACTORI CELEBRI)
* VIDEO - PESTE 40 DE TITLURI
COMICI VESTITI, TEATRU, FILME VESTITE (Dacii etc.) MUZICA SI DANSURI POPULARE, USOARA, COLINDE, POVESTI COPII, PARANORMAL, MANASTIRI, VEDERI, DOCUMENTARE, REVELION '95, REVOLUTIA '89
ABONAMENTE LA ZIARE ŞI REVISTE
CERETI FORMULARUL DE COMANDA:
Ziua, Evenimentul zilei, Romania libera, Rebus, Gazeta Sport, Lumea Magazin, Dosarele Istoriei, Femeia, Expres Magazin, Catavencu
si multe altele - La dvs. acasa prin:
ARTIMMEX INTERNATIONAL
Import-export & distribution of publications and media
3555 Don Mills Rd., Unit 6-530, Willowdale (Toronto) ONT M2H 3N3 CANADA
Tel. 416-493 4096 FAX:416-493 7266
PENTRU CATALOAGE: TELEFONATI SAU TRIMITETI ADRESA!

SUPRAVIEŢUITORII REZISTENŢEI ARMATE ANTICOMUNISTE NU VOR SĂ SERVEASCĂ INTERESELE POLITICIANISTE

Fundaţia *"Luptătorii pentru rezistenţa armată anticomunistă"* face cunoscut opiniei publice următoarele:

În 6 Decembrie 1997 a avut loc, la Muzeul Ţăranului Român, o adunare pe ţară a supravieţuitorilor Rezistenţei Armate Anticomuniste şi a urmaşilor lor. Au venit oameni din toate colţurile ţării, fiecare dintre ei cu povara unor amintiri şi dureri, pe care numai ţărâna mormântului le vor putea pune capăt. S'au citit mesajele celor care, din cauza bătrâneţii, bolilor şi sărăciei nu au putut fi prezenti fizic la adunarea din Bucureşti. Era pentru prima dată când ne aflam la un loc. Luările de cuvânt s'au desfăşurat într'o atmosferă de rugăciune. Prezenţa preşedintelui României, a Ministrului de Interne şi a altor oficialităţi a adâncit climatul de reculegere şi speranţă.

Nu s'au cerut autorităţilor statului nici bani, nici alte avantaje materiale, ci doar înţelegere, preţuire şi anularea unor abuzuri şi sechele ale perioadei comuniste. Am invitat să fie prezenţi pe reprezentanţii mass-media şi care au relatat desfăşurarea lucrărilor după priceperea şi inima fiecăruia şi cărora le mulţumim pe această cale. La amiază, s'a prânzit pe treptele muzeului, din ce au pregătit câteva familii bucureştene şi din ce au adus oaspeţii din ţară în traistă. S'a vizitat o expoziţie făcută anume de către tineri din Bucureşti şi de două cercetătoare dela Arhivele Naţionale din Cluj Napoca.

La orele 15.00 au fost reluate lucrările adunării. Adăugăm că noi am invitat să fie prezenţi pe câţi îi interesa problema rezistenţei anticomuniste. Nu am legitimat pe nimeni şi nu am cerut nimănui să-şi facă autobiografia. În buna noastră credinţă, ne aşteptam să vină oameni cu sufletul ca şi al nostru, căci noi nu ofeream nici un beneficiu pentru nimeni. Din păcate, unii dintre cei veniţi după amiază, au confundat consfătuirea noastră cu o adunare electorală de prost gust, cu acuze de ce-a făcut sau n'a făcut unul şi altul în perioada comunistă. Au huiduit numele unor personalităţi simbol ale rezistenţei anticomuniste. Invitaţi să vină la microfon, să spună cine sunt şi ce doresc, cei trubulenţi au refuzat. Siliţi să părăsească sala, au plecat ameninţând, lăsându-ne cu un gust amar.

Am avut atunci bănuiala, iar acum, după apariţia unor articole în ziare, ca acela din *"România liberă"*, de Luni 7 Decembrie, avem certitudinea că a fost vorba de o provocare de care ne delimităm. Anunţăm încă o dată, dacă mai este nevoie, că scopul fundaţiei noastre este de a aduce în memoria poporului român lupta armata anticomunistă şi figurile unor eroi care s'au jertfit pentru neam şi ţară. Nu vom servi interesele politicianiste ale nimănui. Primim pe oricine vine cu gânduri curate să ne ajute în această acţiune. Nu ne vom lăsa atraşi pe panta unor polemici murdare şi sterile, ci ne vom vedea liniştiţi de scopul propus.

În numele
Consiliului Director,
Ion Gavriulă Ogoranu
Mihai Timaru
Dr. Gheorghe Cornea

România văzută de pe malul celălalt

MIASMELE "EMANAŢIEI" DECEMBRISTE

Dan-Liviu NICOLAE

Tovarăşul Ion Iliescu este Dunăre de mânios. *"Persoane care au urmărit revoluţia în halat şi papuci, la televizor, au acum pretenţia să o confişte (subl. ns.) dela adevăraţii ei înfăptuitori"*.

Am citat din memorie, s'ar putea, aşadar, să fi omis vreun amănunt sau să nu fi folosit exact cuvintele Tovarăşului. Nici o nenorocire. Căutaţi Dumneavoastră pe Internet relatările presei româneşti din ultimele câteva săptămâni şi veţi vedea că n'am denaturat cu nimic afirmaţiile excotroceanului.

Ce-l supără, de fapt, pe dumnealui, este evoluţia, ce-i drept, cam neaşteptată, a lucrurilor. Fostul preşedinte s'a pomenit chemat să dea declaraţii la Parchet - şi nu ca martor. Şi nici ca *"înfăptuitor"* al revoluţiei. Ci, pur şi simplu, ca... *făptuitor* al unor acţiuni cel puţin dubioase din acele zile şi nopţi tulburi. Iar dacă se va afla (sperăm) cât din această tulbureală i se datoreşte, se cheamă că Românii vor fi luat-o binişor înaintea Americanilor, care nici azi nu ştiu precis cine l-a asasinat pe JFK.

La câte a tot sporovăit Ion Iliescu în aceşti şapte ani şi ceva de post-ceauşism, ar fi multe de comentat. Dar chestia cu *"confiscarea revoluţiei"* de cei care au urmărit-o la televizor vine foarte sus pe o eventuală scară *"tip Richter"* a tupeului. Şi nu poate fi trecută uşor cu vederea.

Tovarăşul Iliescu vorbeşte despre o revoluţie la care nu s'a gândit niciodată înainte ca ideea să-i vină dela oamenii de pe stradă şi dela presă. Tot ce avea tov. I.I. în cap până atunci a fost înlocuirea lui Ceauşescu la vârf. Pentru el şi pentru toată banda care a pus stăpânire pe CC, pe Televiziune şi Ministerul Apărării Naţionale, structurile comuniste erau perfecte şi le conveneau de minune.

Nu degeaba, atunci când a ieşit în balconul CC care mai purta urmele paşilor *"geniul Carpaţilor"*, Ion Iliescu n'a pomenit de nici o *"revoluţie"*. Nu era vorba, atunci, pentru el, decât de îndepărtarea, printr'o mişcare cu iz popular, a lui Ceauşescu, omul vinovat de a fi *"întinat nobilele idei ale comunismului"*. Asta era tot cea avea de spus Iliescu celor din Piaţă, care, pentru el, continuau să rămână *"tovarăşi"*.

N'aş vrea, în ruptul capului, să fi fost în pielea *"emanatului"* atunci când lumea a început să-l huiduie şi să strige *"fără comunişti"*. Noroc (ce mai noroc!) cu un grup bine organizat, de sub balcon, care a început să scandeze *"Iliescu, Iliescu"*, acoperindu-i respectivului bâlbâielile ce au urmat şi retragerea prea puţin glorioasă din balcon.

Lucrurile erau, evident, încurcate, ceea ce i-a impus lui Ion Iliescu convocarea imediată a acelui fantomatic *"Consiliu al Frontului Salvării Naţionale"*, ţinut în condiţii de semi-clandestinitate, cu participare selecţionată *"pe sprânceană"*, într'o clădire unde toate intrările şi ieşirile de persoane erau strict controlate de Dan Iosif şi banda lui.

Ceea ce trebue remarcat este că nicio unul dintre acoliţii lui Iliescu, care l-au însoţit în balcon, nu a avut nimic de spus faţă de afirmaţiile patronului lor (despre *"întinarea idealurilor comuniste"* sau adresarea cu *"tovarăşi"*), acestea părându-li-se, în mod vădit, firesti. Singurul care, mai ager la minte, s'a trezit întrucâtva, a fost *"luptătorul"* Petre Roman, atunci când, în aşa-zisul Consiliu de care pomeneam mai sus, a obiectat la propunerea generalului Militaru de a proclama CFSN *"organ de partid şi de stat"*, spunând că asta *"sună ca dracu'"*.

Pe Ion Iliescu nu-l deranjase propunerea, o dovadă în plus că el vedea România continuându-şi drumul sub PCR, de unde şi absenţa oricărei intenţii de *"revoluţie"*. Şi tot ca o dovadă, pe care o amintesc, însă, mai mult pentru aspectul său anecdotic, a fost şi exclamaţia de mai târziu a lui Ion Iliescu, în organul *"legislativ"* creat pentru a-şi face jocurile, adică în circul acela numit CPUN, atunci când s'a opus desfiinţării magazinelor pe valută, a acelor aşa-zise *"shop-uri"* în care chiar producătorii mărfurilor puse în vânzare n'aveau voie să intre, darmi-te să mai şi cumpere. Nu cred că toată lumea a uitat acele cuvinte memorabile: *"Un lucru bun avem şi noi şi pe acela vrem să-l distrugem!"* Halal lucru bun! Dar asta era - şi este - Ion Iliescu.

Dacă bucureştenii, provocaţi sau pur şi simplu mânioşi şi excedaţi de comunism şi de ceauşism, au transformat mitingul ordonat din 21 Decembrie 1989 într'o demonstraţie contrară scopului iniţial, iar clica Iliescu s'a cocoţat la vârf pe umerii manifestanţilor, asta, a fost, chipurile, o *"revoluţie"* ai cărei eroi, fără voie, deoarece nu *"revoluţie"* le trebuia lor, au fost Iliescu, Petre Roman, Gelu Voican Voiculescu, Dan Iosif şi toată şleahta. Dacă Românii, sătui de post-ceauşism, au încercat să aducă la putere altfel de oameni - mai priceputi şi mai bine intenţionaţi, sau nu, rămâne de văzut - asta înseamnă, pentru Ion Iliescu şi ceilalţi *"emanaţi" o confiscare a revoluţiei "lor"!*

Iar dacă, mai timid sau mai hotărît, se încearcă, acum, stabilirea răspunderilor *"emanaţiei"* pentru porcăriile săvârşite atunci şi mai târziu, asta înseamnă pentru acelaşi Ion Iliescu *"o tentativă de a trage foloase politice de pe urma unei revoluţii la care acuzatorii de azi au participat stând, în halat şi papuci, la televizor"*!

Ce-i drept, e drept: dacă facem abstracţie de Petre Roman şi ai lui, actuala Putere nici nu a împărţit arme fără rost oamenilor de pe stradă, nici nu a răspândit zvonuri alarmiste, nici nu a atras atenţia asupra unor teroriştii închipuiţi care *"trag din orice poziţie"*. Nici n'a dat ordin să se tragă la nimereală, doar ca să creeze iluzia unor lupte crâncene.

Pentrucă asta a fost adevărata *"revoluţie"* din care au *"emanat"* Ion Iliescu & Co. *"Emanaţie"* care continuă să-şi împrăştie miasmele puturoase.

Scrisori esenţiale

REMANIEREA

Către cei cărora comunismul le-a intrat în oase.

Domnilor,

În ziua când Primul ministru Victor Ciorbea ne-a anunţat numele a nouă miniştri care îi vor schimba pe cei dela ministerele industriei şi comerţului, finanţe, sănătate, educaţie, sport, pădurilor şi apelor, informaţiilor, privatizării şi reformei m'am întâlnit cu trei dintre Dumneavoastră care vă întorceaţi cu troleibuzul dela piaţa Obor.

Eraţi trei bărbaţi în jurul a 70 de ani, bine îmbrăcaţi, doi chiar grăsuţi şi toţi trei cu o mină de oameni bine hrăniţi şi toţi trei cu sacoşele pline. Doi dintre domnii le voastre v'aţi urcat în noul troleibuz 70 modernizat, fără să vedeţi asta. Veneaţi surzi şi orbi cu sacul plin, sătui, strigând ca în povestea Flămânzilă, ceva despre distrugere. *"Ne-au distrus ăştia*, ziceaţi cel gras şi calm. *S'a ajuns la 1.000 de lei oul!"*. *"Ne bagă în pământ ţărăniştii ăştia împuţiţi*, v'a preluat cuvântul cel cu şapcă, uscăţiv, dar roşu în obraz, vânos, vioi şi colcăind de ură. *Mama lor, că ne-au mânţit când i-am votat"*. *"Chiar i-aţi votat?"* mi-a ţâşnit mie întrebarea supremă. Nu mi-aţi răspuns şi v'aţi lansat într'o baie de vorbe a la Vadim Tudor, cu *"pensionari care mănâncă din gunoi, de furi (capitalişti) care vin să ne cumpere ţara, ăştia care se duc peste tot pe dolari pentru care trebue să ieşim în stradă!"*

Tinerii se uitau la domnii le voastre ca la nişte relicve; şi când uscăţivul a strigat că mai bine decât sub Ceauşescu n'a fost niciodată şi că el, comunismul va fi readus, tinerii au izbucnit într'un râs ironic, ca de-o glumă proastă, motiv pentru care aţi fost obligaţi să coboriţi din troleibuz cu coada între vine, cum se spune. Desigur, cel de al treilea care a rămas pe scaunul din spatele meu m'a înghesuit şi mi-a arătat blocurile de afară. *"Degeaba râd proştii ăştia tineri; da' blocurile astea cine le-a făcut?"* m'a întrebat cu privire galbenă. I-am răspuns că ele au fost făcute de amăriţii veniţi dela ţară pentru a pleca Sâmbăta acasă cu un sac de pâine, din acea aberaţie a socialismului în care fostul producător de pâine venea să cumpere pâine dela oraş. Bătrânul n'a înţeles nimic: *"În loc să facă ceva, ăştia se tot remaniază"*, a zis dând cu obidă din mână. *"Ştiţi ce înseamnă o remaniere de guvern?"* Suficienţa educaţiei socialiste a unei generaţii şi-a spus cuvântul. Bătrânul a răspuns: *"O prostie. Când lumea moare de foame, ăştia..."* Cei câţiva prea tineri s'au uitat lung la bătrân şi s'au întrebat între ei: *"Voi aţi văzut pe vreunul mort de foame?"* Ceilalţi au ridicat din umeri şi la întrebarea mea dacă ei ştiu ce este remanierea, unul a răspuns că... *"nu prea ştiu, dar ştie el Ciorbea ce face."* Ceilalţi au arătat că pe ei nu-i prea interesează subiectul, oricum *"ce-a fost nu mai este şi începem să semănăm şi noi a Europa"*, m'a asigurat unul care părea cel mai neserios dintre ei.

Desigur, domnilor cărora comunismul v'a pătruns în oase, remanierea primului guvern cu adevărat democrat şi pus serios pe Reformă, a avut loc. Ea înseamnă privirea cu tot curajul la ce s'a făcut un an dela alegeri, o privire extraordinar de autocritică din care a ieşit necesitatea schimbării modului de lucru din nouă ministere, unde au fost înlocuiţi mai întâi titularii lor. Ce înseamnă aceasta? Democraţie. De ce a durat atât de mult remanierea? Pentrucă ce se face în democraţie nu este doar o formă de suprafaţă a negocierilor, ci chiar nişte negocieri dure în care care fiecare dintre cele trei grupări care alcătuiesc puterea actuală caută să-şi impună punctul de vedere, socotind că omul sau oamenii lor sunt cei mai potriviţi pentru a face Reforma democratică în România de azi.

A mai vorbi azi despre soluţia Ceauşescu sau chiar Iliescu, e la fel cu a regreta caleaşca cu şase cai din poştalionul de Bucureşti-Iaşi, care ducea omul de colo-colo într'o săptămână şi a respinge realitata noului tren rapid *"Intersiti"* ce zboară săgeată în câteva ore dela Constanţa la Timişoara.

Remanierea este forma prin care oamenii se readună în faţa greutăţilor enorme prin care trece ţara, dela mentalitatea comunistă, în a te face că faci, până la aceea de a face ceea ce nu s'a făcut până acum în istorie: trecerea dela socialism la capitalism, ceva care pare o răsturnare, ceva invers de cum a fost obişnuită o generaţie care a fost învăţată că după comuna primitivă urmează societatea feudală, cea capitalistă şi apoi *"mult visata"* societate comunistă, cu faza ei intermediară numită socialism.

Ceva care merge extrem de greu pentrucă cei care au condus ieri în comunism sau au dus-o bine acolo, având poziţii favorizate, se opun azi cu o înverşunare sălbatică, începând dela ziarişti ca Ion Cristoiu până la politicieni veroşi ca Vadim Tudor şi Ion Iliescu, la Teodor Meleşcanu şi Valeriu Tabără, care încurajează şi acum pe cei prinşi de doctrina comunistă să se opună la schimbare.

Remanierea este o formă democratică, plină de curaj care menţine echipa de conducere a ţării - numită guvern - vie, trează, activă şi mereu în lucru pentru readucerea vieţii economice, morale şi spirituale la ceea ce a fost România între cele două războaie şi la nivelul Europei de azi.

Teodor BRĂILEANU

Poveste FOARTE adevărată

Lenormanda FLORENŢIU

A fost odată ca niciodată, la Focşani, o expoziţie a pictorului Piliuţă. Erau picturi frumoase, Maestrul fiind recunoscut în arta culorilor...

Se perindeau prin faţa tablourilor fel de fel, cunoscători şi mai puţin cunoscători.

Dar nu numai atât. Veniseră bine'nţels, pe lângă prim-secretara P.C.R. şi celilalţi... fiecare-şi dădea cu părerea în felul său.

Stateam de vorbă cu Maestrul şi pentrucă s'a apropiat un reprezentant P.C.R.... am găsit de cuviinţă să-l prezint. (Cine m'o fi pus?!)

- Permiteţi Maestre să vă prezint pe tovarăşul X, etc., etc....

-Tovarăşe Piuliţă - începu acesta după ce-i strânse mâna tovarăşeşte. *E greu tare cu pictura asta, nu? Eu când eram elev numa' cinci aveam la desen da' şi ăsta pentrucă tata era colectivist. Odată am vrut să desenez o raţă care-mi plăcea mie, dar n'am putut. Şi cât m'am chinuit! Aveam eu boală s'o fac şi gata! Da' n'a ţinut figura. Îmi cumpărasem acuarele, bloc, da' degeaba. N'a mers. Cred că-i greu şi cu pictura asta! Da' măcar nu faceţi teren.*

În timpul acesta s'a apropiat surâzătoare prim secretara.

- Ştiţi, discutam cu tovarăşul Piliuţă despre pictură - raportă imediat reprezentantul.

Aceasta încuviinţă amabilă şi se îndreptă extaziată către un tablou:

- Pe ăsta l-aş pune în camera fetiţei! E cu roz...

Noi trei ne-am continuat discuţia...

- Ştiţi tovarăşe Piliuţă, păcat că n'avem timp să mergem pe la mine. Am şi eu două tablouri. Le-am cumpărat de pe plajă. La Constanţa. Unul e pe bleu, unul e pe mov. Am respectat zugrăveala. Da' tablourile ca tablourile! Le-am făcut însă nişte rame turnate că cine vine la noi nu se mai uită la tablouri ci la rame... 'Trăiţi, pleacă tovarăşa! Mi-a făcut plăcere discuţia cu Dumneavoastră.

Se'nşurubă brusc pe calcâie şi pe-aci ţi-e drumul... după toavarăşă...

Au trecut zece ani de atunci. Poate credeţi că am exagerat, dar vă asigur că am încercat să vă redau mot à mot *"discuţia"*...

Tovarăşul respectiv *"îndeplinea"* funcţia de secretar cu propaganda şi avea directă putere de decizie asupra profesorilor. Era cel care organiza discoteci elevilor în Sfânta Noapte de înviere a Domnului Nostru Iisus Christos.

Îl întâlnesc acum plimbându-şi voios nepoţii prin parc.

Într'o zi, de Paşti am auzit pe cineva că mă cheamă:

- Christos a înviat, doamnă!

Era tovarăşul.

TEC
THE EUROPEAN CONNECTION
LEGATURA DVS. PERMANENTA CU ROMANIA
PENTRU PRIMA DATĂ ÎN CANADA
O COMPANIE ROMÂNEASCĂ DE TRANSPORT AERIAN DESCHIDE O RUTĂ ÎNTRE BUCUREŞTI ŞI TORONTO
JARO & TEC
UN PREŢ INCREDIBIL
Toronto-Bucureşti şi retur
$ CAD 799
Toronto-Timişoara şi retur
$ CAD 899
EXCLUSIV PRIN TEC
Cele mai bune preţuri pentru călătorii către orice destinaţie şi servicii sunt GARANTATE
PACHETE ALCĂTUITE DE DVS.
25lb=$59.33
peste 25lb $3.15Kg.
• Livrare la domiciliu în Bucureşti şi marile oraşe
NUMAI ÎN 24 DE ORE, SPECIAL:
* O FLOARE PERSOANELOR IUBITE DIN ROMÂNIA
* ARANJAMENTE FLORALE ŞI TORTURI PENTRU DIFERITE OCAZII
* PACHETE TIP ALIMENTE DIN DEPOZITUL BUCUREŞTI
• CURIER SĂPTĂMÂNAL TORONTO - BUCUREŞTI (PUTEŢI TRIMITE SCRISORI, ACTE ETC...)
• TRANSFERURI DE BANI ÎN BUCUREŞTI ŞI ÎN ORICARE ORAŞ DIN PROVINCIE
VACANŢE ÎN CUBA, MEXICO, FLORIDA...
1808 Danforth Ave., TORONTO, Ont., M4C 1H8
TEL: (416) 463-6000 • FAX: (416) 463-7990
KITCHENER - TEL: (519) 743-2638; MONTRÉAL - (514) 769-6921
VANCOUVER - Tel: (604) 931-8600

MAJADAHONDA

13 Ianuarie 1937

CINE AU FOST ?

IONEL MOŢA:

Dumnezeu a învrednicit pe şapte legionari ai Căpitanului să-şi petreacă sărbătorile Crăciunului şi să aştepte anul nou cu mâna pe puşcă, pe grenadă, ori pe mitralieră, risipiţi pe străzile Madridului ori în munţii spanioli, în încleştarea luptei împotriva celor care, cu baioneta scot ochii Mântuitorului de pe sfintele icoane şi batjocoresc pe Maica Domnului şi sfântul ei prunc.

I-a învrednicit, am spus, pentrucă nu poate fi, pentru un om, o cinste mai mare, o chemare mai plină de rod sufletesc, decât aceea de a fi apărător al lui Cristos, şi pentru Cristos, al neamului tău creştin.

Anul care a trecut, 1936, a deschis această cumplită luptă de pe pământul spaniol. Anul în care intrăm, 1937, cine ştie ce alte încercări, şi mai mari, va cere, poate oamenilor şi popoarelor.

Spre acest an nou, care răsare în zori de sânge, Românii trebue să se îndrepte cu sufletul scuturat de moliciune şi şovăială, pregătiţi sufleteşte pentru vremuri mari, de răspântie. Să primească în inima lor duhul nou al bărbăţiei legionare, adunându-şi toată curăţenia sufletească pe care o mai au, făcând-o să rodească rodul scump, deşi adesea dureros al jertfei pentru Cruce şi pentru Neam.

Să lăsăm cu toţii la o parte vorbirea cea multă, şi mai ales să lăsăm la o parte credinţa că ne-am împlinit datoriile prin asemenea lupte de vorbă goală, prin paradă şi laudă stearpă, ori prin hotărîri cari nu sunt urmate de aspra greutate a faptei, a jertfei, a poverei.

Să ne dezbrăcăm de toate slăbiciunile, de temerile şi lăcomiile noastre, să ne înălţăm la creastă îmbrăcaţi în tot ce are sufletul nostru mai bun, mai viteaz, mai curat. Şi astfel înarmaţi sufleteşte, să aşteptăm poruncile... pentru a răzbi, gata de sângerare şi de moarte, prin negurile de întuneric şi pierzare care învăluie tot mai mult neamul nostru.

Numai îndreptându-ne astfel spre căile pe cari ni le deschide noul an, vom putea aştepta zile de soare şi de biruinţă româneasca dela anul acesta nou care se apropie de noi plin de întunecare şi de povară.

Căci Dumnezeu nu poartă cu carul biruinţei decât pe viteji, pe cei cari se ştiu pierde pe ei pentru a-şi răscumpăra neamul şi sufletul.

"Libertatea" Nr.1
3 Ianuarie 1937.

VASILE MARIN:

Marţi-Miercuri 25-26 Noembrie 1936. Am lăsat în urma noastră, pe peronul Gării de Nord, soţii, camarazi şi prieteni. S'au despărţit cu ochii umezi şi neau petrecut până departe cu privirile, în vreme ce mâinile lor se agitau în urma noastră ca aripile rănite ale unei păsări.

Am rămas singuri în trenul care ne duce pe drumul noului nostru destin. Ducem cu noi încrederea Căpitanului şi a tuturor camarazilor cari ne însoţesc cu gândul şi sufletul. Voim să purtăm peste hotare, legând veacurile până la Banul Mărăcine, prestigiul vitejiei româneşti şi spiritul de jertfă totală în slujba Crucii.

Să ne ajute Dumnezeu după inima şi gândurile noastre.

Miercuri, 3 Decembrie 1936, Lisabona... Către seară ne întoarcem la hotel "Florida", o pensiune spaniolă, în care ne-a instalat ministrul Spaniei de aici...

În salon se mai găsesc de asemenea multe doamne - mame sau bunice de ale tinerilor - şi câţiva domni întunecaţi şi bravi, toţi refugiaţi din Barcelona, unde, dacă mai întârziau câteva zile erau cu toţii împuşcaţi. Ceea ce povestesc bieţii oameni este aproape cu neputinţă de redat.

Reţiu numai un fapt: între prizonierii luaţi de comunişti se află şi un bătrân industriaş, un om foarte cumsecade şi un patron cinstit şi respectuos faţă de drepturile lucrătorilor pe cari îi întrebuinţa.

După vreo două săptămâni de prizonierat, bietului bătrân i se reduce complet hrana şi este ţinut 3 zile fără pic de mâncare. În sfârşit, i se aduce un şniţel pe care omul îl mănâncă cu mare poftă. Îndată după masă, comuniştii îi spun că şniţelul fusese preparat din carnea fiului său, prizonier şi el în altă parte a oraşului.

Aproape înnebunit, bătrânul refuză să creadă: atunci i se aduce, proaspăt ucis, cadavrul fiului său, şi i se arată locul din pulpă, de unde se tăiase friptura!

Plâng oamenii averile distruse, munca cinstită risipită şi rudele omorîte mişeleşte de canalia roşie.

Plâng şi aşteaptă eliberarea.

CUM AU MURIT ?

În zorii zilei de 13 Ianuarie (1937), primim ordin de plecare. Pe la 10 dimineaţa, mai în marş, mai alergând prin gloanţe, ocupăm o poziţie de-a lungul şoselei Majadahonda - Las Rosas. Sergentul nostru Ortigoza ne spune să ne facem (măşti) parapete de pământ.

Singur din toată compania Ionel Moţa purta la el, legată de centură, o mică lopată pe care o găsise în tranşeele comuniste. Cu seriozitatea sa deosebită, cu râvna de a întrece pe străini prin o desăvârşită executare a ordinelor, Ionel Moţa începe să muncească, şi împreună cu Vasile Marin îşi fac pentru ei doi, acolo pe câmp, nu un mic dâmb de pământ de apărare, ci o cetate în care puseseră şi cărămizi şi pietre.

Pe urmă ne-am gândit că or fi avut poate o presimţire.

Eu împing cu mânile un mic muşuroiu de pământ în faţa mea. Ca să scobesc mai bine pământul ar fi trebuit să întrebuinţez gamela (strachina de tinichea) pe care, cu orice risc, ţineam să nu o murdăresc.

Pe la două ne vine ordin să lăsăm poziţia în seama marocanilor. Căpitanul companiei noastre ne surâde şi ne interpelează voios. Era bucuros că şi-a salvat oamenii dela un atac sângeros.

Plecăm înapoi spre Majadahonda unde, pe la ora trei, ocupăm nişte tranşee înaintate. Dela stânga la dreapta, înşirându-se în tranşee, venea escuada III-a cu Marin şi Moţa, escuada II-a cu puşca mitralieră, escuada I-a, eu, domnul Clime şi părintele Dumitrescu. Suntem veseli că truda pe ziua aceea încetase şi deschidem unul o cutie de sardele, altul o cutie de conserve. Părintele Dumitrescu serios muşcă dintr'un cârnat. Vasile Marin face glume; lângă el domnul Clime e vesel şi râde la tot ce spune Marin. Ionel Moţa e îngândurat şi se apucă să scrie în mare grabă o scrisoare Căpitanului. Parcă se temea că nu va avea timp să o sfârşească.

Pe la ceasurile trei şi jum., încep ghiulelele să cadă în jurul nostru şi apar, pe coama unui deal din faţă, trei tancuri înaintând în linie spre tranşeele noastre. Tunurile noastre antitanc intră în acţiune. Ne uităm cu plăcere la micile ghiulele a căror traiectorie este perfect vizibilă în spaţiu. Vedem cum aceste mici ghiulele lucioase încadrează cele trei tancuri în tirul lor precis. Obiectivul fiind apropiat, aceste ghiulele uşoare ating pământul într'un unghiu mai ascuţit şi sar în sus ca mingi de tenis, continuând o nouă traiectorie.

Spre bucuria soldaţilor, vedem deodată un tanc lovit în plin şi începând să ardă cu flăcări lungi şi fum. Bombardamentul se domoleşte vre'o jumătate de ceas şi reîncepe apoi mai frumos. Tirul inamic este de o regularitate uimitoare; toate ghiulelele cad la doi-trei metri de linia noastră de apărare.

Acum vedem, coborînd coama dealului, vre'o treisprezece tancuri mari. Primim ordin să ne culcăm la pământ în tranşee. Eu mă ofer să stau în picioare în post de observaţie.

Ionel Moţa ne strigă: "Dacă suntem înconjuraţi, nu cade prizonier nimenea. Murim toţi împreună." Sunt ultimele cuvinte cari ni le-a spus.

Pentru ultima oară, îi văd vii alături, Ionel cu fruntea ca un munte înnorat şi Marin cu faţa de marocan - lăsase să-i crească barba - şi privirea întoarsă în-spre ascunzişurile sale sufleteşti.

Bubuitul devine năucitor. Vâjâitul gloanţelor şi schijelor ne ameţesc. Exploziile obuzelor ne acoperă cu pământ. Tancurile au avansat până la cinci sute de metri de noi, ascunzându-se într'o vale. Acum înaintează şirurile comuniste. Simt pe lângă mine, în spate, cum trec - unii târîndu-se, alţii alergând aplecaţi prin tranşee - soldaţii noştri. Întorc capul doar o clipă. Îi văd răniţi, îndreptându-se spre liniile dinapoi, vre'o douăzeci, unul după altul, toţi cu feţele crispate de durere, cu carnea spintecată şi picurând de sânge. Unul trage după sine un picior care atârnă, altul are braţul sfâşiat un altul lovit în burtă se târăşte cu vaete înăbuşite şi are buzele albe şi faţa înnegrită de chin. De altminteri faţa soldatului în bătălie are culoarea pământului. Văd amestecul, frământătura de carne şi haine care o clipă înainte fusese un braţ într'un corp omenesc. Nici unul dintre romîni nu-i printre răniţi. Fundul tranşeei e o pârtie de sânge. Această privire nu durează decât câteva secunde şi deasemenea gândul ce-l am acum să le fiu de ajutor. Încordat în postul meu trebue să priveghez inamicul.

Îmi dau seama că puşca miltralieră rămăsese fără servanţi. Trec s'o întrebuinţez eu. Inamicul, după primul salt, se adăpostise într'o vâlcea şi trăgea cu mare risipă de muniţii. Bulgării de pământ ridicaţi de obuze mă loveau în obraz, fumul şi praful exploziilor îmi usturau ochii. Fac încercări zadarnice, nu pot pune în mişcare mitraliera.

Strig ofiţerului care se adăpostise şi el, culcându-se în tranşee, că mitraliera nu mai funcţionează, că suntem în toiul ataculul inamic fără mitralieră. O detunătură doborîtoare mă forţează să închid ochii. Când îi deschid o clipă după aceea, privirea îmi cade la un metru şi jumătate de mine, asupra unui corp întins cu faţa spre pământ.

Îngenunchiu şi îi ridic capul. E Ionel Moţa. Îi ţin capul în mâini, privindu-l îndelung cu gândul pierdut în nu ştiu ce lumi departe. La un metru zace Vasile Marin cu spatele proptit de peretele tranşeei. Mă întorc să urlu lui Clime şi părintelui Dumitrescu, peste vuetul gloanţelor şi al obuzelor: "Ionel şi Marin sunt morţi". Peste haina cu stropi de sânge ne închegat, ceasul lui Ionel Moţa atârnă de lanţ, cu geamul spart. S'a oprit. E cinci fără un sfert.

Prin haina străpunsă şi sfârtecată a lui Ionel Moţa se văd culorile drapelului românesc. E drapelul nostru pe care era scris: Legiunea Arhanghelului Mihail, Garda de Fier, cu care neam prezentat generalului Moscardo. Ionel Moţa era încins cu acest drapel, pe care îl luase ca să-l poarte cu el pentru a-l pune în vârful baionetei la atac sau defilare când cuceream un oraş. Cu el speram să intrăm în Madrid. Desfac drapelul şi îl întind peste trupurile lor.

Simt în adâncul fiinţei mele cum mă atrăgea, fără rezistenţă vraja morţii.

Mă ridic în picioare şi privesc, cu sufletul pierdut, cum ghiulelele explodează pe lângă tranşee, aruncând limbi de foc, despicând pământul. Văd tancurile inamice cari reîncep să înainteze. Sublocotenentul se apropie de mine şi mă trage la pământ după parapet. Îmi zice: "C'est la guerre", - "Mala suerte", "Aşa e războiul. Soartă rea". Într'adevăr obuzul trântise la o parte doi saci de pământ de pe parapet şi căzuse drept peste Ionel, la un metru de Vasile Marin.

Dar comuniştii înaintează. Adun din centurile asvârlite de răniţi vre'o douăzeci şi cinci de granate şi cu ele intru în post, în locul puştei mitraliere. Ne sosesc şi ajutoare.

Încep focurile din partea noastră. Domnul Clime şi părintele Dumitrescu ţintesc şi trag cu îndârjire. Comuniştii s'au oprit iarăşi.

Strig după brancardieri. Au venit. Suntem trei fiinţe acolo în jurul celor două iubite şi căznite trupuri de fraţi, trei inimi româneşti crispate în suferinţa peste care se întinde sdrobitoarea indiferenţă şi oboseala celorlalţi. Moartea nu este un eveniment în acele zile, la Majadahonda. E o pătanie obicinuită, care nu strică nici dispoziţia la băutură, nici apetitul, nici somnul nimănui. Din contră. Brancardierii liniştiţi pleacă cu corpurile. În locul însângerat unde s'a încheiat viaţa lor, au rămas baioneta lui Ionel Moţa îndoită de o schije şi măştile lor de gaze ciuruite. Ne simţim singuri. Rog pe sub-locotenent să îngăduie părintelui Dumitrescu să-şi îndeplinească oficiul de preot şi să însoţească corpurile. Părintele Dumitrescu pleacă în urma brancardierilor.

Ghiulelele cad mai rar. Locurile lui Ionel şi Marin sunt acum ocupate de alţi soldaţi. Stăm în post destul de târziu. Spre noapte, comuniştii se retrag.

Seara, la apel a lipsit mai mult de jumătate din secţia noastră...

Fragment din cartea
"Pentru Christos" de
Alexandru Cantacuzino

Aspecte dela înmormântare

Aspecte dela înmormântare

MIHAI EMINESCU

(15 Ianuarie 1850 - 15 Iunie 1889)

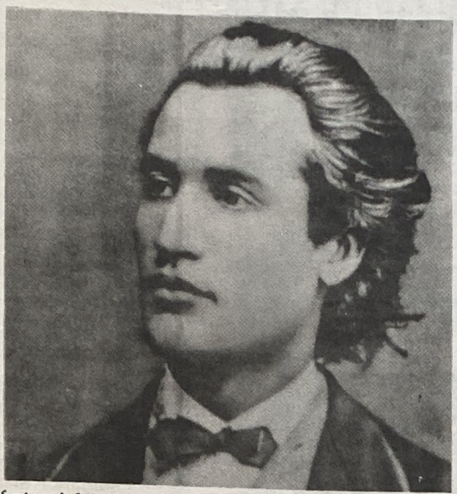

Eminescu se naşte între două importante evenimente din România: Revoluţia din 1848 şi Unirea Principatelor Române din 1859. Data de 15 Ianuarie ar putea şi ea fi, deci, o importantă aniversare pentru poporul şi ţara românească, deoarece Eminescu reprezintă esenţa poporului şi a pământului românesc.

Eminescu este fiinţa acestui popor, el cuprinde originea poporului, limba acestui popor, suferinţele şi revoltele poporului român. Când spunem Anglia, ne gândim la Shakespeare; când spunem Italia, ne gândim la Dante şi Petrarca; când spunem Germania, ne gândim la Goethe şi Shiller; când spunem Franţa, ne gândim la Balzac şi Flaubert; când spunem Rusia, ne gândim la Puşkin, Tolstoi şi Dostoievski; când spunem Spania, ne gândim la Cervantes şi Lope de Vega; când spunem Romănia, ne apare în faţă figura marelui şi legendarului Eminescu. De ce legendar? Pentrucă poetul român s'a înscris în istoria noastră naţională şi literară, în istoria poporului român, ca însăşi ţara şi poporul român. El este fiinţa neamului, ceea ce a fost mai demn, mai curat şi mai valoros în cultura acestui popor. Eminescu este deci suflarea noastră naţională, spiritul de sacrificiu şi înălţare a neamului.

Analizând opera lui Eminescu, ne dăm seama că suntem în faţa unui univers românesc dela naşterea acestui popor şi până în momentul când poetul dispare ca fiinţă omenească, rămândându-i opera care ne reprezintă ca neam şi creaţie.

Atât antumele, cât şi postumele poetului sunt acte de naştere documentare şi testamentare ale acestui popor. Ele sunt forţa de existenţă şi rezistenţă a neamului.

Că a trăit puţin, că a trăit cât a trebuit, că a suferit sau s'a bucurat ca om, nu interesează prea mult poporul, interesează dacă opera lui rezistă în faţa lumii întregi, dacă opera lui a deschis culturii române un viitor de lumină al neamului, care să strălucească în cultura lumii. Şi acest lucru se poate demonstra cu prisosinţă.

Ne este drag Eminescu aşa cum ne este drag pământul ţării româneşti.

Iar dacă Eminescu este prea puţin cunoscut în cultura universală, de acest lucru suntem noi vinovaţi, căci nu este vorba de limba în care a scris poetul, ci este vorba de indolenţa personalităţilor noastre literare şi culturale care n'au căutat suficient să-l facă cunoscut şi înţeles în cultura lumii. Iar cei care cred că un Victor Hugo, un Lamartine, un Schiller ori Hölderlin sunt superiori lui Eminescu, se înşeală.

Locul lui Eminescu este printre geniile lumii; sunt mai mari aceştia pentrucă nu sunt Români, apoi tocmai aici este trăinicia şi universalitatea poetului nostru, pentrucă este Român, pentrucă reprezintă o ţară şi un popor care de două mii de ani şi-a împlinit prin lupte grele suferinţele, dar şi victoriile neamului.

Gh. RĂDULESCU

O ANIVERSARE TRISTĂ

MIRCEA CIOBANU

În luna Ianuarie 1998 se împlinesc şapte ani dela moartea lui Mircea Ciobanu, decedat la Geneva la numai 41 de ani neîmpliniţi.

Despre acest neobişnuit creator de artă, pictor, sculptor, filosof, poet, un adevărat renascentist, s'a mai scris, extrem de competent, în paginile acestei reviste. Am dorit să marchez această aniversare tragică pentrucă e a şaptea, iar Mircea Ciobanu a fost - în felul lui - un mistic, preocupat de simboluri.

În plus, doresc să menţionez aniversarea, deoarece Mircea Ciobanu este un alt exemplu de artist forţat să părăsească ţara şi cultura ei, din care a fost parte integrală, datorită presiunii prostiei funciare a dictaturii comuniste, care a distrus atâtea valori irecuperabile.

Mircea Ciobanu, chiar dacă a murit de o congestie pulmonară, sau a fost ucis discret de către agenţii fostei dictaturi, după cum cineva a încercat să demonstreze, el rămâne o victimă a comunismului, care a distrus o întreagă cultură. Caracterizarea făcută de el comunismului (aplicabilă şi neocomunismului încă vioi) este unică:... *Cu cât vom fi mai subtili, cu cât ne vom lăuda mai mult, secole întregi că am avut funcţia de ploşniţă a derbedeilor înstăriţi, pe care îi vom suge prin mijloace specifice lenei, şi anume concentrarea mintală. Idealul este să formăm o societate în care nimeni să nu facă nimic...*

În 1981 s'a stabilit în Elveţia din motive care sunt uşor de înţeles, dacă se va tipări şi un manuscris încă nepublicat, în care citim: *...iubesc pe toţi acei care nu vor să intre în jocul fatidic al ipocriziei: borfaşi, cerşetori, săraci, nedormiţi, toţi cei în care se aruncă cu pietre. Ei sunt starea de veghe asupra Prostiei Universale, care altfel ar face planeta să se prăbuşească...*

Despre arta sa plastică s'a scris şi sunt convins că se va mai scrie încă mult, fiind - cum spune directorul Muzeului de artă din Sao Paolo, Brazilia - *unul din principalii pictori contemporani ai Europei.* Cineva a comentat foarte judicios că, spre deosebire de alţi maeştri dela care ar fi învăţat, Ciobanu nu a avut vreun model. El, inventa, pur şi simplu.

Ar fi putut fi o unică mândrie a artei româneşti, singurul Român căruia i s'a oferit onoarea să picteze pentru colecţia Vaticanului şi să aibă o retrospectivă la Pompidou Centre, în Paris. I-a fost dat să moară printre străini unde, după plecarea sa din ţară, crează cea mai mare parte a operei sale plastice.

Fiind în viaţă a avut 20 de expoziţii personale, cea mai spectaculoasă fiind la colecţia Nelson Rockefeller din New York, şi încă trei postmortem. Arta lui este colecţionată în Europa, în America de Sud (Brazilia, Chile, Argentina) precum şi în America de Nord.

Opera sa este uluitoare, nu numai ca valoare artistică, dar şi ca şi volum: numai pânze a lăsat în urmă circa 600, plus sculpturi şi o frescă unică la capela Saint Sulpice - Elveţia.

Ciobanu a trăit intens, cu o combustie artistică internă ieşită din comun, ca unul care simţea că viaţa lui terestră nu va fi lungă.

Personal, am fost depăşit în înţelegere, încercând să calculez cum Ciobanu a putut să-şi folosească timpul de aşa manieră încât să lase în urmă cantitatea lui uluitoare de creaţie artistică.

Personaj renascentist, în bunul sens al butadei rămasă dela Pico de la Mirandola... *ştiu tot ce se poate şti, plus încă ceva pe deasupra...* a dovedit o acumulare de cultură diversificată, cu totul incompatibilă cu timpurile de azi.

Publicată după dispariţia lui prematură, cartea sa neobişnuită, intitulată *Estetica Morţii,* a provocat numeroase recenzii şi elevate discuţii. Cu ea, Mircea Ciobanu dovedeşte că era preocupat de filosofie tot aşa de mult ca şi de artele plastice. Volumul fiind neterminat şi lăsat nouă în manuscris, nu vom putea şti niciodată ce aspiraţii filosofice a avut autorul.

Comentariile noastre, că ar fi avut la bază tehnica scriitoricească rabelesiană sau nietscheiană ori de altă natură, nu vor clarifica niciodata esenţa reala a cartu. Pentru mine, ca cititor, Ciobanu va rămâne unul din marii maeştri mânuitori de limbă cizelată până la perfecţiune în tradiţia lui Mateiu dela Curtea Veche. În plus, din volumul său putem deduce educaţia sa religioasă, cu largheţe o putem numi creştină, care poate fi rezumată prin dispreţul său faţă de lumea contemporană, arătat într'un pasaj, din nefericire, neinclus în cartea tipărită: *...Esoterismului morţii şi al învierii, ca fiind centrul minunii creştine şi reînnodarea în modernitate cu tradiţia preadamică, omul modern i-a opus infrastructura supravieţuirii cu orice preţ, blestem al lui Iuda... Dela această permanentă substituire a autenticului vine sindromul de înstrăinare a speţei faţă de originea sa divină, înstrăinare care deschide limitele excesului de orice fel, a exocentrismului, al pierderii contactului cu esenţa vitală, primordială.*

Cartea lui Ciobanu e, în esenţă, o carte tristă, ca a unuia care a înţeles, mai mult decât noi ceilalţi muritori, esenţa imoralităţii în care o parte din lumnea contemporană se zbate.

...Pe toţi cei care au inversat gândul primordial al Creatorului să-i plângem, căci nimic nu e mai trist decât să fii însăşi moartea, crezând încăpăţânat că eşti încă în viaţă şi, mai mult, să-i impui vieţii un ritm care nu e decât ritmul morţii: ambiţia, huzurul, plăcerea ieftină a non-apartenenţei la suferinţă... Ne zbatem ca disperaţii într'o confuzie iconoclastă. Ne duşmănim pentrucă "Dumnezeul meu e altfel decât al tău"... nu luaţi în seamă nici o expresie lamentabil-dogmatică a Credinţei, ci oficiaţi în taină, în sânul imens cât Universul al Divinităţii.

Aniversarea dispariţiei pământeşti a lui Mircea Ciobanu este încă un argument, alături de exemplul altui artist român exilat, Nicăpetre, acela că limitele stupidităţii pseudoideologiei marxiste erau sufocante pentru adevăraţii creatori. De aceea cultura noastră naţională a pierdut atâtea valori irecuperabile, prin închisori, prin exil şi prin moarte prematură.

Aceste aniversări triste să ne trezească la realitate şi să cinstim întotdeauna memoria celor pe care nu am ştiut să-i apreciem în viaţă.

Radu DUNĂREANU

AMINTIRI DESPRE CONSTANTIN NOICA

- INTERVIU CU OCTAVIAN NICOLAE-

Ilie Mihalcea: Cum l-aţi cunoscut pe Constantin Noica şi cum se explică apropierea care s'a produs între Dvs. şi marele gânditor?

Octavian Nicolae: În anul 1975 a sosit la Păltiniş Dl. Noica, pentru a se retrage din vâltoarea Bucureştiului şi a avea linişte spirituală pentru creaţie, pentru cultura românească. Şi, într'adevăr, a reuşit să facă o şcoală spirituală a Păltinişului (...) L-am cunoscut întâmplător. N'am ştiut până atunci cine e Constantin Noica. Ne-am întâlnit la cantină... ne-am apropiat. Ăsta a fost, probabil destinul meu: privilegiul de-a trăi 12 ani pe lângă Noica. Am fost foarte apropiaţi, mai ales în ultima perioadă. În ultimul timp apropae că nu se deplasa fără mine - mulţi mă numeau *"îngerul păzitor al lui Noica"* sau *"bastonul de bătrâneţe al lui Noica"*. Sigur, între noi era o diferenţă de 15 ani (eram mai tânăr) dar ne înţelegeam ca doi bătrâni ce-şi descărcau sufletul unul altuia... povestea e lungă...

I.M.: Înţeleg că Dvs. locuiaţi la Păltiniş.

O.N.: Eu am venit la Păltiniş în 1972. Am lucrat la staţia Meteo până în 1986, când am fost obligat să plec. Ştiţi, eu am luat-o de tânăr, dela 23 de ani, cu detenţia în regimul comunist - peste 14 ani de puşcărie...

I.M.: Cum s'au petrecut aceste lucruri?

O.N.: Am fost expulzat de către Securitate. După apariţia cărţii lui Gabriel Liiceanu, *Jurnalul dela Păltiniş,* s'a făcut foarte mare vâlvă şi a început să fie o afluenţă mare în Păltiniş, de tineret în special. Păltinişul s'a transformat într'un fel de Mecca a culturii româneşti. Dela Iaşi, de exemplu, a sosit un grup de studenţi şi profesori, cu corturi, într'un fel de pelerinaj. Au venit pe jos şi s'au instalat aici, la Păltiniş, să ia contact cu Constantin Noica. Sigur că pentru Securitate a devenit un subiect foarte important. Tot Păltinişul a fost împânzit de informatori. Au încercat să mă racoleze şi pe mine, prin şantaj, prin diverse sisteme, dar n'au reuşit. Până la urmă i-am sictirit şi s'au răzbunat, expulzându-mă. Întâi m'au schimbat din funcţia de şef de staţie Meteo, apoi au cerut mutarea mea din Sibiu şi atunci am fost obligat să plec. M'am dus la sora mea, la Bârlad, dar a trebuit să plec şi de acolo din cauza Securităţii şi m'am dus la Bucureşti.

I.M.: Cunoaşteţi numele ofiţerilor de Securitate care răspundeau de Păltiniş?

O.N.: Sigur, era un oarecare maior Muşed, apoi a venit un colonel, unul Beu. Veneau foarte mulţi care spuneau că sunt trimişi pentru cultură, dar erau oamenii Securităţii şi dădeau rapoarte. Şi eu având trecutul ăsta învolburat al meu, au crezut, fiind şi cel mai apropiat de Noica - în special sufleteşte - că pot să afle dela mine cine vine, ce se discută. M'am opus şi am ajuns până la comandantul Securităţii din Sibiu, colonelul Rotariu, atunci în 1986... Chiar pe o prietenă de-a mea, Liliana, care a fost, cum să vă spun, speriată de toate, au forţat-o să dea o declaraţie şi o învăţau cum să mă tragă de limbă: ce discut eu cu Noica, cine vine la Noica... Domnului Noica nu i-am povestit toate acestea. I-am spus când trebuia să plec. S'a scandalizat. S'a considerat el vinovat. A vrut să anunţe *"Europa Liberă"*, însă l-am oprit. I-am zis: *"vă înrăutăţiţi situaţia"*... Şi eu a trebuit să plec şi m'am întors după 1990.

I.M.: Aţi rămas totuşi foarte apropiaţi?

O.N.: Da, sigur că da. Primeam scrisori dela Noica, dela Liiceanu şi Pleşu. Am mai venit între timp. Chiar în '87 am plecat împreună cu Dl. Noica la Botoşani (am acasă biletele de tren, în circuit). A fost al doilea drum la Botoşani pentru *Caietele* lui Eminescu. Ne-am oprit două zile la Cluj, de acolo ne-am dus la Câmpulung. Cei dela Botoşani ne-au pus la dispoziţie un ARO şi ne-am dus la Iaşi, unde Dl. Noica s'a întâlnit cu universitarii de acolo. În 2 Octombrie ne-am întors la Păltiniş.

I.M.: *Caietele* lui Eminescu au rămas în continuare la Păltiniş?

O.N.: Da. Sunt la Păltiniş 10 volume făcute din banii dânsului, xeroxate, iar cele 42 de caiete originale sunt la Botoşani. Chiar zilele trecute a venit un băiat care este muzeolog la Casa Eminescu dela Ipoteşti şi mi-a adus o carte pe care au editat-o ei, acolo, despre povestea *Caietelor* lui Eminescu şi Noica.

I.M.: Care erau condiţiile de trai dela Păltiniş ale omului Noica?

O.N.: Trăia modest fiindcă n'avea bani. Dl. Noica avea o pensie rotunjită de Uniunea Scriitorilor de 4.000 de lei pe lună: 2.000 îi lăsa lui Mariana, soţia a doua a dânuslui şi din restul de 2.000 trăia el: îşi plătea camera şi masa la cantină - prânzul. Dimineaţa şi seara îşi făcea singur un ceai. Puţinii bani, când îi rămâneau, îi risipea pentru alţii. Era foarte darnic... În cameră, iarna era cald, dar când ieşea pe hol, trebuia să îmbrace paltonul...

I.M.: Aţi rămas cu multe amintiri din acea perioadă?

O.N.: Era un om cu foarte mult bun simţ. De exemplu, într'o zi mergeam împreună, la braţ, dela cantină spre locuinţă şi la un moment dat văd că salută pe cineva. L-am întrebat cine este acea persoană. Mi-a răspuns: - *"Nu ştiu"*. - *"Atunci de ce l-aţi salutat"? - "Păi, s'a uitat la noi"*.

Îmi povestea, când a fost în Germania, cei dela Europa Liberă, care au făcut mult pentru dânsul au vrut să-i ia un interviu şi să vorbească de acolo contra sistemului. I-a refuzat pe considerentul că *"dacă eu vorbesc de ei nu mă mai pot întoarce în ţară şi locul meu este acolo"*. Vedeţi, trebuia să fie un Noica în perioada aceea, când se ducea o luptă anticultură... Făceam adesea cu Noica drumul spre Gara Râului. Aveam un prieten, Sănduc Dragomir, la care mergeam noi, fiindcă el nu putea să urce la Păltiniş, era bolnav de inimă şi atunci coboram noi la el, unde stătea la familia doctor Manda...

I.M.: Cum s'a întâmplat cu accidentul lui Noica?

O.N.: Cred că s'a dat dimineaţa jos din pat, pe la ora cinci. A căzut, era foarte slăbit fizic. A fost găsit pe la ora opt. Era Andrei Cornea în camera de alături. Eu eram la Bârlad. A anunţat salvarea şi a fost transportat la spitalul din Sibiu, unde a fost internat cu o fractură de col femural. Dl. Noica i-a spus lui Liiceanu să mă anunţe... Dimineaţa de Joi, Dl. Noica era foarte lucid, am stat de vorbă, m'a ţinut de mână, a făcut planul de viitor: să nu mai plec din Sibiu... să vin să trăiesc şi eu ca el în Păltiniş... A doua zi dimineaţa, în 4 Decembrie 1987, la ora 4.20 a decedat. Eram lângă el cu George Purdea.

I.M.: Ce s'a întâmplat cu lucrurile personale dela Păltiniş?

O.N.: În ziua de 4 Decembrie 1987, la ora 7, am urcat la Păltiniş cu Dl. Liiceanu şi un inginer din Sibiu să luăm tot ce erau însemnări ale lui Noica, din camera unde a locuit. Ne-am gândit că dacă află Securitatea, goleşte casa. Am cerut cheile dela Norica, o vânzătoare la un chioşc cu cărţi în Păltiniş şi care locuia în camera de jos a vilei unde stătea Noica... Am adunat vreo două valize cu însemnări, eseuri, cărţi... tot cea avea Dl. Noica acolo. Apoi ne-am dus la Schit. Din întâmplare Mitropolitul era acolo. Maica nu l-a trezit până la ora 10. Spunea că a lucrat până la ora 5.

Continuare în pag. 10

La zece ani dela moarte

CONSTANTIN NOICA

GÂNDITORUL DE PE MUNTE

"În lume-s multe mari minuni / Minuni mai mari ca omul nu-s"
Sofocle

Viorel CUCU

Urmare din numărul trecut

M'am oferit să aprind focul, dar mă umili, zicând că nu mă pricep. *"Să vă propun ceva, Domnu' Noica. Azi şi mâine renunţăm la cantină. Am adus eu câte ceva. Iau săniuţa şi în zece minute car totul aici"*. *"Bine, zise, dar să nu ne îngrăşăm, dragul meu"*.

În zilele următoare am scris în liniştea onticâ a camerei mele de lângă bibliotecă. Ne vedeam de trei ori pe zi, ca să luăm masa. Plimbările obişnuite şi le făcea mereu singur. Apoi am avut oaspeţi: trei tineri universitari dela Bucureşti, discipoli ai săi.

Ne-am întrunit într'o zi de Duminică, la bibliotecă. Noica m'a rugat să îndepărtez faţa de masă roşie, *"ca să nu se şifoneze"*. Am râs cu toţii. Am prânzit şi am băut vin bun... Pe nesimţite, Noica s'a instalat în conferenţiar, vorbind aproape neîntrerupt vreo cinci ore: Plotin, Hegel, Cicero, Descartes, Kant, Cantemir, Marcuse, Blaga, Platon, Heidegger, Aristotel, Eminescu, Cioran, Goethe, Mircea Eliade... Se avânta cu agilitatea celui mai încercat alpinist pe ameţitoare culmi ale culturii universale, cu un ton simplu, firesc, lipsit de emfază. Nimeni n'a notat nimic şi e păcat... Vorbind, chipul său era străbătut de o lumină albă, voltaică, pe care o stăpânea undeva în adânc; se oprea în pauze scurte, ajustând vorba după idee, într'un fel chinuit şi totuşi destins, fără grija calofilă a celui care urmăreşte mai degrabă un efect formal. Efortul de gândire părea înzecit, iar ideile se cuprindeau apoi în matca vorbelor cumva dureros şi chinuit, frazele dădeau impresia că i se năruie, zdrobindu-l, ca apoi să se desfăşoare biruitoare, subjugând gândul cu o gheară de leu, cu o siguranţă pe care n'o mai întâlnisem. A fost un Simpozion...

L-am ascultat pe Noica vorbind de câteva zeci de ori şi de fiecare dată spunea altceva şi altfel. Era atât de înzestrat încât logosul său - uzând de o uluitoare alchimie verbală - lua pe loc forme, nuanţe şi dimensiuni nebănuite. Era un Paganini semantic, cum ar spune Truman Capote. Ceea ce părea cel mai ciudat aspect al aventurii astrale a rostirii sale era riscul dureros pe care şi-l lua cu fiecare gând nou: îl ducea în locuri imposibile, îl ţinea în levitaţie peste hăuri, alături de un imaginar trapez, gata să cadă, să se prăbuşească, pentru ca apoi, cu sforţarea ultimei mişcări, să-l salveze şi să-l depună întreg şi nevătămat la limanul de sens al ascultătorului. În felul acesta frazele lui păreau a-şi asigura mai întâi un eşec, o bază incertă pentru triumful neîndoielnic din final. Discursul său era infinit problematizat, încărcat cu toată durerea actului de a gândi... Tonul rămânea întotdeauna calm, judicios şi în acelaşi timp cald, de o infinită delicateţe.

...Aşadar se hotărîse: va preda copiile din lada de zestre a lui Eminescu (copiase cam o treime) Bibliotecii Astra din Sibiu. I-am sugerat să-şi însoţească donaţia de o conferinţă, care să se ţină în sala mare a Astrei, la 15 Ianuarie (1981), zi de aniversare a poetului. A acceptat. Aveam nevoie de aprobări, de un afiş, de oarecare publicitate; le-am obţinut, ocolind cu grijă furcile caudine, profitând de înţelegerea unora şi de absenteismul altora dintre aceia despre care obişnuiam să spunem că ar trebui să fie plătiţi cu leafă dublă numai ca să stea cât mai mult pe-acasă.

Subiectul conferinţei - *"Eminescu, omul deplin al culturii româneşti"* - părea inofensiv, nefiind decât titlul contras al unei cărţi de Noica. Totul a fost organizat în grabă, cu grijă şi zel, cu ajutorul unor oameni inimoşi, ei înşişi îndrăgostiţi de Noica.

În ziua sorocită, la ora 6 seara, sala care putea primi la refuz 200 de persoane era înţesată de lume, iar publicul continua să sosească în valuri. Cei doi-trei oameni de ordine dintre noi erau depăşiţi şi acum se chinuiau ei înşişi să mai prindă un loc. În partea opusa scenei era un balcon, la care se ajungea pe o scară laterală. Ştiam că balconul e şubred şi interzisesem accesul de teama unei catastrofe. Cine a putut însă convinge şi opri mulţimea? În momentul în care Noica era gata să înceapă conferinţele, sala şi balconul erau luate cu asalt, uşile împinse în lături, lumea urcată pe scaune şi mese în picioare. Careva dintre noi a strigat: *"Vă rugăm faceţi loc, pentru Domnu' Noica"*. Atunci lumea s'a ferit ca o apă, lăsând un coridor îngust, apoi talazul s'a unit din nou, şi pe când conferenţiarul s'a apropiat de masa de pe scenă s'a aşternut o incredibilă linişte. Balconul înţesat stătea gata să se prăbuşească, un *"şef"* panicat, trezit subit la *"activitate"* se agita pe palier, cu un etaj mai jos, vociferând cum că *"Cine a îngăduit conferinţa fără de ştirea lui"*. În curând însă se potoli, admonestat de un vlăjgan de student: *"Vorbeşte, omule, mai încet, am venit să-l auzim pe Noica"*.

Scăldată în lumini, sala mare a Asociaţiei Transilvane pentru Literatura Română şi Cultura Poporului Român (ASTRA), ctitorie a generaţiei de bărbaţi care avea să plămădească Marea Unire din 1918, breşă clădită chiar pe zidul excluzivei cetăţi a lui Hermann, cu dania bogatului şi cu denariul săracului nu mai cuprinse de zeci de ani atâta nesaţ şi dragoste românească. Râdeau statuile în basorelief de sub praful lor aurit, cum avea să zică a doua zi Cornel Dragoman, unul din veteranii Astrei. Balconul se încăpăţână să reziste deasupra şi dedesubtul sutelor de oameni care aplaudau frenetic.

Noica a vorbit 90 de minute, cu o forţă şi o inspiraţie frizând geniul. Mai întâi a relatat odiseea copiilor de manuscrise, pe care le-a purtat dintr'un colţ de ţară în altul, fără ca cineva să le vrea. Era straniu - zicea - că toată lumea se arăta entuziasmată la culme, dar până la urmă toţi se eschivau. Unde să reclami, pe cine să acuzi, când toţi erau numai zâmbet cald şi bunăvoinţă? Era o vină capitală, fără vinovaţi. *"Dar are oare Eminescu nevoie în ţara asta de bunăvoinţa cuiva?*, ridică deodată tonul vorbitorul şi făcu o pauză. Un NUUU răscolitor izbucni deodată din sala aceea de inimi, după care totul se amestecă în aplauze. Lacrimi mari şiroiau pe feţe. *"De bună seamă* - zise apoi Noica - *de bună seamă ca vina o poartă Mister Nobody şi un Înger Negru care planează peste cultura românească. E un blestem să nu-l putem cunoaşte pe vinovat"*. Apoi, printr'o abilă întorsătură de fraze şi idei rostii două nume grele, interzise: Mircea Eliade şi Emil Cioran. Aminti că Cioran s'a născut în Răşinarii Sibiului şi atunci lumea, atinsă în mândria locală explodă în delir.

Cu numai două săptămâni înainte semnalasem lui Noica şi lui Aurel un articol din *"Scînteia"*, în care grupul interbelic trăirist, cu Nae Ionescu, Mircea Vulcănescu, Emil Cioran (Noica şi, pare-se, Eliade erau omişi) era din nou descris ca o ciumă reacţionară în cultura românească, denunţat ca iraţional şi fascist. Şi totuşi Noica rostise aceste *"nomina odiosa"*, gelos parcă pe sinistrul autor din *"Scînteia"* că nu-l anexase şi pe al său. Cei câţiva securişti răspândiţi printre lume privirâ vag în lături şi bătură şi ei din palme, de teamă să nu-şi deconspire identitatea.

"Avem să vedem noi mâine", - mi-a fulgerat prin gând... Noica ducea lucrurile departe, iar publicul îi ţinea isonul de parcă aveau de gând să rămână în sala aceea pentru tot restul vieţii. Ştiau desigur cu toţii ce fel de înger era Îngerul Negru şi care era adevărata identitate a lui Mister Nobody.

Cu înzestrarea sa excepţională de a sugera şi a insinua, vorbitorul ştiu să păstreze echilibrul pe marginea prăpastiei până la urmă; lumea aplaudă timp de zece minute în şir. Aranjasem să înregistrăm conferinţa spre a o păstra în fonoteca de aur a Astrei; un coleg s'a ridicat şi a mulţumit în numele publicului, împletind entuziast câteva vorbe, dar repetând neinspirat numele infamante Cioran şi Eliade... Magnetofonul încă mergea.

La ieşire, zăpadă mare, ger şi alunecuş. L-am luat de braţ pe Domnu' Noica şi ne-am îndreptat către un restaurant din apropiere, unde urmau să ne ajungă şi ceilalţi. *"Cum a fost?"* - mă întrebă dânsul. *"Triumf, apoteoză, magistral* - răspunsei cu mâna pe inimă, - *dar vorba despre Eliade şi mai ales Cioran putea lipsi"*... *"Am făcut-o pentru bunul Aurel"*..., îmi răspunse cu o voce ezitantă, şoptită. Ştiam că e şi nu e adevărat. Se aruncase cu toată greutatea în cumpăna spre a rosti două nume grele de sens, la auzul cărora călimările marxiste se cutremură şi se sparg. O făcuse pentru neamul său oropsit şi îngenuncheat.

A doua zi dimineaţa sorbeam la birou o cafea de orz, cu prietenul meu. Magia dispăruse în lumina ternă a zilei şi ştiam prea bine unde ne aflam. El era cel care mulţumise în final. *"Cine te-a pus să nu-ţi ţii gura, omule?"* - l-am întrebat. *Dacă Noica a vorbit ce nevoie mai aveai să zici şi tu?"*. *"Banda, repede banda să ştergem partea dela urmă"*. Era speriat. I-am dat banda de magnetofon din sertar şi a început s'o deruleze înfrigurat. Era însă prea târziu: uşa se deschise şi şeful mă chemă pe coridor. *"Ce mi-aţi făcut, mă, ce mi-aţi făcut? Scoate repede banda c'au venit ăia"*. *"Care ăia?"* - făcui eu, ca să câştig timp. *"Cum care ăia, ce faci pe prostu', ăia care ştii tu bine"*. Am păşit în birou cu şeful pe urmele mele. S'a repezit la magnetofon şi a smuls banda din mers. *"Ai reuşit?"* l-am întrebat pe colegul meu. *"Nu ştiu"* - îmi răspunse.

Am trăit apoi câteva zile îngrijorătoare. Până la urmă nimeni n'a mai pomenit vreun cuvânt, dar desigur dosarul meu se îngroşase, iar acum prindea contur şi cel al amicului meu, care până atunci se bucurase de o reputaţie mai bună...

La câteva luni mi s'a ivit o ocazie unică de a părăsi ţara. L-am vizitat pe Noica la Păltiniş, vorbindu-i *"în aer liber"* despre planul meu. Urma să plece şi el în Germania, Franţa şi Anglia şi aşteptase îndelung pentru paşaport. *"Eu mă întorc, dragul meu, am de scris, mai am mult"*. Şi-a aprins pipa şi a fumat tăcut în bătaia vântului de Martie. L-am îmbrăţişat şi am coborît poteca către staţia de autobuz. Îl văzusem pentru ultima oară... Pe linia întunecată a brazilor din costişă paltonul lui albastru se distingea vag în înserarea grăbită. Noica făcea parte din peisaj, din natura fără vârstă a ţării. Marele filosof pe care îl caută acum tineretul din şcoli şi facultăţi, oamenii simpli sau cei din lumea catedrelor universitare nu mai era decât un lup singuratic devorat de idei, pândit printre brazi dela ferestrele din preajmă de aceeaşi vechi temniceri. Închisoarea aceasta uriaşă era casa şi Ţara lui.

* * *

La 6 Decembrie 1987, ziarul *"Plain Dealer"* din Cleveland - spre onoarea presei americane şi a noastră - ne-a adus ştirea nudă a morţii lui Constantin Noica, scriitor şi filosof român. Avea 78 de ani şi încă era tânăr. Cărţile lui vor rosti singure de-acuma *"devenirea întru fiinţa"* veşnică. Îl vor însoţi poate aceste rânduri despre ciobanul din Gura Răului, care auzind de filosoful sihăstrit s'a dus să-l vadă la Păltiniş: *"Am venit*, zise omul, *să-ţi aduc nişte caş de oaie, că dumneata, după cât am auzit, mănânci cam slab. Şi-apoi, dacă-i fii bun, aş vrea să calc la dumneata în odaie, ca să văd unde înoptezi şi unde-ţi ţii sculele cu care faci cărţile"*. Noica îl primi pe oaspete în camera sa de 2 pe 3 metri, unde uriaşul cioban se cruci: *"Aici dormi dumneata, omule?"* se miră Românul... *şi unde-ţi ai sculele?"* *"N'am, zise Noica, scriu din cap"*. *"Nu te mânia pe mine, dragă Domn Noica, dar dumneata ori nu eşti cu totul ori ceva nu-i în regulă. Păi dacă n'ai altceva decât ceruza asta şi cărţile le scrii din cap, ce cauţi în ungherul ăsta? Locul dumitale e la palatul regal. Acolo ar trebui să stai dumneata şi să scrii, numa' că lumea asta-i cam sucită, da' nu-i baiu c'aşa ne trebue..."*

Constantin Noica a trăit şi a murit într'o *"lume sucită"*, în care aproape nimic *"nu-i în regulă"*. Mormântul lui proaspăt dela Păltiniş - Schit aşteaptă în rând cu viii de-afară învierea din veac. Ultima sa nădejde va fi fost Braşovul din ziua de 15 Noembrie 1987, zdrobită iarăşi.

Toate l-au rănit, ultima l-a ucis.

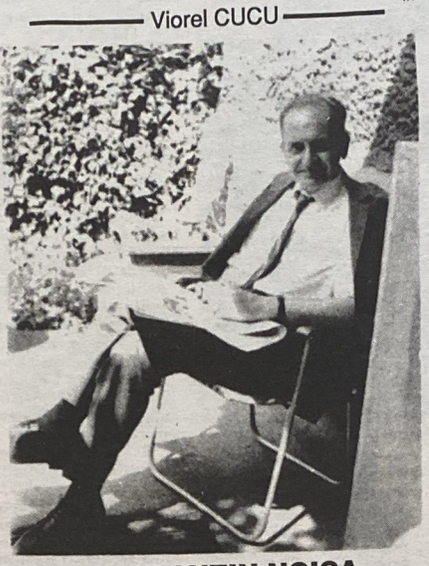

CONSTANTIN NOICA
(24 Iulie 1909 - 5 Decembrie 1987)

AMINTIRI DESPRE CONSTANTIN NOICA

Urmare din pag. 9

Când Mitropolitul a auzit că a murit Noica şi că e şi Liiceanu căruia i-a spus dorinţa de-a fi înmormântat la Păltiniş, a zis: *"Ştiu, ştiu..."*; n'aş putea să redau exact. Dar înainte de a ne da răspunsul aprobator a ieşit din încăpere, după care a revenit şi a trasat cu bastonul pe zăpadă, locul unde să fie înmormântat Noica. Fac o legătură de ce s'a auzit vorbindu-se dela unii care erau în jurul lui Nicu Ceauşescu, prim-secretar de partid la Sibiu, că Mitropolitul l-ar fi întrebat la telefon, iar răspunsul ar fi fost: *"Mâi popă, păi eu sunt cu înmormântările? Bagă-l în pământ unde vreţi voi"*.

Seara, pe la orele 21, Norica a telefonat la apartamentul său din Sibiu, unde erau găzduiţi Liiceanu şi Carmen Liiceanu, soţia sa, care au stat la Sibiu tot timpul cât a fost la spital Dl. Noica. Eram de faţă, lângă Liiceanu: *"vă rog frumos să aduceţi tot ce aţi luat de aici, înapoi, că noi vrem să facem un muzeu"*. Or fi certat-o băieţii. Vedeţi cum s'au infiltrat?... La două săptămâni după înmormântare, Pleşu a fost întrebat la telefon de *"tovarăşi"*: - *"Domnule Pleşu, a murit Noica, ce s'a făcut cu lucrurile?"* - *"Sunt la noi."* - *"Păi ce faceţi cu ele?"* - *"O să le publicăm"*. - *"A, da, da..."* Vedeţi toate se leagă... Noica îşi ardea scrisorile, iar cărţile pe care le primea le depozita la mine, apoi, după ce le citea le rupea foaia cu dedicaţie, să nu devină un *"subiect"* de mai mare valoare şi le dădea la bibliotecă...

I.M.: Şi acum vă ocupaţi de Casa memorială Constantin Noica?

O.N.: Înmormântarea a avut loc la 6 Decembrie 1987, Duminica, de Sfântul Nicolae, la Schitul din Păltiniş. După '89, în 4 Ianuarie 1990 m'am întâlnit cu Andrei Pleşu, care a fost numit Ministrul Culturii. S'a stabilit să mă întorc eu, considerând că eram cel mai indicat, să înfiinţăm Casa memorială în vilişoara în care a trăit ultima parte a vieţii Dl. Noica. Casa există. Camera a rămas intactă, aşa cum a locuit-o Noica. Vila este formată din patru camere: două camere la etajul întâi - una unde a locuit Noica, iar în alta - urmează fie o arhivă cu publicaţiile gânditorului. La parter cele două camere vor fi aranjate pentru o bursă Noica. Deocamdată nu s'a făcut nimic, din lipsă de fonduri. Funcţionează aici o sucursală a bibliotecii ASTRA din Sibiu. Vila se poate vizita.

Interviu realizat de Ilie MIHALCEA
în luna August 1997 la Sibiu

BILANŢUL PRIMEI CRIME MONDIALE CONTRA UMANITĂŢII: MINIMUM 85.000.000 VICTIME

E.C.FIANU

Subiecul tratat în rândurile ce urmează nu poate fi denumit nici măcar genocid fiindcă acesta e definit ca fiind *"distrugerea metodică a unui grup etnic"*.

Din nefericire, este vorba de infinit mai mult decât un genocid, adică de prima agresiune comisă împotriva a cel puţin jumătate din populaţia globului (indiferent de popoare sau naţiuni), cea comisă de comuniştii sovietici şi acoliţii lor.

La începutul lui Noembrie 1997 a apărut, în Franţa, cartea *"Le Livre noir de communisme: crimes, terreur et répression"* scrisă de un colectiv condus de Stéphane Courtois, ed. Laffont, Paris, 1997.

În 800 de pagini, autorii - toţi istorici - foşti membri ai partidului comunist francez şi majoritatea cercetători la CNRS (Centrul naţional (francez) de cercetări ştiinţifice) - au putut scrie acest breviar al crimei, în mare parte, graţie posibilităţii (recente) de a consulta o bună parte din arhivele KGB-ului dela Moscova. În numai câteva zile, prima ediţie de 25.000 exemplare a fost epuizată.

Revista franceză *"Le Point"* a publicat în nr.1313 din 15.11.97 o serie de articole având ca subiect cartea citată mai sus. Pentru o primă informare a cititorilor noştri, publicăm câteva extrase din articolele pomenite:

- **Claude Imbert**, - directorul publicaţiei şi editorialist, sub titlul *"Infiorătorul bilanţ al unei iluzii"* scrie, printre altele:..."*Cartea neagră a comunismului, cu mormanele ei de cadavre ajunge, la noi, la momentul oportun. Acelora care - din nou - nu văd în democraţia noastră liberală decât cusururi, cele două calamităţi ale secolului - cea fascistă şi cea comunistă - le dovedesc că abaterea dela un sistem normal duce în mod ineluctabil la mlaştini funebre. Asupra celei naziste suntem informaţi în permanenţă dar în ce priveşte cea comunistă avem nevoie de o lecţie bună de revizuire. De fapt, o memorie poate ascunde pe alta iar pomenirea utilă şi repetitivă - la noi* (n.b. în Franţa) *numai a crimelor naziste a sustras faimoasei "datorii de memorie" crimele imperiului roşu. De câte ori vulgata antifascistă servită şi reservită de bigoţii partidului* (n.b. comunist francez) *şi acoliţii lui n'a servit decât la lustruirea vechiturilor leniniste! În fine, iată că memoria naţională, obligată de stânga să scormone trecutul dreptei, începe să privească şi în direcţia gulagului şi a galaxiilor sale complice... La acest fapt a contribuit, în special, permiterea accesului la o bună parte a arhivelor ruseşti. Şi bilanţul, în fine, evaluat numeric este îngrozitor.*

În Franţa, ultimii noştri comunişti, dar şi foştii comunişti impreună cu tovarăşii lor de drum (ceea ce înseamnă o grămadă de lume!) ţipă ca din gură de şarpe la ideea că ar fi posibil să se compare natura criminală a nazismului cu cea a comunismului. Ei vor să proclame diferenţa ideologiilor pentru a disimula sinistra afinitate a rezultatelor... Ceea ce este comun celor două doctrine este aşteptarea mesianică şi delirantă a "omului nou", în faţa căruia totul şi toate ar trebui să cedeze... Am putea cât am vrea să facem o diferenţă între genocidul de rasă (Evrei, ţigani) şi cel de clasă (culacii etc.) pentru a salva aparenţele, dar unul ca şi celălalt fac parte din clasa crimelor contra umanităţii...

Adevărata lecţie, comună acestor două calamităţi, este aceea că orice ţel totalitar

duce la mârşavie. Comunismul, religie fără Dumnezeu, a sucombat datorită certitudinilor sale: otrava nu se află în perversiunea oamenilor - cum o sugerează indulgenţa socialiştilor dela putere - ci în fantasmagorica pretenţie a doctrinei: altfel nu se poate explica zdrobirea libertăţilor, identică dela Moscova la Havana şi dela Budapesta la Peking..."

- **François Dufay**, redactor, sub titlul *"Comunismul, realitatea în faţă"* menţionează: *"... În carte se indică cifra minimă de 85.000.000 victime ale comunismului, peste tot în lume; această cifră aiuritoare a nevinovaţilor masacraţi în câteva decenii - în numele lui Marx şi al lui Lenin - dela URSS la China, trecând prin Cambodgia stabileşte dimensiunea criminală a comunismului. Autorii au depus o muncă de mare amploare beneficiind de deschiderea arhivelor din Est, realizând o frescă tragică, de 800 pagini, pe măsura subiectului ei.*

Prin studiile ei amănunţite, ţară cu ţară, hârtiile gulag-ului rusesc şi ale "laogai"-ului chinezesc, colecţia ei de fotografii de nesuportat, înşirând corpuri inerte, martirizate, lucrarea iţi îngheaţă sângele în vine şi-ţi cutremură imaginaţia. Anterior, niciodată nu am putut parcurge dintr'o singură trăsătură teribila înşiruire de crime în masă, care merg dela distrugerea de către Sovietici a culacilor la genocidul cambodgian, trecând prin "revoluţia culturală" chineză...

Auzisem vorbindu-se de gulag-uri, acum vedem fotografiile gropilor pline de cadavre. Lagăre de concentrare cu sutele, înfometări provocate în mod voit, populaţii întregi deportate, procese măsluite, opozanţi torturaţi, spânzuraţi, împuşcaţi cu un glonte în ceafă. Şi toate aceste chinuri şi torturi au fost îndeplinite în numele progresului şi al fericirii omeneşti sub aplauzele partidului comunist francez...

În numai câteva zile primul tiraj al "Cărţii negre" a fost epuizat. Electroşocul produs de carte, administrat opiniei publice ar putea să ne mire. Probabil că dimensiunea criminală a comunismului fusese, anterior, ascunsă pentru ca o asemenea operă să provoace un eveniment! (n.n. Franţa este ultima ţară din Europa care încearcă să aibă o atitudine *"conştientă"* faţă de realitatea crimelor comuniste, cu toate că declaraţiile făcute de primul ministru - în luna Noembrie - în parlamentul francez, în care se felicită că are miniştri comunişti în guvern ne-ar putea da de gândit!)

...Cât priveşte fondul nu aflăm nici un adevăr pe care Soljeniţân (privind Rusia), Jean Pasqualini (privind China) sau Pin Yathay (privind Cambodgia) să nu-l fi denunţat, cu voce tare, de mult(!) (n.n. bine'nţels că generaţiile de astăzi habar n'au că Panait Istrati, în 1929 şi André Gide în 1930, după ce fuseseră invitaţi în URSS, au scris ambii câte o carte în care denunţau impostura şi teroarea comunistă; Istrati: *"Vers l'autre flame"* şi Gide: *"Retour de l'URSS"*. Menţionăm că de atunci au fost alţi scriitori, jurnalişti, istorici sau chiar oameni politici care, la timpul lor, au denunţat crimele comunismului fără ca aceste avertismente să fi avut vreun impact asupra opiniei publice franceze!)

...În "Cartea neagră" implicarea lui Lenin nu e nici ea un fapt nou. Nu trebue să fii mare învăţat pentru a pricepe că instaurarea unei "dictaturi a proletariatului", cu mult timp înainte de Stalin, ducea în mod inevitabil la teroare: cercetările făcute în arhivele ruseşti confirmă această evidenţă. Rămâi mut în faţa incitărilor la crime ale lui Lenin, executate de sinistra Tcheka a lui Dzerjinski care mai târziu a devenit GPU, NKVD şi în cele din urmă KGB.

Astfel, după revoluţia din Octombrie, zeci de mii de ostateci au fost împuşcaţi, masacraţi sute de mii de ţărani revoltaţi, 5.000.000 persoane au murit de foame, Cazacii de pe Don au fost deportaţi sau lichidaţi ca grup uman, iar primele lagăre de concentrare au luat fiinţă încă din 1918. După toate aceste crime, perpetuate încă din primele vremi ale comunismului, e imposibil de menţinut ficţiunea unui bolşevism pur şi inocent, "pervertit" de ticălosul de Stalin...

(n.n,. la aceste fapte monstruoase, dovedite cu documente, partidul comunist francez răspunde cu aceeaşi veche lozincă, răsuflată de demult: *"idealul comunist este valabil; a fost însă greşit aplicat"!!* Această inepţie o susţine şi actualul prim ministru socialist francez, în timp ce până şi Elţin consideră comunismul o *"eroare fatală"*).

De asemenea merită semnalat faptul destul de neobişnuit că, înainte de apariţia cărţii, trei dintre cei şase autori principali s'au răzvrătit împotriva şefului echipei, Stéphane Courtois, fiindcă acesta, într'o introducere - destul de lungă - a avut onestitatea să afirme (printre altele) că faţă de cele 85 milioane sau chiar 100 milioane de victime ale comunismului, nazismul n'a făcut decât 25 milioane iar fascismul italian nu-şi poate reproşa decât un număr redus de victime...

Comparaţia cu nazismul a permis comuniştilor şi tovarăşilor de drum, de astăzi, să se considere jigniţi, fără nici un motiv, evitând astfel propria lor responsabilitate istorică. Într'o emisiune la televiziune, Courtois a fost atacat şi insultat - fiind tratat de antisemit - de către fiul unei foste comuniste, Evreică deportată în Germania. Concluzia: canalia este acela care încearcă să denunţe crimele comuniste, nu acel ce rămâne solidar cu o ideologie criminală!...

- **Jean François Revel**, scriitor, filosof, cronicar, membru al Academiei Franceze ne aminteşte în articolul *"Comunismul, 85 milioane de morţi"* că publicare monumentalului manual a fost precedat de un tumult cauzat de un dezacord între principalii autori ai cărţii: aceasta dovedeşte, încă odată, puterea de intimidare pe care o mai au adepţii retroactivi şi retrogrizi ai comunismului... *A descrie realitatea comunismului este considerat un delict de opinie... De ce negarea - definită ca delict - când e vorba de nazism nu e considerată ca atare când ascunde crimele comuniste? Pur şi simplu fiindcă în concepţia stângii există câlăi răi şi călăi buni! E interesant de ştiut că grupul socialist din Parlamentul European dela Strasbourg a votat contra moţiunii care recunoştea Tibetul ca o "ţară ocupată"! Refuzul stângii de a clasa genocidele comuniste ca fiind crime contra umanităţii, de aceeaşi categorie cu genocidele naziste, nu este conform nici cu spiritul ştiinţei istorice nici cu litera textelor juridice...*

Cei 20 milioane de morţi din URSS (fără cei din războiul), cei 65 milioane ai Chinei (Mao câştigă medalia celui mai mare asasin al tuturor timpurilor), cele 2 milioane de victime în Cambodgia (din totalul de 7,8 milioane de locuitori) sau victimele din Coreea de Nord fac parte, în totalitate, din categoria exterminărilor programate... Printre crimele comuniste figurează de asemenea crime rasiste având ca obiectiv colectiv etnii ca: popoarele baltice, Polonezii, Tătarii, Moldovenii, Cecenii, masacraţi la ei acasă sau deportaţi în Siberia pentru a muri de foame şi de frig. Politica chineză în Tibet, dela invazia din 1950, nu se poate defini altfel decât un etnocid metodic...

GPU-ul, strămoşul KGB-ului, folosea - în ce-l priveşte - metoda cotelor. Fiecare regiune trebuia să aresteze, să deporteze sau să împuşte un procentaj bine definit de persoane aparţinând unor pături sociale, ideologic sau etnic, bine determinate. Ceea ce conta nu era individul în cauză şi nici eventuala lui culpabilitate (de altfel în raport cu ce?) ci numai grupul din care făcea parte...

O grămadă de cadavre au inspirat, în 1931, lui Louis Aragon (n.n. poet francez, vechil şi trubadur - şef al comunismului) *un "poem" în care cerea cu ardoare înfiinţarea unui GPU francez*(!!) *Această dejecţie demonstrează că şi versurile cretine, de factură debilă, pot servi drept apel la crimă...* (n.n. din lipsă de spaţiu, regretăm că nu putem publica *"opera"* citată).

... Noutatea şi imensul interes al masei istorice realizată de S. Courtois şi echipa lui constă în faptul de a ne fi prezentat - pentru prima oară într'un singur volum - o panoramă completă a comunismului în toată dimensiunea lui geografică şi cronologică. Elementele acestei sinteze integrale nu sunt opinii, ci fapte...

(n.n. Conţinutul cărţii a fost contestat vehement - ca de la sine înţeles - de urmaşii, destul de numeroşi, acelora care au intuit, creat, propovăduit şi amplificat aşa-zisa *"doctrină comunistă"*. În ciuda realităţii, istoria măsluită este specialitatea lor de predilecţie).

Lângă Volga, populaţie înfometată în 1921

IN HONOREM TRA OPTIMI PRINCIPIS FVNDA

"Nerva adopta Trajan, prince le plus accompli dont l'histoire ait jamais parlé. Ce fut un bonheur d'être né sous son règne: il n'y en eut point de si heureux ni de si glorieux pour le peuple romain. Grand homme d'état, grand capitaine; ayant un coeur bon, qui le portait au bien; un esprit éclairé, qui lui montroit le meilleurs; une âme noble, grande, belle, avec toutes les vertus, n'étant extrême sur aucunes; enfin l'homme le plus propre à honorer la nature humaine, et représenter la divine."
Montesquieu (1689-1755)

Comeliu

- I -
DIES IMPERII TRAIANI

La 28 Ianuarie a.c. se vor împini 1900 de ani dela proclamarea[1] lui TRAIAN ca împărat, şi, implicit, dela adventul *"secolului de aur"* al civilizaţiei romane (vezi *Leon Homo, Le siecle d'or de l'Empire Romain*) intrat în registrele vremii sub numele de *"SAECULUM TRAIANI"* (vezi Eugen Cizek, *Epoca lui TRAIAN*), adică *"the period*[2] *in the history during which the human race was most happy and prosperous"* (Edward Gibbon, 1737-1794, in *History of the Decline and Fall of the Roman Empire*).

Iată deci, pentru noi Românii, (precum şi pentru toţi cei[3] cari azi n'ar fi ceea ce sunt dacă ROMA şi civilizaţia ei n'ar fi existat înaintea lor) un minunat şi unic prilej de a ne aminti anul acesta de luminoasa personalitate şi de grandioasa operă civilizatorie a Împăratului TRAIAN ca OPTIMUS PRINCEPS şi ca mare întemeietor (FUNDATOR) de neam (ROMANIAE).

Aşadar, să pornim la drum luând ca puncte de plecare chiar cuvintele lui Montesquieu[4] şi Lisseanu[5] citate mai sus.

- II -
OPTIMUS PRINCEPS

Deci să analizăm întâi cele spuse de Montesquieu, întrebându-ne pe ce informaţii se va fi bazat acesta, când, acolo[6] unde el se arată necruţător faţă de (*"dictatorul"*!) Cezar şi (*"imperialistul"*!) Augustus, el îi face tocmai celui mai mare împărat al Romei, adică lui TRAIAN[7], portretul[8] minunat pe care i-l face!

Desigur că în primul rând Montesquieu trebue că s'a bazat pe mărturii datând chiar din vremea lui TRAIAN. Ca spre exemplu acelea din panegyricul (actio gratiarum) închinat de Plinius Împăratului cu ocazia ascensiunii lui pe tronul Romei. Panegyric în care apelativul de OPTIMUS[9] PRINCEPS apare cel mai clar asociat cu persoana lui TRAIAN, în următorul context: *"Pentru raţiuni drepte, Senatul şi Poporul Roman au adăugat supranumelor tale pe acela de OPTIMUS. Nu poate fi socotit ca OPTIMUS decât acela care-l poartă mai presus de toţi oamenii perfecţi. Este mai puţin a fi Imperator, Augustus, decât a fi mai bun ca toţi împăraţii, toţi Cezarii, toţi Augustii"*[9a] (Plinius: *Panegyricus*, 88).

Şi în adevărat aşa, căci TRAIAN, prin caracterul[10-12] şi faptele sale, s'a dovedit a fi fost cel mai nobil[10] şi mai iubit[12] împărat al Romei sub a cărui domnie civilizaţia romană a atins cele mai înalte culmi[10] iar *"condiţia umană a fost cea mai fericită şi prosperă"* din istorie.

Cei interesaţi să afle cât adevăr vor fi exprimând acestе ultime cuvinte (aparţinând, după cum am specificat deja, lui Edward Gibbon) sunt invitaţi să (re)citească superbul şi deosebit de valorosul discurs[10] omagial închinat Romei de către sofistul grec Aristide Aelius pe vremea Împăratului Antonius Pius, iar apoi să-şi imagineze cum ar fi arătat un astfel de discurs, de ar fi fost ţinut de acelaşi autor chiar în timpul domniei lui OPTIMUS PRINCEPS!

NOTE

[1] **De fapt acesta s'a consumat în trei etape diferite adică:**

- adopţiunea lui TRAIAN la 27 Octombrie 97 d.c. prin care act el devine (*"in absentia"* căci se afla în Germania *"(co) Împărat al lui Nerva şi asociat la puterea tribuniciară"* a acestuia (Plinius, Pan., 8,6).

- urmând morţii lui Nerva din 27 Ianuarie 98 d.C., a doua zi, adică la 28 Ianuarie, TRAIAN devine automat (şi tot *"in absentia"*, el fiind mai departe în Germania) împărat unic.

- În Octombrie 99 d.C., TRAIAN revine, în fine, la Roma. Unde, pe Capitol, e salutat de Senat şi ovaţionat de popor ca împărat (vezi nota nr.12). Adică exact acolo unde cu doi ani înainte TRAIAN fusese desemnat, prin adopţiune, de NERVA, ca succesor la tronul Romei. Fapt care va fi explicând de ce TRAIAN şi-a sărbătorit DIES IMPERII mereu în luna Octombrie, adică niciodată în Ianuarie (E. Cizek, *Epoca lui TRAIAN*, 1980, pg. 102, nota 199). De aceea noi am propus* a marca cea de a 1900-a aniversare a încoronării lui TRAIAN ca împărat în Octombrie 1999 chiar la Roma.

*** (deja în 1996 şi foarte concret, adică sub forma unui colocviu internaţional cu genericul *"Rome's Legacy, a Perpetual Inspiration for the World"*.**

[2] **care se pare că s'a prelungit până la începutul sec. III d.C., din moment ce marele istoric german Theodor Moomsen a găsit de cuviinţă să se refere la lumea romană din timpul domniei lui Septimiu Sever* (193-211) ca fiind atât de înfloritoare încât... *"If an angel of the Lord were to strike a balance... whether civilization and national prosperity generally have since that time advanced or retrograded, it is very doubtful whether de decision would prove in favour of the present"* (Colin Wells, *The Roman Empire*).**

*** cel care din nemărginita admiraţie pentru TRAIAN şi-a adăugat titulaturii lui cuvintele *"divi TRAIANI... abnepoti"*, adică *"strănepot al lui TRAIAN"* (J. Bennett, *Trajan - Optimus Princeps*, 1997, pg.XII).**

[3] **adică în primul rând ţările europene în frunte cu cele latine, precum şi cele intemeiate în decursul timpului de Europeni, cel mai reprezentativ exemplu în acest sens fiind evident *"Pax Americana"*, cu ale ei 50 *"colline capitoline"* (capitol hills), cu al ei *"Senat"* şi ce *"doi consuli"* (preşedintele şi vice preşedintele), cu a ei *"separation of power"*, cu a ei cetăţenie *"supranaţională"* şi, nu în cele din urmă, cu al ei dolari Pe care Virgiliu o citat de exact trei ori, adică prin cuvintele *"E pluribus unum"* (*Moretum*, 104), *"Annuit coeptis"* (*Aneid*, IX, 625) şi *"Novus ordo seclorum"* (*Eclogues*, IV,5). Deci, deloc surprinzător, dacă atunci când se referea la *"Pax Americana"* de azi, un cunoscut jurnalist dela revista *National Geographic* scrie în aceasta (Ediţia Iulie 1997, pg.12), plin de mândrie, printre altele, că *"The story of Rome is a tale... with particular poignancy at the end of the 20th century for the citizens of the United States... In the age of Pax Americana, there's no more important lesson we can teach young Americans than the rise and decline of Pax Romana... De nobis fabula narratur - Their story is our story"*.**

[4] **din memorabila lui lucrare *"Considérations sur les causes de la grandeur des Romains et de leur décadence"*, pe care d'Alembert a caracterizat-o ca fiind *"Istorie romană pentru uzul oamenilor de stat şi a filosofilor"*.**

[5] **din prefaţa la *"Corespondenţa lui Pliniu* (cel tânăr) *cu Împăratul TRAIAN"*.**

[6] **cel care a reuşit să apară lumii precum un Cezar şi un Augustus în una şi aceeaşi persoană. Ca primul prin faptele lui de arme înscrise pe titlurile-i triumfale de Germanicus, Dacicus şi Particus - adică de învingător al Germanilor, al Dacilor şi al Partilor; iar ca al doilea prin tot ce a făcut, el, TRAIAN, pentru a desăvârşi, iar ca OPTIMUS PRINCEPS chiar şi depăşi, opera marelui său predecesor, *"înălţând"* PAX ROMANA pe culmile secolului ei *"traianic"*.**

[7] **pe care contemplându-l îndelung regele Prusiei Frederic cel Mare, iată prin ce cuvinte a găsit să-l comenteze: *"Que de tels princes sont rares! Il serait à souhaiter, pour le bonheur des humains, que la nature en fût un peu plus prodigue"*.**

[8] **ceea ce înseamnă desăvârşit, adică perfect *"in toate"*. Un atribut asociat de Romani numai cu Jupiter (adică *"Dumnezeu"*) iar, după cum vedem acum, şi cu Împăratul TRAIAN - care fiind *"OPTIMUS"* şi în modestie, nu l-a acceptat decât în anul 114, deşi pe monede începe să fie adresat ca OPTIMUS PRINCEPS încă din 103 d.C.**

[9] **Vedem deci că Plinius l-a socotit pe TRAIAN clar superior lui Augustus - ca de altfel şi Senatul Roman când a început să-i salute pe toţi succesorii lui TRAIAN la tronul Romei prin urarea *"SIS FELICIOR AVGVSTO - MELIOR TRAIANO"*, iar nu invers!**

[10] **"Traian a fost un om cu totul deosebit. A avut un spirit latin de veche tradiţie: măsurat, sobru, pătruns de simţul datoriei, şi condus de un pragmatism simplu şi robust, neîncîinat spre meditaţii metafizice şi contemplaţii sterile.**

Nu a invidiat, nu a urît şi nu a nedreptăţit pe nimeni, ci dimpotrivă, l-a onorat pe toţi cei buni şi l-a înălţat în demnităţi pe merit. Popular şi modest, el lua parte la vânătorile, lucrările şi ospeţele cetăţenilor, unde ocupa adesea locul al patrulea la masă. În timpul marşurilor şi bătăliilor descăleca, mergea pe jos, şi lupta în fruntea legiunilor, fiind de o neobişnuită vitejie.

Cunoştea numele soldaţilor, trăia printre ei, participa la jocurile şi exerciţiile *lor, suferea alături de ei, şi la egal cu ei, foamea, setea, gerul ori arşiţa. Bea şi mânca cu ei, îi încuraja când erau bolnavi ori obosiţi..."* Iar la mare nevoe îi şi îngrijea; astfel, în lupta dela Tapae, nemaiajungând rezervele sanitare pentru numărul mare al soldaţilor răniţi, Împăratul TRAIAN şi-a făcut fâşii din îmbrăcăminte, spre a le bandaja rănile.

***"Din toate aceste motive el a fost iubit de toţi şi s'a numărat printre puţinii împăraţi feriţi de asasinate, aparat nu de garda sa ci de dragostea publică"*.**

Şi încă ceva: când în Octombrie 99 d.C. TRAIAN a fost salutat pe Capitoliu ca Împărat, nu puţin din cei adunaţi acolo l-au aclamat şi ca...Zeu (!?) Ceea ce pe exemplar de modestul şi profund religiosul nou Împărat l-a făcut să se adreseze mulţimii entuziaste prin memorabilele cuvinte: *"tot binele vine dela Iupiter, Iar nu dela mine"*. Oare să le fi *"învăţat"* TRAIAN pe acestea dela Cel care nu chiar cu mult înaintea lui a spus: *"Eu nu pot să fac nimic dela Mine însumi... ci* (numai) *voia Tatălui care M'a trimis"* (Ioan 5:30)?

[11] **Ca un autentic precursor al prevederilor sociale din timpurile moderne, TRAIAN a hotărît printr'un decret acordarea de împrumuturi micilor proprietari agricoli, şi ajutorarea, din dobânzile primite, a copiilor săraci (până la 18 ani a băieţilor şi până la 14 ani a fetelor). De asemenea, TRAIAN a distribuit gratuit alimente la 15.000 de copii nevoiaşi, şi a asigurat, din banii statului, educaţia a 5.000 de băieţi în Roma. Dar pe lângă aceste fapte caritative deosebite TRAIAN s'a mai distins şi prin următoarele acte de înaltă noblеţe: n'a făcut uz niciodată de aşa zisa *"Lex Malestatis"* (abuzată de unii din predecesorii lui) care prevedea pedeapsa capitală pentru oricine se făcea culpabil de vreo ofensă adusă împăratului; a refuzat să fie adresat ca Dominus, adică stăpân, zicând că el nu doreşte să fie nici măcar stăpânul sclavilor (iar asta cu 1750 ani înainte ca Lincoln să fi declarat, citâm: *"I won't be a slave, therefore I won't be a master"*; a descurajat practicarea denunţurilor anonime (ca de ex. împotriva creştinilor) zicând că ele *"nu trebue luate în seamă în nici o acuzaţie, căci ar constitui un exemplu reprobabil şi nepotrivit cu vremurile noastre"*; pe creştini, *"TRAIAN i-a tratat cu o toleranţă bazată pe respectarea celei mai luminate legalităţi"* (N. Corneanu); şi la fel pe Evrei, cărora se spune că TRAIAN le-ar fi dat permisiunea de a-şi reconstrui Templul, motiv pentru care aceştia l-au rezervat Împăratului în calendarul lor religios o *"ZI" a lui TRAIAN"* (M. Grant, *"The Jews in the Roman World"* p.237); în condamnarea celor vinovaţi a adoptat cea mai tolerantă atitudine posibilă acţionând în conformitate cu propria-i convingere că *"este mai bine a lăsa un vinovat nepedepsit, decât a pedepsi un nevinovat"*. Şi aşa s'a şi comportat chiar şi faţă de cei doi conspiratori împotriva-i, adică Manius Laberius Maximus (cel care în primul război dacic a capturat-o pe sora lui Decebal) şi Calpurnius Piso Crassus, pe care TRAIAN l-a lăsat *"nepedepsiţi"* căci în loc să-i execute l-a *"iertat"* trimiţându-i în exil.**

Deci, deloc de mirare că Împăratul Iulian Apostatul (355-363 d.C.) comparându-i pe Alexandru cel Mare, Iulu Cezar, TRAIAN, şi Constantin cel Mare, a spus că până şi Zeii l-ar da lui TRAIAN *"premiul blândeţii şi al dreptăţii"*. Ceea ce, conform unei foarte populare legende din evul mediu chiar s'ar fi şi *"întâmplat"* datorită rugăciunilor sfântului şi papei Grigore cel Mare, - fapt care a şi fost consemnat ca atare de însuşi Dante în *Divina Comedia* (*Paradisul* XX: 34-48 şi *Purgatoriu* X, 73-94).

*** Ziua a 12-a din luna ADAR (a şasea din calendarul evreiesc).**

[12] **cât de iubit a fost TRAIAN de Romani putem desprinde mai ales din următoarele cuvinte ale panegyricului lui Plinius care descriu intrarea lui TRAIAN (ca Împărat) în Roma astfel: *"Ce zi aceea în care ţi-ai făcut intrarea* (în Roma) *pe jos, aşteptat şi dorit de toţi! Tinerii te arătau cu mândrie, bătrânii te admirau,* (iar cei bolnavi) *spuneau că au trăit destul dacă au ajuns să te vadă,* (ori) *că de acum merită mai mult să trăiască. Toţi au resimţit aceeaşi bucurie la sosirea ta, pentrucă ai venit în egală măsură pentru toţi... când ai început să urci Capitoliul, ce bucurie pentru toţi la amintirea adopţiunii tale,... câtă asemănare între ziua aceasta şi aceea care l-a dat naşterel Tot spaţiul era plin de altare şi prea mic pentru atâtea jertfe;... De acolo tu te-ai îndreptat către palat cu înfăţişarea şi cu modestia cu care ai intra într'o casă particulară"* (Plinius, *Pan.*, 22-23). Şi în adevăr, ce zi deosebită trebue să fi fost pentru Poporul Roman aceea în care TRAIAN a intrat, ca nici un alt împărat înainte, pe jos, în Roma, şi s'e amestecat ca un egal cu mulţimea de care el nu se mai distingea decât prin statura-i impozantă şi coroana argintie a părului lui înălbit înainte de vreme. Ajuns pe treptele de marmură ale palatului imperial, TRAIAN este întâmpinat de prefectul pretoriului care-i întinde sabia sa, după obicei, semn că este pusă în serviciul noului împărat. TRAIAN i-o restitui, şi, în auzul întregii mulţimi care-i urma, el îi**

NOREM IMPERATORIS TRAIANI S FVNDATORISQVE ROMANIAE

Fără îndoială, cea mai mare şi mai remarcabilă, cea mai nobilă şi am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este Împăratul Traian, creatorul şi întemeietorul poporului românesc din Dacia... Se cuvine deci ca viaţa acestui mare împărat atât de strâns legată de istoria neamului nostru, să fie cunoscută cât mai de aproape şi sub toate aspectele... Suntem încredinţaţi că figura lui Traian va creşte mereu în istoria omenirii, întocmai cum creşte mergând (crescit eundo) imaginea Faimei descrisă de Virgiliu.

Gh.Popa-Lisseanu (1866-1945)

Corneliu STAN

Roma, şi s'e amestecat ca un egal cu mulţimea de care el nu se mai distingea decât prin statura-i impozantă şi coroana argintie a părului lui înălbit înainte de vreme. Ajuns pe treptele de marmură ale palatului imperial, TRAIAN este întâmpinat de prefectul pretoriului care-i întinde sabia sa, după obicei, semn că este pusă în serviciul noului împărat. TRAIAN i-o restituí, şi, în auzul întregii mulţimi care-i urma, el îi spune: *"Foloseşte-ţi sabia pentru apărarea mea, dar tot cu ea să fiu pedepsit dacă nu voi domni cu dreptate"*.

[1] reprezentate spre exemplu în domeniile construcţiilor, arhitecturii şi artelor plastice de opere ca: apeductele lui TRAIAN din Roma (48 km lungime, ultima dată folosit în sec.XVII) şi din Segovia (până nu de mult încă în funcţiune); Termele lui TRAIAN din Roma (cele mai mari până atunci); Via TRAIANA (concepută ca alternativă la Via Appia între Beneventum şi Brundissium); arcul dela Bnevent, *"one of the finest surviving works of antiquity"* (J. Bennett), şi, desigur, fără pereche între toate arcurile romane; prima legătură rutieră continuă, realizată la indicaţiile lui TRAIAN, între Tomis (Marea Neagră) şi Ludodinum (Olanda, Marea Nordului) pe o lungime de aproape 2.900 km şi urmând în principal cursurile Dunării şi Rinului; Tropaeum TRAIANI (dela ADAMCLISI), cel mai complex şi grandios monument provincial roman de felu-i; monumentalul pod peste Dunăre dela Drobeta, *"cea ma impozantă realizare tehnică de acest fel din toată antichitatea"*; superbul pod de peste râul Tagus, în Alcantara, Spania - care e şi azi în uz; fundarea a opt colonii, trei municipii şi nouă lagăre militare (între Marea Nordului şi Marea Neagră), între cari unele au fost supranumite *"Ulpia"* în timp ce altele au primit nume ca Trailanopolis, Plotinopolis sau Marcianopolis; un splendid teatru pe câmpul lui Marte din Roma (...demolat ulterior de Hadrian); şi în fine, Forul lui TRAIAN (încă intact pe vremea Papei Grigore cel Mare), despre care lată ce cuvinte de admiraţie au fost spuse: *"O minune arhitectonică chiar şi'n ochii zeilor... ce nu se lasă descrisă în cuvinte şi care nu va putea fi imitată niciând de vreun muritor în viitor"*. (Ammianus Marcellinus cu prilejul vizitării Forului lui TRAIAN de către împăratul Constantinus al II-lea); *"Cât de des l-ar vedea cineva, il apare ca un miracol"*; *"Forul lui TRAIAN a făcut din Roma cel mai frumos oraş al antichităţii"*, *"Una din cele şapte minuni ale lumii"* etc... în mijlocul căreia sa află *"cel mai măreţ monument al sculpturii istorice antice"*, *"perla dintotdeauna a Romei Eterne"* Adică, Columna lui TRAIAN *"cel mai vechi şi glorios monument din istoria Romanilor"* (James Caterley, *Les Roumains*, Paris 1908, v. I, pp.24-25). Iată de ce nu puţini istorici de seamă au afirmat că *"TRAIAN l-a depăşit chiar pe Augustus prin utilitatea şi măreţia monumentelor sale"* (Henderson, *"Five Roman Emperors"* p.213). O constatare aplicabilă şi asupra altor paralele între operele celor doi mari împăraţi. Iar asta deşi domnia lui TRAIAN n'a durat nici măcar jumătate din aceea a lui Augustus!

[4] Iată, în traducere destul de liberă, câteva pasaje din acesta. *"Oraşele strălucesc prin splendoarea lor şi întreg pământul arată ca o grădină. Peste tot sunt palate, temple, teatre, băi publice, şcoli, fabrici. Iar locurile cele mai îndepărtate sunt azi populate şi cultivate. Oricine poate merge şi călători unde vrea, căci peste tot sunt drumuri tăiate'n munţi şi poduri peste fluvii. Şi nimeni n'are de ce şi de cine se teme, căci peste tot domină aceeaşi lege. Care-l ocroteşte pe toţi supuşii (Romei), cetăţeni sau nu. Astfel idealul lui Homer e azi împlinit, căci pământul a devenit proprietatea tuturor, iar prin Constituţie toţi sunt egali. Dar cea mai mare realizare, mai mare decât toate celelalte la un loc, este ideea de cetăţenie - care-l fără asemănare în întreaga istorie. Fie deci ca toţi zeii şi urmaşii lor să dărulască... acestei urbe înfiorire continuă şi viaţă veşnică"*.

* preluată, în epoca modernă, de Republica Americană (vezi şi nota nr.3).

- III -
IMPERATOR

Dar, amintindu-ne de toate acestea, nu trebue să uităm că TRAIAN, Împăratul, a fost mai întâi şi întâi un cel mai strălucit comandant[15] de oşti, comparabil numai cu Iuliu Cezar ori Alexandru cel Mare, *"modelele"* lui încă din tinereţe. Pe care, el, TRAIAN, nu numai că a reuşit să le *"imite"* dar chiar le-a depăşit[16].

- pe primul, pentrucă TRAIAN a realizat ceea ce *"pacificatorul Galiei"* a vrut să facă, (adică să mai *"pacifice"* atât Dacia[17] cât şi Persia) dar n'a apucat nici măcar să înceapă, căci, după cum ştim, a fost asasinat chiar pe când era gata să mărşăluiască împotriva rgelui dac Burebista (asasinat şi el de *"ai lui Daci"* la două luni după Cezar);

- iar pe al doilea TRAIAN l-a depăşit[18] prin aceea că el n'a fost *"mare"* numai în timpul vieţii[19] (ca faimosul rege macedonean) ci a continuat să rămână aşa şi după moarte. Întâi ca întemeietor al *"Epocii de aur"* (E. Gibbon) şi de maximă glorie a Imperiului Roman. Apoi ca model al împăratului ideal pentru toţi urmaşii lui la tronul Romei, despre care ştim că la încoronare erau salutaţi de Senatul Roman cu urarea *"să fi (mai fericit ca Augustus şi) mai mare ca TRAIAN"*. Şi în fine TRAIAN a rămas *"mare"* şi continuă[20] să fie şi azi aşa pentrucă el a devenit nemuritor prin noi, Poporul Român, minunata lui operă vie.

NOTE

[15] calitate în care TRAIAN s'a afirmat şi ca autor al multor regulamente militare pe care nici unul dintre împăraţii de până atunci n'a fost în stare să le alcătuiască cu atâta pricepere (D. Tudor, *"TRAIAN Împărat al Romei"* p.34).

[16] probabil încă un motiv pentru care TRAIAN a fost admirat - precum Frederic cel Mare (1701-1713) la care deja ne-am referit -, şi de alte renumite capete încoronate, ca spre exemplu Constantin cel Mare (306-337), Teodosiu cel Mare (379-395), regele ostrogot Teodoric cel Mare (493-526), regele Franţei Francisc I (1515-1547), şi Împăratul Napoleon (1804-1815).

[17] deci Cezar a fost *"arhitectul"* programului de cucerire al Daciei în timp ce TRAIAN a fost *"inginerul"* care l-a înfăptuit. Cu alte cuvinte actul zămislirii noastre ca popor are doi *"părinţi"*, unul *"ideal"*, ori *"spiritual"*, care a fost Cezar, şi unul *"fizic"*, ori *"trupesc"*, care a fost TRAIAN. Iată o viziune a Genezei Noastre care-l deopotrivă realistă, dreaptă, şi deschizătoare de multe orizonturi spre un viitor românesc demn de obârşia noastră nobilă.

[18] nu însă şi în ce priveşte dimensiunea cuceririlor în Orient, căci TRAIAN, după ce a sporit (prin aducerea Armeniei, Asiriei, şi Mesopotamiei sub stăpânire romană) întinderea Imperiului cu 1/6 din suprafaţa lui de până atunci, s'a oprit în portul Charax la gurile Eufratului, de unde, privind câteva corăbii ce se'ndreptau spre India, a exclamat plin de nostalgie, şi, evident, cu gândul la Alexandru: *"Dacă aş fi încă tânăr m'aşi încumeta să pornesc şi spre Indieni"*. Ceea ce desigur că TRAIAN ar fi şi făcut. Chiar poate cu mai mult succes decât Însuşi Alexandru. O presupunere deloc lipsită de temei dacă ne gândim că în trei ani TRAIAN a ajuns la Eufrat, adică la fel de repede ca şi Alexandrul Dar asta nu la vârsta de 23 de ani, ci la cea de 63!

[19] când domnia lui, care am văzut că a intrat în istorie sub numele de *"SAECULUM TRAIANI"*, a marcat vârful absolut al politicii, civilizaţiei, şi culturii latine (E. Cizek *"Epoca lui TRAIAN"*, 1980, p.15-19).

[20] mărturie stă pentru aceasta şi cinstirea pe care l-o aducem noi azi, cu ocazia sărbătoririi zilei lui de naştere (18 Septembrie) în fiecare an (vezi, în acest ziar, articolele *"Istoria unui vis şi a împlinirii lui"*, *"Popor al lui TRAIAN"* şi *"Sărbătorind din nou la Ulpia Traiana"*, din Octombrie '91, August/Septembrie '92, şi, respectiv, Decembrie '96/ Ianuarie 97).

IV
FAMA CRESCIT EVNDO

În continuarea acestui (tentativ) *"panegyric aniversar"* dedicat lui TRAIAN ca ÎMPĂRAT şi OPTIMUS PRINCEPS[21] să dăm acum cuvântul unor cunoscuţi istorici ai secolului nostru spre a demonstra astfel că cei 1900 de ani care s'au scurs dela acel 28 Ianuarie al anului 98 d.C. şi până azi nu numai că n'au izbutit să aştearnă uitarea peste figura măreaţă a Împăratului TRAIAN, ci au făcut ca faima acesteia să crească mereu!

• Julian Bennett, *Trajan-Optimus Princeps*, 1997; *"Trajan is the perfect prince of almost superhuman excellence... (he) was indubitably well liked in his own lifetime... no other emperor had excelled or even equalled him in popularity with the people... the eminence of Trajan rightly remains secure and supreme among virtuous emperors... To Trajan... belongs the praise for bringing the developing principate to its zenith... he was assuredly Trajan, OPTIMUS PRINCEPS. Medieval legend enshrined Trajan's memory with even greater affection... (and this) continued even, indeed, into the Age[22] of Enligtenment and the modern period. When Italian marble workers sought suitable subjects for a bas-relief in the Supreme Court of the United States, who better to exemplify the spirit of equal Justice before (the law)... than Trajan?"*

• Fausto Masi, *Traiano*, 1993, Roma; *"Il giudizio degli storici su Traiano è pure nettamente positivo; senza alcum dubbio fu un grandissimo generale... un ottimo organizzatore... un grande costruttore... fu dotato di humanitas; il suo equilibrio, la semplicità, la modestia gli attiravano la simpatia di tutti. Ad ogni nuovo Imperatore dopo Traiano si revolgeva l'augurio: Sis felicior Augusto - melior Traiano"*.

• Eugen Cizek, *Epoca lui Traian, 1980*; *"...saeculum Traiani ilustrează apogeul societăţii romane... nivelul cel mai înalt atins de civilizaţia antică..."*

• Theodor Birt, *Das Römische Weltreich*, 1941; *"Trajan: wieviel drängt sich in diesem Namen zusammen! Sein Andenken ist so ewig wie Rom, seine Zeit ist der Gipfel der römischen Geschichte... es folgte jetzt eine fast hundertjährige Zeit des Segens, und die grosse Epoche des Glücks für die Welt, für Orient und Okzident"*.

• Ramón Menéndez Pidal, *Los césares hispanos, Historia de España*, 1935; *"Trajano fue saludado por el Senado, como el más grande de los Césares, Optimus Principum;.. él sale de la Bética, la primera provincia ganada por la República, para crear la última provincia que el Imperio pudo formar, la Dacia; gran colonizador, como Cortés funda la Nueva España, funda él esa nueva Romania..."*

Iată, aşadar, cum într'adevăr, faima unei personalităţi atât de deosebite precum a fost Împăratul TRAIAN, a crescut şi *"creşte mergând"*, mereu -parcă spre împlinirea viziunii lui Virgiliu că... *"FAMA CRESCIT EVNDO"*.

N.B. Am redat citatele de mai sus în limbile autorilor lor, tocmai spre a evidenţia şi în acest mod, că acela care a fost mărturisit cândva ca OPTIMUS PRINCEPS de o întreagă lume, continuă şi azi, 1900 de ani după, *"adventul"* lui ca împărat, să fie mărturisit, în toate limbile la fel.

NOTE

[21] un panegyric special va fi închinat Împăratului TRAIAN ca întemeietor al Neamului Românesc în continuarea acestor rânduri.

[22] când, alături de Montesquieu (1689-1755), trebue să-l amintim, ca mare admirator al împăratului TRAIAN, şi pe Voltaire (1694-1778). Care, în prefaţa la (piesa) *"Templul Gloriei"* (Le Temple de la Gloire, Versailles, le 27 Novembre 1745) scrie, printre altele:..."*on a choisi Trajan, parmi les empereurs romains quit ont fait la gloire de Rome et le bonheur du monde. Tous les historiens rendent témoignage que ce prince avait les vertus militaires et sociales, et qu'il les couronnait par la justice: plus connu encore par ses bienfaits que par ses victoires, Il était humain, accessible; son coeur était tendre, et cette tendresse était dans lui une vertu; elle répandait un charme inexprimable sur ces grandes qualités qui prennent souvent un caractère de dureté dans une âme qui n'est que juste... Jamais on ne fut plus grand et plus simple;... Son nom est encore cher à toute la terre; sa mémoire même fait encore des hereux; elle inspire une noble et tendre émulation aux coeurs qui sont nés dignes de l'imiter"*.

- V -
OMNIA VINCIT AMOR

Deci, deloc surprinzător, dacă, anul acesta, cela de-al 1900-lea dela proclamarea lui TRAIAN ca împărat vor fi organizate, peste tot în Europa[23] unde[24] memoria lui OPTIMUS PRINCEPS de altă dată a rămas vie precum rândurile citate mai sus o mărturisesc, diferite momente comemorative. Ba poate că, din motivele menţionate la nota[1] (şi în modul indicat acolo), un astfel de moment comemorativ s'ar putea să aibă loc chiar în Octombrie 1999 la Roma (vezi "*" dela nota nr.[1])

NOTE

[23] şi de ce nu chiar în *"Pax Americana"*, adică în Statele Unite ale Americii? - unde Împăratul TRAIAN nu numai că poate fi *"întâlnit"* în însăşi capitala Washington pe un basorelief al Curţii Supreme (cum informează rândurile lui J. Bennett deja citate în secţiunea IV a acestui articol), ci a fost aniversat cu ocazia zilei lui de naştere deja de două ori (în Septembrie '91 - vezi articolul *"Istoria unui vis"*..."citat la pct.20 mai sus)

[24] cu Italia, Spania, Germania, şi România, *"în linia întâi"*

N.B. Pentru informaţii suplimentare privind cele prezentate aici, cei interesaţi sunt invitaţi să se adreseze autorului: Corneliu Stan, P.O. Box 28, AS-5023 Salzburg, Austria.

IN HONOREM IMPERATORIS TRAIANI OPTIMI PRINCIPIS FVNDATORISQVE ROMANIAE

"Nerva adopta Trajan, prince le plus accompli dont l'histoire ait jamais parlé. Ce fut un bonheur d'être né sous son règne: il n'y en eut point de si heureux ni de si glorieux pour le peuple romain. Grand homme d'état, grand capitaine; ayant un coeur bon, qui le portait au bien; un esprit éclairé, qui lui montroit le meilleurs; une âme noble, grande, belle, avec toutes les vertus, n'étant extrême sur aucunes; enfin l'homme le plus propre à honorer la nature humaine, et représenter la divine."
Montesquieu (1689-1755)

Fără îndoială, cea mai mare și mai remarcabilă, cea mai nobilă și am putea zice cea mai sfântă personalitate din istoria neamului nostru este Împăratul Traian, creatorul și întemeietorul poporului românesc din Dacia... Se cuvine deci ca viața acestui mare împărat atât de strâns legată de istoria neamului nostru, să fie cunoscută cât mai de aproape și sub toate aspectele... Suntem încredințați că figura lui Traian va crește mereu în istoria omenirii, întocmai cum crește mergând (crescit eundo) imaginea Faimei descrisă de Virgiliu.
Gh.Popa-Lisseanu (1866-1945)

Corneliu STAN

- I - DIES IMPERII TRAIANI

La 28 Ianuarie a.c. se vor împlini 1900 de ani dela proclamarea[1] lui TRAIAN ca împărat, și, implicit, dela adventul *"secolului de aur"* al civilizației romane (vezi *Leon Homo, Le siecle d'or de l'Empire Romain*) intrat în registrele vremii sub numele de *"SAECULUM TRAIANI"* (vezi Eugen Cizek, *Epoca lui TRAIAN*), adică *"the period[2] in the history during which the human race was most happy and prosperous"* (Edward Gibbon, 1737-1794, in *History of the Decline and Fall of the Roman Empire*).

Iată deci, pentru noi Românii, (precum și pentru toți cei[3] cari azi n'ar fi ceea ce sunt dacă ROMA și civilizația ei n'ar fi existat înaintea lor) un minunat și unic prilej de a ne aminti anul acesta de luminoasa personalitate și de grandioasa operă civilizatorie a Împăratului TRAIAN ca OPTIMUS PRINCEPS și ca mare întemeietor (FUNDATOR) de neam (ROMANIAE).

Așadar, să pornim la drum luând ca puncte de plecare chiar cuvintele lui Montesquieu[4] și Lisseanu[5] citate mai sus.

- II - OPTIMUS PRINCEPS

Deci să analizăm întâi cele spuse de Montesquieu, întrebându-ne pe ce informații se va fi bazat acesta, când, acolo[6] unde el se arată necruțător față de (*"dictatorul"*!) Cezar și (*"imperialistul"*!) Augustus, el îi face tocmai celui mai mare împărat al Romei, adică lui TRAIAN[8], portretul[7] minunat pe care i-l face!

Desigur că în primul rând Montesquieu trebue că s'a bazat pe mărturii datând chiar din vremea lui TRAIAN. Ca spre exemplu acelea din panegyricul (actio gratiarum) închinat de Plinius Împăratului cu ocazia ascensiunii lui pe tronul Romei. Panegyric în care apelativul de OPTIMUS[9] PRINCEPS apare cel mai clar asociat cu persoana lui TRAIAN, în următorul context: *"Pentru rațiuni drepte, Senatul și Poporul Roman au adăugat supranumelor tale pe acela de OPTIMUS. Nu poate fi socotit ca OPTIMUS decât acela care-l poartă mai presus de toți oamenii perfecți. Este mai puțin a fi Imperator, Augustus, decât a fi mai bun ca toți împărații, toți Cezarii, toți Augustii"*[10] (Plinius: *Panegyricus*, 88).

Și în adevărat așa, căci TRAIAN, prin caracterul[10-12] și faptele sale, s'a dovedit a fi fost cel mai nobil[11] și mai iubit[12] împărat al Romei sub a cărui domnie civilizația romană a atins cele mai înalte culmi[13] iar *"condiția umană a fost cea mai fericită și prosperă"* din istorie.

Cei interesați să afle cât adevăr vor fi exprimând aceste ultime cuvinte (aparținând, după cum am specificat deja, lui Edward Gibbon) sunt invitați să (re)citească superbul și deosebit de valorosul discurs[14] omagial închinat Romei de către sofistul grec Aristide Aelius pe vremea Împăratului Antonius Pius, iar apoi să-și imagineze cum ar fi arătat un astfel de discurs, de ar fi fost ținut de același autor chiar în timpul domniei lui OPTIMUS PRINCEPS!

NOTE

[1] De fapt acesta s'a consumat în trei etape diferite adică:

- adopțiunea lui TRAIAN la 27 Octombrie 97 d.c. prin care act el devine (*"in absentia"* căci se afla în Germania *"(co) împărat al lui Nerva și asociat la puterea tribuniciară"* a acestuia (Pliniu, Pan., 8.6).

- urmând morții lui Nerva din 27 Ianuarie 98 d.C., a doua zi, adică la 28 Ianuarie, TRAIAN devine automat (și tot *"in absentia"*, el fiind mai departe în Germania) împărat unic.

- În Octombrie 99 d.C., TRAIAN revine, în fine, la Roma. Unde, pe Capitol, e salutat de Senat și ovaționat de popor ca împărat (vezi nota nr.12). Adică exact acolo unde cu doi ani înainte TRAIAN fusese desemnat, prin adopțiune, de NERVA, ca succesor la tronul Romei. Fapt care va fi explicând de ce TRAIAN și-a sărbătorit DIES IMPERII mereu în luna Octombrie, adică niciodată în Ianuarie (E. Cizek, *Epoca lui TRAIAN*, 1980, pg. 102, nota 199). De aceea noi am propus* a marca cea de a 1900-a aniversare a încoronării lui TRAIAN ca împărat în Octombrie 1999 chiar la Roma.

* (deja în 1996 și) foarte concret, adică sub forma unui colocviu internațional cu genericul *"Rome's Legacy, a Perpetual Inspiration for the World"*.

[2] care se pare că s'a prelungit până la începutul sec. III d.C., din moment ce marele istoric german Theodor Moomsen a găsit de cuviință să se refere la lumea romană din timpul domniei lui Septimiu Sever* (193-211) ca fiind atât de înfloritoare încât... *"If an angel of the Lord were to strike a balance... whether civilization and national prosperity generally have since that time advanced or retrograded, it is very doubtful whether de decision would prove in favour of the present"* (Colin Wells, *The Roman Empire*).

* cel care din nemărginita admirație pentru TRAIAN și-a adăugat titulaturii lui cuvintele *"divi TRAIANI... abnepoti"*, adică *"strănepot al lui TRAIAN"* (J. Bennett, *Trajan - Optimus Princeps*, 1997, pg.XII).

[3] adică în primul rând țările europene în frunte cu cele latine, precum și cele întemeiate în decursul timpului de Europeni, cel mai reprezentativ exemplu în acest sens fiind evident *"Pax Americana"*, cu ale ei 50 *"colline capitoline"* (capitol hills), cu al ei *"Senat"* și ce *"doi consuli"* (președintele și vice președintele), cu a ei *"separation of power"*, cu a ei cetățenie *"supranațională"* și, nu în cele din urmă, cu al ei dolar! Pe care Virgiliu e citat de exact trei ori, adică prin cuvintele *"E pluribus unum"* (*Moretum*, 104), *"Annuit coeptis"* (*Aneid*, IX, 625) și *"Novus ordo seclorum"* (*Eclogues*, IV,5). Deci, deloc surprinzător, dacă atunci când se referea la *"Pax Americana"* de azi, un cunoscut jurnalist dela revista *National Geographic* scrie în aceasta (Ediția Iulie 1997, pg.12), plin de mândrie, printre altele, că *"The story of Rome is a tale... with particular poignancy at the end of the 20th century for the citizens of the United States... In the age of Pax Americana, there's no more important lesson we can teach young Americans than the rise and decline of Pax Romana... De nobis fabula narratur - Their story is our story"*.

[4] din memorabila lui lucrare *"Considérations sur les causes de la grandeur des Romains et de leur décadence"*, pe care d'Alembert a caracterizat-o ca fiind *"Istorie romană pentru uzul oamenilor de stat și a filosofilor"*.

[5] din prefața la *"Corespondența lui Pliniu* (cel tânăr) *cu Împăratul TRAIAN"*.

[6] cel care a reușit să apară lumii precum un Cezar și un Augustus în una și aceeași persoană. Ca primul prin faptele lui de arme înscrise pe titlurile-i triumfale de Germanicus, Dacicus și Particus - adică de învingător al Germanilor, al Dacilor și al Parților; iar ca al doilea prin tot ce a făcut, el, TRAIAN, pentru a desăvârși, iar ca OPTIMUS PRINCEPS chiar și depăși, opera marelui său predecesor, *"înălțând"* PAX ROMANA pe culmile secolului el *"traianic"*.

[7] pe care contemplându-l îndelung regele Prusiei Frederic cel Mare, iată prin ce cuvinte a găsit să-l comenteze: *"Que de tels princes sont rares! Il serait à souhaiter, pour le bonheur des humains, que la nature en fût un peu plus prodigue"*.

[8] ceea ce înseamnă desăvârșit, adică perfect *"în toate"*. Un atribut asociat de Romani numai cu Jupiter (adică *"Dumnezeu"*) iar, după cum vedem acum, și cu Împăratul TRAIAN - care fiind *"OPTIMUS"* și în modestie, nu l-a acceptat decât în anul 114, deși pe monede începe să fie adresat ca OPTIMUS PRINCEPS încă din 103 d.C.

[9] Vedem deci că Plinius l-a socotit pe TRAIAN clar superior lui Augustus - ca de altfel și Senatul Roman când a început să-l salute pe toți succesorii lui TRAIAN la tronul Romei prin urarea *"SIS FELICIOR AVGVSTO - MELIOR TRAIANO"*, iar nu invers!

[10] *"Traian a fost un om cu totul deosebit. A avut un spirit latin de veche tradiție: măsurat, sobru, pătruns de simțul datoriei, și condus de un pragmatism simplu și robust, neînclinat spre meditații metafizice și contemplații sterile.*

Nu a invidiat, nu a urît și nu a nedreptățit pe nimeni, ci dimpotrivă, l-a onorat pe toți cei buni și l-a înălțat în demnități pe merit. Popular și modest, el lua parte la vânătorile, lucrările și ospețele cetățenilor, unde ocupa adesea locul al patrulea la masă. În timpul marșurilor și bătăliilor descăleca, mergea pe jos, și lupta în fruntea legiunilor, fiind de o neobișnuită vitejie.

Cunoștea numele soldaților, trăia printre ei, participa la jocurile și exercițiile lor, suferea alături de ei, și la egal cu el, foamea, setea, gerul ori arșița. Bea și mânca cu ei, îi încuraja când erau bolnavi ori obosiți..." iar la mare nevoe îi și îngrijea; astfel, în lupta dela Tapae, nemaiajungând rezervele sanitare pentru numărul mare al soldaților răniți, Împăratul TRAIAN și-a făcut fâșii din îmbrăcăminte, spre a le bandaja rănile.

"Din toate aceste motive el a fost iubit de toți și s'a numărat printre puținii împărați feriți de asasinate, apărat nu de garda sa ci de dragostea publică".

Și încă ceva: când în Octombrie 99 d.C. TRAIAN a fost salutat pe Capitoliu ca împărat, nu puțin din cei adunați acolo l-au aclamat și ca...Zeu (!?) Ceea ce pe exemplar de modestul și profund religiosul nou Împărat l-a făcut să se adreseze mulțimii entuziaste prin memorabilele cuvinte: *"tot binele vine dela Iupiter, iar nu dela mine"*. Oare să le fi *"învățat"* TRAIAN pe acestea dela Cel care nu chiar cu mult înaintea lui a spus: *"Eu nu pot să fac nimic dela Mine însumi... ci* (numai) *voia Tatălui care M'a trimis"* (Ioan 5:30)?

[11] Ca un autentic precursor al prevederilor sociale din timpurile moderne, TRAIAN a hotărît printr'un decret acordarea de împrumuturi micilor proprietari agricoli, și ajutorarea, din dobânzile primite, a copiilor săraci (până la 18 ani a băieților și până la 14 ani a fetelor). De asemenea, TRAIAN a distribuit gratuit alimente la 15.000 de copii nevoiași, și a asigurat, din banii statului, educația a 5.000 de băieți în Roma. Dar pe lângă aceste fapte caritative deosebite TRAIAN s'a mai distins și prin următoarele acte de înaltă noblețe: n'a făcut uz niciodată de așa zisa *"Lex Maiestatis"* (abuzată de unii din predecesorii lui) care prevedea pedeapsa capitală pentru oricine se făcea culpabil de vreo ofensă adusă împăratului; a refuzat să fie adresat ca Dominus, adică stăpân, zicând că el nu dorește să fie nici măcar stăpânul sclavilor (iar asta cu 1750 ani înainte ca Lincoln să fi declarat, citâm: *"I won't be a slave, therefore I won't be a master"*; a descurajat practicarea denunțurilor anonime (ca de ex. împotriva creștinilor) zicând că ele *"nu trebue luate în seamă în nici o acuzație, căci ar constitui un exemplu reprobabil și nepotrivit cu vremurile noastre"*; pe creștini, *"TRAIAN l-a tratat cu o toleranță bazată pe respectarea celei mai luminate legalități"* (N. Corneanu); și la fel pe Evrei, cărora se spune că TRAIAN le-ar fi dat permisiunea de a-și reconstrui Templul, motiv pentru care aceștia l-au rezervat Împăratului în calendarul lor religios o *"ZI* a lui TRAIAN"* (M. Grant, *"The Jews in the Roman World"* p.237); în condamnarea celor vinovați a adoptat cea mai tolerantă atitudine posibilă acționând în conformitate cu propria-i convingere că *"este mai bine a lăsa un vinovat nepedepsit, decât a pedepsi un nevinovat"*. Și așa s'a și comportat chiar și față de cei doi conspiratori împotriva-i, adică Manius Laberius Maximus (cel care în primul război dacic a capturat-o pe sora lui Decebal) și Calpurnius Piso Crassus, pe care TRAIAN i-a lăsat *"nepedepsiți"* căci în loc să-i execute i-a *"iertat"* trimițându-i în exil.

Deci, deloc de mirare că Împăratul Iulian Apostatul (355-363 d.C.) comparându-l pe Alexandru cel Mare, Iuliu Cezar, TRAIAN, și Constantin cel Mare, a spus că până și Zeii i-ar da lui TRAIAN *"premiul blândeții și al dreptății"*. Ceea ce, conform unei foarte populare legende din evul mediu chiar s'ar fi și *"întâmplat"* datorită rugăciunilor sfântului și papei Grigore cel Mare, - fapt care a și fost consemnat ca atare de însuși Dante în *Divina Comedia* (*Paradisul* XX: 34-48 și *Purgatoriu* X, 73-94).

* Ziua a 12-a din luna ADAR (a șasea din calendarul evreiesc).

[12] cât de iubit a fost TRAIAN de Romani putem desprinde mai ales din următoarele cuvinte ale panegyricului lui Plinius care descriu intrarea lui TRAIAN (ca Împărat) în Roma astfel: *"Ce zi aceea în care ți-ai făcut intrarea* (în Roma) *pe jos, așteptat și dorit de toți! Tinerii te arătau cu mândrie, bătrânii te admirau,* (iar cei bolnavi) *spuneau că au trăit destul dacă au ajuns să te vadă,* (ori) *că de acum merită mai mult să trăiască. Toți au resimțit aceeași bucurie la sosirea ta, pentrucă ai venit în egală măsură pentru toți... când ai început să urci Capitoliul, ce bucurie pentru toți la amintirea adopțiunii tale,... câtă asemănare între ziua aceasta și aceea care l-a dat naștere! Tot spațiul era plin de altare și prea mic pentru atâtea jertfe;... De acolo tu te-ai îndreptat către palat cu înfățișarea și cu modestia cu care ai intra într'o casă particulară"* (Plinius, *Pan.*, 22-23). Și în adevăr, ce zi deosebită trebue să fi fost pentru Poporul Roman aceea în care TRAIAN a intrat, ca nici un alt împărat înainte, pe jos, în Roma, și s'a amestecat ca un egal cu mulțimea de care el nu se mai distingea decât prin statura-i impozantă și coroana argintie a părului lui înălbit înainte de vreme. Ajuns pe treptele de marmoră ale palatului imperial, TRAIAN este întâmpinat de prefectul pretoriului care-i întinde sabia sa, după obicei, semn că este pusă în serviciul noului împărat. TRAIAN i-o restituí, și, în auzul întregii mulțimi care-l urma, el îi spune: *"Folosește-ți sabia pentru apărarea mea, dar tot cu ea să fiu pedepsit dacă nu voi domni cu dreptate"*.

[13] reprezentate spre exemplu în domeniile construcțiilor, arhitecturii și artelor plastice de opere ca: apeductele lui TRAIAN din Roma (48 km lungime, ultima dată folosit în sec.XVII) și din Segovia (până nu de mult încă în funcțiune); Termele lui TRAIAN din Roma (cele mai mari până atunci); Via TRAIANA (concepută ca alternativă la Via Appia între Beneventum și Brundissium); arcul dela Bnevent, *"one of the finest surviving works of antiquity"* (J. Bennett), și, desigur, fără pereche între toate arcurile romane; prima legătură rutieră continuă, realizată la indicațiile lui TRAIAN, între Tomis (Marea Neagră) și Ludodinum (Olanda, Marea Nordului) pe o lungime de aproape 2.900 km și urmând în principal cursurile Dunării și Rinului; Tropaeum TRAIANI (dela ADAMCLISI), cel mai complex și grandios monument provincial roman de felu-i; monumentalul pod peste Dunăre dela Drobeta, *"cea ma impozantă realizare tehnică de acest fel din toată antichitatea"*; superbul pod de peste râul Tagus, în Alcantara, Spania - care e și azi în uz; fundarea a opt colonii, trei municipii și nouă lagăre militare (între Marea Nordului și Marea Neagră), între cari unele au fost supranumite *"Ulpia"* în timp ce altele au primit nume ca Traianopolis, Plotinopolis sau Marcianopolis; un splendid teatru pe câmpul lui Marte din Roma (...demolat ulterior de Hadrian); și în fine, Forul lui TRAIAN (încă intact pe vremea Papei Grigore cel Mare), despre care iată ce cuvinte de admirație au fost spuse: *"O minune arhitectonică chiar și'n ochii zeilor... ce nu se lasă descrisă în cuvinte și care nu va putea fi imitată nicicând de vreun muritor în viitor"*. (Ammianus Marcellinus cu prilejul vizitării Forului lui TRAIAN de către Împăratul Constantinus al II-lea); *"Cât de des l-ar vedea cineva, îi apare ca un miracol"*; *"Forul lui TRAIAN a făcut din Roma cel mai frumos oraș al antichității"*, *"Una din cele șapte minuni ale lumii"* etc... în mijlocul căreia sa află *"cel mai măreț monument al sculpturii istorice antice"*, *"perla dintotdeauna a Romei Eterne"* Adică, Columna lui TRAIAN *"cel mai vechi și glorios monument din istoria Romanilor"* (James Caterley, *Les Romains*, Paris 1908, v. I, pp.24-25). Iată de ce nu puțini istorici de seamă au afirmat că *"TRAIAN l-a depășit chiar pe Augustus prin utilitatea și măreția monumentelor sale"* (Henderson, *"Five Roman Emperors"* p.213). O constatare aplicabilă și asupra altor paralele între operele celor doi mari împărați. Iar asta deși domnia lui TRAIAN n'a durat nici măcar jumătate din aceea a lui Augustus!

[14] Iată, în traducere destul de liberă, câteva pasaje din acesta. *"Orașele strălucesc prin splendoarea lor și întreg pământul arată ca o grădină. Peste tot sunt palate, temple, teatre, băi publice, școli, fabrici. Iar locurile cele mai îndepărtate sunt azi populate și cultivate. Oricine poate merge și călători unde vrea, căci peste tot sunt drumuri tăiate'n munți și poduri peste fluvii. Și nimeni n'are de ce și de cine se teme, căci peste tot domină aceeași lege. Care-i ocrotește pe toți supușii* (Romei), *cetățeni sau nu. Astfel idealul lui Homer e azi împlinit, căci pământul a devenit proprietatea tuturor, iar prin Constituție toți sunt egali. Dar cea mai mare realizare, mai mare decât toate celelalte la un loc, este ideea* de cetățenie - care-i fără asemănare în întreaga istorie. Fie deci ca toți zeii și urmașii lor să dăruiască... acestei urbe înflorire continuă și viață veșnică"*.

* preluată, în epoca modernă, de Republica Americană (vezi și nota nr.3).

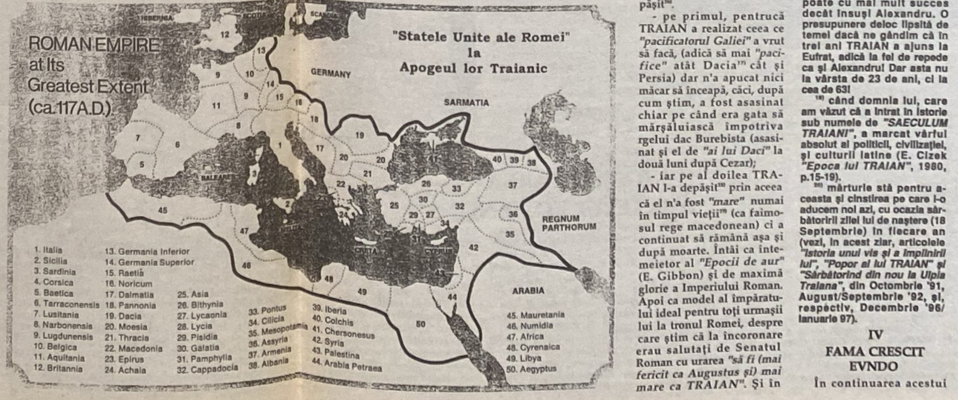

- III - IMPERATOR

Dar, amintindu-ne de toate acestea, nu trebue să uităm că TRAIAN, Împăratul, a fost mai întâi și întâi un cel mai strălucit comandant[15] de oști, comparabil numai cu Iuliu Cezar ori Alexandru cel Mare, *"modelele"* lui încă din tinerețe. Pe care, el, TRAIAN, nu numai că a reușit să le *"imite"* dar chiar le-a depășit[16].

- pe primul, pentrucă TRAIAN a realizat ceea ce *"pacificatorul Galiei"* a vrut să facă, (adică să mai *"pacifice"* atât Dacia[17] cât și Persia) dar n'a apucat nici măcar să înceapă, căci, după cum știm, a fost asasinat chiar pe când era gata să mărșăluiască împotriva rgelui dac Burebista (asasinat și el de *"ai lui Daci"* la două luni după Cezar);

- iar pe al doilea TRAIAN l-a depășit[18] prin aceea că el n'a fost *"mare"* numai în timpul vieții[19] (ca faimosul rege macedonean) ci a continuat să rămână așa și după moarte. Întâi ca întemeietor al *"Epocii de aur"* (E. Gibbon) și de maximă glorie a Imperiului Roman. Apoi ca model al împăratului ideal pentru toți urmașii lui la tronul Romei, despre care știm că la încoronare erau salutați de Senatul Roman cu urarea *"să fi (mai fericit ca Augustus și) mai mare ca TRAIAN"*. Și în fine TRAIAN a rămas *"mare"* și continuă[20] să fie și azi așa pentrucă el a devenit nemuritor prin noi, Poporul Român, minunata lui operă vie.

NOTE

[15] calitate în care TRAIAN s'a afirmat și ca autor al multor regulamente militare pe care nici unul dintre împărații de până atunci n'a fost în stare să le alcătuiască cu atâta pricepere (D. Tudor, *"TRAIAN Împărat al Romei"* p.34).

[16] probabil încă un motiv pentru care TRAIAN a fost admirat - precum Frederic cel Mare (1701-1713) la care deja ne-am referit -, și de alte renumite capete încoronate, ca spre exemplu Constantin cel Mare (306-337), Teodosiu cel Mare (379-395), regele ostrogot Teodoric cel Mare (493-526), regele Franței Francisc I (1515-1547), și Împăratul Napoleon (1804-1815).

[17] deci Cezar a fost *"arhitectul"* programului de cucerire al Daciei în timp ce TRAIAN a fost *"inginerul"* care l-a înfăptuit. Cu alte cuvinte actul zămislirii noastre ca popor are doi *"părinți"*, unul *"ideal"*, ori *"spiritual"*, care a fost Cezar, și unul *"fizic"*, ori *"trupesc"*, care a fost TRAIAN. Iată o viziune a Genezei Noastre care-i deopotrivă realistă, dreaptă, și deschizătoare de multe orizonturi spre un viitor românesc demn de obârșia noastră nobilă.

[18] nu însă și în ce privește dimensiunea cuceririlor în Orient, căci TRAIAN, după ce a sporit (prin aducerea Armeniei, Asiriei, și Mesopotamiei sub stăpânire romană) întinderea Imperiului cu 1/6 din suprafața lui de până atunci, s'a oprit în portul Charax la gurile Eufratului, de unde, privind câteva corăbii ce se'ndreptau spre India, a exclamat plin de nostalgie, și, evident, cu gândul la Alexandru: *"Dacă aș fi încă tânăr m'aș încumeta să pornesc și spre Indieni"*. Ceea ce desigur că TRAIAN ar fi și făcut. Chiar poate cu mai mult succes decât însuși Alexandru. O presupunere deloc lipsită de temei dacă ne gândim că în trei ani TRAIAN a ajuns la Eufrat, adică la fel de repede ca și Alexandru! Dar asta nu la vârsta de 23 de ani, ci la cea de 63!

[19] când domnia lui, care am văzut că a intrat în istorie sub numele de *"SAECULUM TRAIANI"*, a marcat vârful absolut al politicii, civilizației, și culturii latine (E. Cizek *"Epoca lui TRAIAN"*, 1980, p.15-19).

[20] mărturie stă pentru aceasta și cinstirea pe care i-o aducem noi azi, cu ocazia sărbătoririi zilei lui de naștere (18 Septembrie) în fiecare an (vezi, în acest ziar, articolele *"Istoria unui vis și a împlinirii lui"*, *"Popor al lui TRAIAN"* și *"Sărbătorind din nou la Ulpia Traiana"*, din Octombrie '91, August/Septembrie '92, și, respectiv, Decembrie '96/ Ianuarie 97).

IV FAMA CRESCIT EVNDO

În continuarea acestui (tentativ) *"panegyric aniversar"* dedicat lui TRAIAN ca ÎMPĂRAT și OPTIMUS PRINCEPS[21] să dăm acum cuvântul unor cunoscuți istorici ai secolului nostru spre a demonstra astfel că cei 1900 de ani care s'au scurs dela acel 28 Ianuarie al anului 98 d.C. și până azi nu numai că n'au izbutit să aștearnă uitarea peste figura măreață a Împăratului TRAIAN, ci au făcut ca faima acesteia să crească mereu!

- Julian Bennett, *Trajan-Optimus Princeps*, 1997; *"Trajan is the perfect prince of almost superhuman excellence... (he) was indubitably well liked in his own lifetime... no other emperor had excelled or even equalled him in popularity with the people... the eminence of Trajan rightly remains secure and supreme among virtuous emperors... To Trajan... belongs the praise for bringing the developing principate to its zenith... he was assuredly Trajan, OPTIMUS PRINCEPS. Medieval legend enshrined Trajan's memory with even greater affection... (and this) continued even, indeed, into the Age[22] of Enligtenment and the modern period. When Italian marble workers sought suitable subjects for a bas-relief in the Supreme Court of the United States, who better to exemplify the spirit of equal Justice before (the law)... than Trajan?"*
- Fausto Masi, *Traiano*, 1993, Roma; *"Il giudizio degli storici su Traiano è pure nettamente positivo; senza alcum dubbio fu un grandissimo generale... un ottimo organizzatore... un grande costruttore... fu dotato di humanitas; il suo equilibrio, la semplicità, la modestia gli attiravano la simpatia di tutti. Ad ogni nuovo imperatore dopo Traiano si revolgeva l'augurio: Sis felicior Augusto - melior Traiano"*.
- Eugen Cizek, *Epoca lui Traian, 1980; "...saeculum Traiani ilustrează apogeul societății romane... nivelul cel mai înalt atins de civilizația antică..."*
- Theodor Birt, *Das Römische Weltreich*, 1941; *"Trajan: wieviel drängt sich in diesem Namen zusammen! Sein Andenken ist so ewig wie Rom, seine Zeit ist der Gipfel der römischen Geschichte... es folgte jetzt eine fast hundertjährige Zeit des Segens, und die grosse Epoche des Glücks für die Welt, für Orient und Okzident"*.
- Ramón Menéndez Pidal, *Los césares hispanos, Historia de España*, 1935; *"Trajano fue saludado por el Senado, como el más grande de los Césares, Optimus Principum;.. él sale de la Bética, la primera provincia ganada por la República, para crear la última provincia que el Imperio pudo formar, la Dacia; gran colonizador, como Cortés funda la Nueva España, funda él esa nueva Romania..."*

Iată, așadar, cum într'adevăr, faima unei personalități atât de deosebite precum a fost Împăratul TRAIAN, a crescut și *"crește mergând"*, mereu -parcă spre împlinirea viziunii lui Virgiliu că... *"FAMA CRESCIT EVNDO"*.

N.B. Am redat citatele de mai sus în limbile autorilor lor, tocmai spre a evidenția și în acest mod, că acela care a fost mărturisit cândva ca OPTIMUS PRINCEPS de o întreagă lume, continuă și azi, 1900 de ani după, *"adventul"* lui ca împărat, să fie mărturisit, în toate limbile la fel.

NOTE

[21] un panegyric special va fi închinat Împăratului TRAIAN ca întemeietor al Neamului Românesc în continuarea acestor rânduri.

[22] când, alături de Montesquieu (1689-1755), trebue să-l amintim, ca mare admirator al Împăratului TRAIAN, și pe Voltaire (1694-1778). Care, în prefața la (piesa) *"Templul Gloriei"* (Le Temple de la Gloire, Versailles, le 27 Novembre 1745) scrie, printre altele:... *"on a choisi Trajan, parmi les empereurs romains quit ont fait la gloire de Rome et le bonheur du monde. Tous les historiens rendent témoignage que ce prince avait les vertus militaires et sociales, et qu'il les couronnait par la justice: plus connu encore par ses bienfaits que par ses victoires, il était humain, accessible; son coeur était tendre, et cette tendresse était dans lui une vertu; elle répandait un charme inexprimable sur ces grandes qualités qui prennent souvent un caractère de dureté dans une âme qui n'est que juste... Jamais on ne fut plus grand et plus simple;... Son nom est encore cher à toute la terre; sa mémoire même fait encore des hereux; elle inspire une noble et tendre émulation aux coeurs qui sont nés dignes de l'imiter"*.

- V - OMNIA VINCIT AMOR

Deci, deloc surprinzător, dacă, anul acesta, cela de-al 1900-lea dela proclamarea lui TRAIAN ca împărat vor fi organizate, peste tot în Europa[23] unde[24] memoria lui OPTIMUS PRINCEPS de altă dată a rămas vie precum rândurile citate mai sus o mărturisesc, diferite momente comemorative. Ba poate că, din motivele menționate la nota[1] (și în modul indicat acolo), un astfel de moment comemorativ s'ar putea să aibă loc chiar în Octombrie 1999 la Roma (vezi "*" dela nota nr.[1])

NOTE

[23] și de ce nu chiar în *"Pax Americana"*, adică în Statele Unite ale Americii? - unde Împăratul TRAIAN nu numai că poate fi *"întâlnit"* în însăși capitala Washington pe un basorelief al Curții Supreme (cum informează rândurile lui J. Bennett deja citate în secțiunea IV a acestui articol), ci a fost aniversat cu ocazia zilei lui de naștere deja de două ori (în Septembrie '91 - vezi articolul *"Istoria unui vis"*... "citat la pct.20 mai sus)

[24] cu Italia, Spania, Germania, și România, *"în linia întâi"*

N.B. Pentru informații suplimentare privind cele prezentate aici, cei interesați sunt invitați să se adreseze autorului: Corneliu Stan, P.O. Box 28, AS-5023 Salzburg, Austria.

În duh şi adevăr

REÎMPROSPĂTAREA MEMORIEI

Sergiu GROSSU

A apărut recent la Paris o carte care a stârnit o vâlvă extraordinară: ***"Le livre noir du communisme"*** *(Cartea neagră a comunismului)*, editată de Robert Laffont. Unul din cei şase autori, respectiv Stephane Courtois, se întreabă, pe bună dreptate, copleşit de crimele, teroarea şi represiunea exercitate în Uniunea Sovietică şi'n celelalte ţări subordonate politicii de exterminare a K.G.B.-ului: ***Pentru ce această tăcere*** privind crimele comuniste - crimele teroarei staliniste şi ale comunismului în general -, în comparaţie cu crimele naziste, cu genocidul celor şase milioane de Evrei? Şi de ce numeroşi cercetători din întreaga lume îşi dau silinţa, de peste patru decenii, să dea în vileag barbaria unor monştri ca Himler sau Eichman (ceea ce este cu totul justificat, fiindcă atenţia aceasta excepţională răspunde dorinţei supravieţuitorilor de a mărturisi calvarul trăit de ei şi datoriei istoricilor, de a face cunoscute crimele comise de torţionarii lui Hitler), în timp ce genocidul exercitat de Dzerjinski, Iagoda sau Iejov, cu binecuvântarea lui Lenin şi-a lui Stalin, nu găseşte decât un slab ecou în opinia publică occidentală?

Întru totul de acord cu pertinenta întrebare a istoricului francez, amintit mai sus, îl citâm cu satisfacţia că ***adevărul***, până la urmă, trebue să se impună, să-şi spună cuvântul: *"Dar, mai ales, pentru ce această tăcere "academică" despre catastrofa comunistă, care, de 80 de ani, a vătămat aproape o treime din umanitate, pe patru continente? Pentru ce această incapacitate de a amplasa în centrul analizei comunismului un factor atât de esenţial cum este crima - crima de masă, crima sistematică, crima contra umanităţii? Ne aflăm, oare, în faţa unei imposibilităţi de a înţelege, sau, mai degrabă, este vorba de un refuz deliberat de a şti, de o teamă a preceperii?..."*

Răspunsul, la această tulburătoare, insistentă întrebare, a fost dat, încă demult, de cei care au suferit şi s'au stins în lagărele comuniste, datorită numai şi numai credinţei lor în Dumnezeu. Să luăm, de pildă, cazul poetului catolic cuban, Armando Valladares, condamnat, pentru credinţa lui, la 30 de ani de temniţă grea. Într'o scrisoare, pe care a reuşit s'o trimită în mod clandestin, din fundul celulei sale din La Cabana, unor prieteni, el denunţa cu tărie *"tăcerea complice şi fricoasă"* a intelectualilor, a politicienilor, a presei occidentale şi, bineînţeles, a unor organizaţii internaţionale *"controlate, de o manieră sau de alta, de comunişti."* Temeinic convins că, de ani de zile, Amnesty International a învăluit în tăcere ceea ce se întâmpla în Cuba lui Fidel Cstro, nedând curs nenumăratelor dovezi şi documente ce se refereau la violările brutale ale drepturilor omului (fiindcă schingiuiţii deţinuţi politici cubanezi nu erau comunişti), iată cum îşi striga durerea poetul: *"Va veni ziua când se va cunoaşte barbaria, asasinatele, torturile; sângele şi lacrimile martirilor vor recădea peste conştiinţa acelora care păstrează tăcerea şi se întovărăşesc cu cei care L-au asasinat pe Hristos"*.

La rândul său, Papa Ioan Paul II, cu ocazia unui pelerinaj la Lourdes, în Franţa, dorind să îmbrăţişeze *"cu gândirea şi cu inima Bisericii"* pe toti cei care erau prigoniţi datorită fidelităţii lor creştine, întocmai martirilor din secolele trecute, şi-a ridicat vocea pentru a denunţa, cu fermitate, *"diferitele forme"* ale discriminării religioase. El a evocat, astfel, *"sutele de mii de martori ai credinţei"* - episcopi si preoţi, călugări şi călugăriţe, bărbaţi şi femei, părinţi şi copii, muncitori şi intelectuali - care erau supuşi la tot felul de privaţiuni cotidiene, la constrângerea participărilor clandestine la slujba religioasă, împiedicaţi să-şi exercite, în familiile lor, datoria educaţiei creştine, lipsiţi de orice drept pe plan profesional şi social, într'una sortiţi închisorilor, lagărelor de muncă forţată, azilelor psihiatrice.

Titlul articolului nostru este ***"Reîmprospătarea memoriei"***. Deoarece această reîmprospătare se adevereşte indispensabilă în special nouă, Românilor din Exil, fie că am cunoscut sau nu cuptorul de foc al puşcăriilor comuniste. Amintirea ne ţine treji în lupta noastră cu răul, cu ignoranţa şi indiferenţa, cu egoismul şi laşitatea uitării. *"Cel care suferă are drept la compasiunea prietenului său"*, se plângea nenorocitul Iov lui Elifaz din Teman. Dragostea de Dumnezeu, concretizată în iubirea aproapelui, în deschiderea inimii spre cel care suferă, se manifesta prin mila creştină, prin această putere afectivă, capabilă să prindă în noi simţământele de *"amiciţie, de generozitate, de recunoştinţă"*, recomandate de J.J. Rousseau. Care poate să desfunde urechile împietriţilor şi să podidească ochii de lacrimi. Care permite ascensiunea brutei către omul sensibil, gata să participe la nenorocirea şi durerea semenelui său.

Odată stabiliţi în Franţa, ca refugiaţi politici, puteam rămâne nepăsători - atât eu, cât şi regretata mea soţie - la ceea ce se întâmpla în România dictaturii lui Ceauşescu şi mai departe, în universul represiv, dominat de legea inumană a secerii şi ciocanului marxist-leninist? Chiar dacă ne-am lovit de indiferenţa şi răceala multor ziare pariziene; chiar dacă nici oamenii politici, nici mai marii Bisericii Catolice nu ne-au înţeles clocotul nostru lăuntric şi veridicitatea lipsei de libertate religioasă în ţările de dincolo de cortina de fier şi de bambus, considerând revelaţiile publicate în revista ***Catacombes***, pe care o editam la Paris, drept relatări *"exagerate"*, marcate, în mod vizibil, de un *"anticomunism primar, rău văzut în Franţa"*, noi n'am încetat să reîmprospătăm memoria Francezilor, a lumii occidentale unde era difuzat *"mesagerul Bisericii Tăcerii"*, dându-ne toată silinţa să-i facem să audă şi ei strigătele celor oprimaţi de barbaria comunistă. Pe deasupra, am condamnat tăcerea lumii libere - a Organizaţiei Naţiunilor Unite şi a Consiliului Ecumenic al Bisericilor - faţă de victimele regimurilor de violenţă, faţă de aceşti eroi şi martiri ai devotamentului absolut, pe care nici arbitrarul şi injustiţia dictaturii necontrolabile a Partidelor comuniste, nici crimele şi permanenta teroare, oblăduite de Moscova, nu i-au împiedicat să dea ascultare imboldului Mântuitorului: *"Nu vă temeţi de cei ce ucid trupul, dar care nu pot ucide sufletul..."* **(MATEI, 10.28)**.

Noi am mai scris în ***Cuvântul Românesc*** (şi meritâ să o repetăm) despre *"primejdia"* care a ameninţat şi continuă să ameninţe, după Alexandru Soljeniţân, umanitatea secolului XX - primejdie care vine din partea *"răului universal pe care îl reprezintă comunismul"*. Acest *"rău"* satanic, care încearcă să îmbrace astăzi haina unei pretinse democraţii şi-a unor promisiuni de libertate totală, în mod mincinos etalate de actualii promotori ai unui comunism cu faţă omenească, aşa zicând potrivnici comunismului sângeros practicat în URSS, această ***cangrenă ideologică*** a ros, decenii de-a rândul, fragilele structuri politice, sociale şi culturale ale Occidentului, pregătindu-i - cu răbdare, cu încăpăţânare - un *"viitor fericit" ("des lendemains qui chantent")*, prielnic simfoniei totalitare care se mai cântă încă, în pofida prăbuşirii zidului Berlinului, şi la Peking, şi în Vietnam, şi'n *"paradisul"* creat de Fidel Castro în marea Caraibelor...

Sub impulsul responsabilităţii morale a denunţării comunismului ca *"rău universal"*, şi ca să dau împlinire unui vis, legânat, împreună cu aceea care mi-a fost tovarăşă de viaţă şi o lumină diriguitoare în lupta cea bună a credinţei, desfăşurată departe de brazda natală, am înfiinţat asociaţia franceză ***"Le Devoir du Souvenir"*** *(Datoria amintirii)*, cu scopul de a aduce la cunoştinţa lumii occidentale ceea ce s'a petrecut şi, din păcate, se mai săvârşeşte în ţările fostului univers concentraţionar sovietic şi asiatic, amintind uitucilor, din guvernele apusene, zecile de milioane de victime exterminate în numele luptei de clasă şi al dictaturii proletariatului.

Voltaire avea dreptate să spună: *"Ceea ce înduioşează inima se întipăreşte în memorie."* Să ne ajute Domnul ca în străfundurile afective ale memoriei noastre să păstrăm, nealterată, amintirea sângelui şi-a lacrimilor martirilor comunismului. Să nu lăsăm să se aştearnă mucegaiul nepăsării şi al amneziei peste cele 60 de milioane de Sovietici şi cele peste 140 de milioane de Chinezi, răpuşi de nebunia unor slujitori ai Balaurului de care vorbeşte Apocalipsa.

Arhivă şi adevăr

Bogdan Alex. CIACHIR

ŞTIAŢI DE CE NAPOLEON AL III-LEA A MURIT MAI DEVREME ?

Napoleon al III-lea, nepotul marelui Corsican, împărat al tuturor Francezilor (1851-1870), a fost un mare sprijinitor al cauzei româneşti, soldată cu Unirea Principatelor (1859) şi crearea unui singur guvern (24 Ianuarie 1862), sub domnia lui Alexandru Ioan Cuza. Cu sprijinul Franţei, a fost stopată penetraţia rusească spre Balcani în timpul războiului Crimeii (1853-1853) şi înlăturat protectoratul exclusiv al ţarismului asupra Principatelor Române.

Până în 1862, Napoleon al III-lea, în domeniul politicii externe a avut o linie logică, echilibrată, care urmărea slăbirea Rusiei şi a Austriei şi o colaborare posibilă cu Anglia. Favorizează numai parţial mişcarea naţională italiană ca şi cea germană, încearcă să surpe preponderenţa Angliei în Mediterană (Franţa a avut un rol primordial în deschiderea canalului de Suez în 1869), doreşte reînvierea unui stat polonez independent, ameninţând direct Rusia şi susţine un prinţ catolic, pe Maximilian Habsburg pe tronul Mexicului *"ca să bareze - expresia lui - spre Sud pe barbarii anglo-americani"*.

Napoleon al III-lea, scria Louis Girard, în monografia dedicată (apărută în 1987), a făcut greşeli politice, care nu au fost un accident în istoria Franţei, adică apariţia unor nori întunecoşi, întâmplător, pe un cer senin. Acest om complex şi imprevizibil, fără a fi genial, dar nici mediocru, a fost cel mai modern dintre suveranii timpului său. Dar în 1870, maşina de război prusacă, făurită de Moltke şi Roon, a zdrobit forţele franceze la Sedan (Septembrie 1870), luându-l pe împărat prizonier.

Umilirea a fost şi mai mare, Bismark proclamând Imperiul German, la 18 Ianuarie 1871, în sala Oglinzilor din Versailles.

Proclamarea republicii franceze, crimele din timpul Comunei din Paris (Martie-Mai 1871), urmările războiului, au deziluzionat pe mulţi Francezi, care au început să regrete Imperiul. Napoleon, stabilit cu soţia sa în Anglia, ambiţioasa Eugenie de Montijo (1826-1920), nutresc gândul restaurării. Conjuraţia este pusă destul de bine la cale, partizanii Imperiului, din care mulţi ofiţeri, aşteaptă debarcarea (venea cu vaporul) Împăratului. Napoleon, care nu era înalt ca statură, trebuia să pară impunător poporului în haine de paradă şi efectul maxim ar fi fost călare pe un falnic cal. Însă Napoleon suferea cu rinichii, încât călăria îi producea chinuri insuportabile. S'a găsit o soluţie, să fie operat, a fost consultat de către chirurgii britanici, care l-au asigurat pe fostul împărat, că în trei săptămâni va fi perfect sănătos. Operaţia propriu-zisă nu era necesară, Napoleon mai putea trăi încă mulţi ani, cu titlu de informaţie soţia sa a trăit până la 1920 (deci i-a supravieţuit din 1873, încă 47 de ani), dar a fost ghinionist, a murit pe masa de operaţie.

Concluzia, drumul spre funcţiile supreme de stat, se plătesc de multe ori cu viaţa.

MARELE SCRIITOR FRANCEZ GUY DE MAUPASSANT ÎN POSTURA DE AVIATOR

Presa franceză din 1887 consemna cu lux de amănunte, în vara anului respectiv, că cel dintâi scriitor, care s'a ridicat în nori şi altfel decât cu imaginaţia, a fost Guy de Maupassant (1850-1893).

Autor a peste 30 de volume de romane, nuvele şi schiţe, multe din ele şi în traducere românească (ca *"Bel ami"*, în mai multe ediţii), care ne-au încântat adolescenţa, s'a urcat în nacela unui balon sferic, construit de un inginer prieten. Balonul se numea *"La Horla"*, titlul unui roman, care-i apăruse de curând. Zborul a durat circa opt ore, în care timp balonul a străbătut distanţa dintre Paris şi Heyt-sur-Mer, un orăşel pe ţărmul dinspre Belgia al pasului Calais. A dat dovadă de mare curaj în timpul zborului, a râs, a recitat versuri din Victor Hugo, iar după cinci ore de zbor, a mâncat pui de găină şi a băut câteva pahare de şampanie.

DE CE RÂDEA CALIGULA ?

În timpul unui mare prânz de gală, împăratul marelui şi puternicului Imperiu Roman, Caligula, a început din senin să râdă în hohote. Cei doi Consuli, care stăteau în drepata şi stânga lui, în calitate de mari demnitari şi care se considerau şi prieteni ai lui Caligula, îl întreabă pe împărat de ce râde, ca să participe şi ei la bunăstarea acestuia.

- *Când mă gândesc*, spuse el, răzând în continuare, *că un singur semn e de ajuns ca să vă suprim pe amândoi.*

Informaţia parvenită din antichitate nu specifică, dacă răspunsul împăratului i-a înveselit şi pe ei.

RĂZBUNAREA ABATELUI VOISENON

Claude Henri de Fusée, abate şi membru al Academiei franceze (1746), a trăit în perioada 1708-1775, a fost un scriitor francez din secolul al XVIII-lea, bine cunoscut şi savurat prin comediile scrise. Şi-a risipit talentul la curtea lui Ludovic al XV-lea, devenind numai abatele curţii regale, renunţând la o carieră eclesiastică, care l-ar fi dus, după unii în fruntea ierarhiei bisericeşti franceze. bineînţeles Papa fiind puterea supremă la Catolici.

Ca la orice scriitor, pe lângă opere reuşite, apar şi altele mai puţin inspirate. Astfel, în 1753, i s'a jucat la un teatru din Paris, o piesă, fără succes, de-a dreptul plictisitoare. Cineva l-a atacat frontal şi l-a întrebat în public, cum de-a scris şi prezentat o piesă, atât de anostă.

Voisenon i-a dat următorul răspuns:

- *"Sunt atâţia oameni care mă plictisec în Paris, încât am ţinut să-i strâng pe toţi laolaltă cu prilejul piesei mele, pentru a-mi lua revanşa, şi a-i plictisi şi eu la rândul meu timp de trei ore"*.

DIN TRECUTUL NOSTRU

CĂILE DE LUMINĂ, DE JERTFĂ ŞI DE BIRUINŢĂ ALE NEAMULUI

24 Ianuarie

ZIUA UNIRII

——George AUGUSTIN——

Sărbătorim în fiecare an, în această zi de 24 Ianuarie, Primul Mare Act de Unire al Românilor într'un singur stat.

Istoria României, predată în şcoli, ne învaţă că această Unire s'a realizat datorită actelor de mare patriotism ale oamenilor politici de atunci, animaţi de un profund sentiment naţioanal, exaltat parcă din îndemnul cântecului *"Hai să dăm mână cu mână / cei cu inima română"*.

Nu se poate ignora acest sentiment născut poate din romantismul - în mare vogă în secolul trecut - care a jucat şi el un rol în trezirea Românilor, dar nu a fost factor determinant.

Societatea românească nu ieşise încă din elementul oriental-balcanic, un ev mediu prelungit cu mult după lichidarea lui în Europa.

Suzeranitatea turcească era pe deplin simţită şi dacă datorită ei am rămas cu mult în urma civilizaţiei din apusul Europei, tot datorită ei au supravieţuit şi statele Munteniei şi Moldovei, jinduite de imperiile *"creştine"* ale Rusiei şi Austriei, pentru a le îngloba în *"închisorile naţiunilor"* pe care le stăpâneau.

După ani îndelungaţi de războaie şi de cuceriri, Marile Puteri au ajuns faţă în faţă, despărţite doar de cele două principate româneşti, aşezate *"în calea tuturor răutăţilor"*.

Austria, în expansiunea spre Răsărit şi Anglia în drumul ei spre India, se ciocneau de expansiunea Rusiei spre Apus şi spre Strâmtori.

Obosită de cuceriri şi huzur, măcinată de corupţie, tembelism şi incultură, temuta Împărăţie a Turciei, agoniza pe vastele întinderi stăpânite prin înrobire, dar mocnind de revoltă spre libertate.

Franţa lui Napoleon Bonaparte învinsă, se redresa sub Napoleon al II-lea, corectând greşeala primului care, aşteptat ca izbăvitor al naţiunilor subjugate, s'a afirmat ca un cuceritor intransigent, instituind în locul aşteptatei eliberări, spiritul bonapartist.

Marele merit al împăratului Napoleon al III-lea este de a fi impus în politică principiul revoluţionar *"fiecare naţiune are dreptul să formeze un Stat"*. Cât priveşte definiţia naţiunii, ea a fost cel mai clar redată de Pascal Mancini: *"Naţiunea este o societate naturală de oameni, de unitate de teritoriu, de origini, de limbă, o comunitate de viaţă şi conştiinţă naţională"*.

Era normal, deci, ca Românii aflaţi în exil în Franţa, după eşecul unei revoluţii quasi-infantile, lipsită de organizare, dar la modă în 1848, maturizaţi acum, să ia cunoştinţă de acest principiu şi să se ataşeze lui.

Oricum însă, fără înfrângerea Rusiei în Războiul Crimeii, Unirea Principatelor ar fi fost mult întârziată.

Atunci, ca şi acum, şi ca totdeauna, Marile Puteri îşi apără mai întâi interesele lor, zonele lor de influenţă, care aparent sunt prezentate acorduri în folosul ţărilor mici. Din acest târg mai cad şi firimituri pentru cei încluşi într'o zonă sau alta ori, dacă este cazul, li se îngăduie o independenţă de acţiune - compromis al Marilor Puteri, când trecerea lor într'o parte sau alta ar dezechilibra balanţa Puterilor.

Tendinţa Angliei atunci era de a salva Imperiul Otoman, pentru a avea cale deschisă asigurată spre India. În această situaţie se izbea de Rusia care se infiltrase în Persia şi viza pe lângă supremaţia în Balcani, cucerirea Constantinopolului. Care era însă poziţia Franţei, Austriei şi Prusiei?

În volumul I al cărţii *Relaţiile Româno-Ruse*, N.S. Govora face următoarea analiză: *"Cu mulţi ani înainte începuseră unele fricţiuni între Biserica Catolică şi cea Ortodoxă, asupra posesiei Locurilor Sfinte dela Ierusalim şi Betleem. În 1852, Napoleon al III-lea obţinuse dela Sultan ca aceasta să dea cheile Bisericii din Betleem Catolicilor, cheii care până atunci fuseseră în mânile Ortodocşilor.*

Nicolae I a socotit că în sfârşit, pretextul aşteptat a sosit. Ţarul era convins, că şi în situaţiile anterioare, ca o simplă ameninţare va obliga Poarta să se supună. Un punct al acestei ameninţări era categoric: dacă Turcia nu se supune, Rusia va distruge Constantinopolul şi va ocupa Dardanelele.

Nicolae I era sigur că planul de împărţire al Turciei îi convenea de minune şi Austriei, adică Rusia să ia Principatele, Bulgaria şi Constantinopolul, iar Austria, Serbia.

În discuţiile cu Hamilton, Seymour, Milioukov ne spune că ţarul îl lăsa să înţeleagă, că la această împărţire nici Anglia nu va ieşi cu mâna goală: i se rezervau Egiptul şi Creta. Şi ţarul era sigur că Anglia va accepta şi în acest caz, îi va rămâne inamică numai Franţa. Şi Nicolae I se înşela. Desigur Anglia voia Egiptul şi Creta, dar voia să şi le ia singură şi nu să-i fie date de ţarul Rusiei" (N.S. Govora: Relaţiile Româno-Ruse, pg. 192-194)

DOMNITORUL ALEXANDRU IOAN CUZA

Am redat acest citat mai lung, pentru a vedea că în acea perioadă Marile Puteri, căutau o nouă împărţire a sferelor de influenţă, unde era angrenată şi soarta Principatelor Române.

Situaţia nu era nici pe departe roză, cum o credea Nicolae I. Austria, departe de a fi atât de loială Rusiei, stătea cu armata la frontiera ei de Răsărit, obligându-i pe Ruşi să păstreze şi ei o armată numeroasă în Polonia.

Sub pretextul că Turcia asupreşte pe Ortodocşii din imperiu, iar, ţarul, protectorul lor legitim trebue să acţioneze pentru apărarea lor, se declanşează conflictul. La 30 Noembrie 1853, amiralul Nakhimov a distrus flota turcească la Sinope, port la Marea Neagră. Alarmate, Anglia şi Franţa reacţionează, trimiţând flotele lor în Marea Neagră şi la 12 Martie 1854 Angia, Franţa şi Turcia semnează un tratat de Alianţă, pentruca la 27 Martie, toate trei să declare război, Rusiei. Războiul cunoscut sub numele de Războiul Crimeii a ţinut până la 27 August 1855, când a căzut Sevastopolul, ultima fortăreaţă rusească, dar sfârşitul lui a fost abia la 16 Ianuarie 1856, când Rusia a acceptat punctele principale ale condiţiilor de pace.

La 25 Februarie 1856, se deschide Congresul dela Paris pentru încheierea păcii şi la 30 Martie 1856 a fost semnat Tratatul de Pace. Principalele puncte din acest tratat erau:

1) Principatele Dunărene vor fi puse sub protectoratul colectiv al marilor puteri, care vor garanta organizarea lor internă. Nici o intervenţie armată a Turciei nu poate avea loc asupra teritoriului lor fără un acord prealabil al puterilor protectoare; o rectificare de frontieră va avea loc în partea de Sud a Basarabiei.

2) Libertatea de navigaţie pe Dunăre va fi stabiltă sub controlul puterilor contractante.

3) Marea Neagră va fi neutralizată. Un acord va avea loc între Rusia şi Turcia; el va fi anexat tratatului principal şi garantat de marile Curţi. Turcia va fi admisă în concertul european. Orice conflict între ea şi una din puterile europene va fi mai întâi supus celorlalte patru. În fine, principiul închiderii strâmtorilor va fi din nou proclamat.

4) Drepturile creştinilor din Turcia vor fi confirmate fără nici un prejudiciu adus suveranităţii şi independenţei sultanului. Acest suveran va lua, în privinţa aceasta, o măsură la care Rusia va fi numai invitată să ia parte.

5) Părţile beligerante, în afară de condiţiile de mai sus, vor putea stabili altele în interesul european.

În tot acest timp, exilaţii români au fost în permanent contact cu reprezentanţii puterilor apusene, în special cu cei ai Franţei, atrăgându-i de partea Românilor, pentru apărarea cauzei româneşti. Astfel *"Contele Walewski, reprezentantul Franţei, a pus în prima şedinţă a Congresului problema Unirii Moldovei şi Valahiei. El a ţinut să atragă atenţia că după toate informaţiile primite, dorinţa unanimă a Moldo-Valahilor era să formeze un singur Principat."* (Pamfil Şeicaru: *Unirea Naţională*, Ed. Carpaţii, 1959, pag.167).

Acestei propuneri de Unire, prezentată de contele Walewski, i s'a opus cu o deosebită energie, cu argumente în favoarea Turciei, reprezentantul acestei ţări, Ali Paşa. Delegatul Austriei s'a pronunţat şi el împotriva Unirii, dar a propus consultarea prin vot a Moldovei şi Valahiei. Principatele erau conduse de Divanuri Ad-hoc, care hotărau prin reprezentanţii lor trebile ţării.

În Moldova, caimacanul Vogoride a falsificat listele de alegători în favoarea antiunioniştilor. Alarmaţi, Unioniştii au protestat şi a fost nevoie de însăşi deplasarea Împăratului Napoleon III la Osborne pentru a se întâlni cu regina Victoria a Angliei şi Prinţul consort Albert, pentru ca Poarta să anuleze alegerile şi să se efectueze altele noi. În Muntenia, Unioniştii au câştigat alegerile, astfel că la 5 Inauarie în Moldova şi la 24 Ianuarie 1859 în Muntenia, înţelepciunea, dragostea şi prieteniile obţinute de luptătorii din Principate au reuşit să găsească un artificiu, prin meandrele tratatelor internaţionale, pentru a alege un singur Domnitor în persoana lui Alexandru Ioan Cuza.

S'au făcut multe speculaţii pe tema alegerii lui Alexandru Ioan Cuza, deşi tratatele prevedeau doi domnitori pentru fiecare participant. Omisiunea din tratat că Moldova şi Muntenia nu puteau alege acelaşi domnitor, putea fi specualată la maximum de Turcia şi cu dreptul de suzeranitate ar fi putut anula votul Unirii, aşa cum a anulat votul falsificat al lui Vogoride, dar sprijinul de care s'au bucurat Unioniştii din partea Marilor Puteri şi în special al Franţei, a înclinat în favoarea Unirii.

Comemorând Ziua de 24 Ianuarie, nu trebue să sărbătorim doar o dată istorică, ci să ne gândim la situaţia actuală a României şi la politica ei. Nu putem privi, fără a protesta, la acte de cedare umilitoare ca Tratatul cu Ucraina semnat anul trecut, sau la ciopârţirea ţării în Euroregiuni. Recent, la Iaşi, primarul Simirad a înfiinţat un partid al Moldovenilor. Nu-i îngrijorează acest act pe guvernanţii ţării, când se ştie că un vis îndepărtat al Ruşilor este revenirea statului moldovenesc până la Carpaţi?

Gândurile din acest an de 24 Ianuarie sunt sumbre. Un Napoleon III nu mai există, Turcia îşi are problemele ei, dar din Apus şi Răsărit România este prinsă ca într'un cleşte care încearcă să o cuprindă între braţele lui.

Mântuieşte, Doamne, Poporul Tău!

BASARABIA SI BUCOVINA

Blestemaţi să fie acei care dintr'o ţară au făcut şi mai fac două!

ROMÂNIA
ESTE UNA SINGURĂ ŞI INDIVIZIBILĂ

I

(Colocviu)

...Iară a romano-moldo-vlahilor niam, de vom vre să credem adeverinţii care în hronice mărturiseşte, de-i vom căuta ce mai de pre urmă vârstă, (de când adecă Traian înpăratul, din Roma, împărătiasa cetăţilor, alegând cetăţeni romani, în Dachiia i-au trecut), îl vom afla de pe la anul tocmirii firii omeneşti 107, să fie început. De-i vom cerca ce de pre mijloc vârstă, o vom găsi de odată cu Romulus, Roma, şi cu numele roman, adecă cu şepte sute cincizăci şi trii de ani mai denainte, decât a să naşte Domnul Hs.

...Pricina, pentru căci nu toţi streinii, pre aceste doaă ţări, (căci pentru ţara Ardialului aicea nu zicem), în trei feliuri le număsc, aiave iaste, căci precum am zis mai denainte, aceste doaă ţări supt un nume a Valahiii cuprinzânu-să, şi până când iera supt o stăpânire, şi supt un domn, numai cu însămnarea Valahiii mari şi mici să despărţiia; iară după ce s'au despărţit, pre vremile lui Dragoş-vodă, Moldova, şi pre a lui Radu-vod Negrul, Muntenia, Moldova ş-au schimbat şi numele, şi de pe apa Moldovei, sau de pe cel mai vechiu nume Molisdavia s'au numit Moldova. Muntenii ş-au ţinut numele cel de bolgari pus Volohia, sau Valahia, carele în limba noastră să zice Ţara Românească. Leşii, Ruşii şi alte limbi toate, câte dela Moldova spre Crivăţ trăesc, (macar că Volohii din Voloscaia Zemle, ş-au schimbat numele în moldoveni, şi în Moldova), însă ei cu toţii, numele, carele întâi dela bolgari au rămas, să li-l rădice, n'au primit; ce tot cu acel vechiu nume volohi, adecă romani, i-au chemat, şi-i chiamă şi până astăzi.

Dimitrie CANTEMIR

Unitatea naţioanlă fu visarea iubită a voievozilor noştri cei viteji, a tuturor bărbaţilor noştri cei mari, care întrupară în sine individualitatea şi cugetarea poporului spre a o manifesta lumii. Pentru dânsa ei trăiră, muncirâ, suferirâ şi muriră. Pentru dânsa Mircea cel Bătrân şi Ştefan cel Mare se luptară toată viaţa lor îndelungată şi traseră asupră-le năvălirea îngrozitoare a Turcilor, pentru dânsa Mihai cel Viteaz cade ucis în câmpul Torda, pentru dânsa Şerban Cantacuzino bea otravă, pentru dânsa Horia moarte cumplită pe roată sufere. Desele răboaie între Moldova şi Ţara Românească n'avură altă pricină...

Nicolae BĂLCESU

...Cu dragoste frăţească, fraţi Români, mă bucur că v'aţi unit, şi înalţ rugăciunea către Domnul Dumnezeu, cel ce a scăpat şi a păstrat Muntenia şi Moldova în mijlocul tuturor cataclismelor, al tuturor prefacerilor şi nimicirilor ce de atâtea ori au schimbat faţa Europei, atunci când Statele cele mai puternice cădeau pentru a nu se mai ridica. Să dăruiască Dumnezeu, vouă şi viitoarelor lăstare ale voastre, acele zile senine de fericire şi slavă, de care s'au bucurat strămoşii voştri sub scutul celor de Dumnezeu aşezaţi şi de Dumnezeu înălţaţi Domnitori, Ştefan cel Mare şi Mihai Viteazul.

Vă trimit urări de bine din partea Basarabiei, pentru care sunt scumpe şi pline de însemnare viitoarele destine ale României unite, patria-mamă; primiţi aceste urări ale mele ca un glas sufletesc al uni frate, pentrucă eu sunt trup din acelaşi trup şi os din acelaşi os, din care sunteţi plămădiţi voi şi în vinele mele curge acelaşi sânge românesc care curge în vinele voastre...

Să ştiţi că sunt un frate Român, a cărui soartă este de a îndura adevărul cel însufleţit al poetului persan: *"A trăi făr'de tine şi afară de tine, o patria mea scumpă! se poate; dar o asemenea viaţă e mai groaznică decât de a muri de mii de ori şi iară a învia pentru o clipă!"*

Alexandru HAŞDEU

Deşteaptă-te, pământ român! biruieşte-ţi durerea... E vreme să ieşi din amorţire, seminţie a domnitorilor lumei! Aştepţi oare, spre a învie, ca strămoşii să se scoale din morminte?... Într'adevăr ei s'au sculat, şi tu nu i-ai văzut... ei au grăit, şi tu nu i-ai auzit... Cinge-ţi coapsa ta, caută şi ascultă... ziua dreptăţei se apropie... toate popoarele s'au mişcat... căci fortuna mântuirei a început... Vezi! cu cât mai mult pleci capul, cu atâta cei nelegiuiţi îşi bat joc de tine şi sug sângele tău...

Alecu RUSSO

UNDE EŞTI TU, ŞTEFAN DOAMNE?

Sunt triste şi alarmante *"argumentările"* antiromâneşti ale naţionaliştilor ucraineni - invocarea tratatului româno-ucrainean de cooperare şi bună vecinătate între cele două ţări: *"Reanimarea tradiţiilor istorice ale perioadei de ocupaţie moldo-română a Bucovinei este un anacronism pentru situaţia de după semnarea de către Ucraina a tratatelor interstatale cu Moldova şi România, în care se recunoaşte inviolabilitatea frontierelor existente ale Ucrainei"*.

Evident, spre ruşinea noastră, a Românilor, aici nu e vorba doar de o interpretare aberantă a prevederilor tratatului româno-ucrainean, ci de o manifestare euforică determinată de izbânda, nesperată, a diplomaţiei ucrainene în problema teritoriilor româneşti anexate la fosta Uniune Sovietică, în baza pactului Ribbentrop-Molotov.

Reţinând cu tendenţiozitate în memorie faptul, dezolant pentru noi, că România a acceptat hotarele actuale ale vecinului său din Est, forţele politice radicale dela Kiev şi Cernăuţi *"uită"* premeditat că acelaşi tratat prevede răspunderea statului ucrainean pentru *"protecţia identităţii etnice, culturale, lingvistice şi religioase a Românilor bucovineni"* din Ucraina!

Or, dreptul la istoria naţională, la memoria colectivă, este o componentă esenţială a spiritualităţii unui popor şi, prin urmare, nu există nici o lege ce-ar interzice Românilor nord-bucovineni să-i ridice un monument lui Ştefan cel Mare şi Sfânt la ei acasă!

E proaspătă în memorie scandaloasa *"concluzie"* a istoricilor ucraineni la intenţia ridicării unui monument lui Ştefan cel Mare, cu prilejul aniversării a 500 de ani dela victoria lui din Codrii Cosminului!

Amintita *"concluzie"* a şi stat la baza dispoziţiei administraţiei regionale de stat privind *"măsurile"* prin care urma să se marcheze jubilelul de jumătate de mileniu al victoriei lui Ştefan Vodă din Codrii Cosminului: ridicarea unei *"cruci comemorative"* cu inscripţia: *"În memoria victimelor războiului moldo-polonez din anul 1497"* (sic!)

Oare să n'aibă Românii din Nordul Bucovinei dreptul, fie şi în virtutea nesăbuitului tratat româno-ucrainean, să sărbătorească măreţul eveniment istoric aşa cum găsesc ei de cuviinţă şi după cum le sunt posibilităţile?

Ştefan BROASCĂ
Cernăuţi

NOTĂ: În tristul context al spuselor lui Ştefan Broască, e plin de învăţăminte şi ***refuzul Ucrainenilor*** privind participarea unei delegaţii române, în frunte cu vice-preşedintele Camerei Deputaţilor dela Bucureşti, Vasile Lupu, la comemorarea celor 500 de ani dela bătălia din Codrii Cosminului.

Cum s'ar zice, cine-i prost să stea acasă!

N.L.

NU-MI DORESC MORMÂNT ÎNTRE DUŞMANI

La veleatul meu, de aproape 80 de ani, tot mai des mă gândesc la locul de veşnică odihnă. Şi dacă am venit pe lume într'o comună din judeţul Vrancea, apoi aş vrea ca şi oasele mele tot acolo să se odihnească, alături de rudele cele mai apropiate.

De aceea am hotărît să ma adresez Ministerului Apărării Naţionale al României, fiindcă am fost militar de carieră. Am servit în armata română 12 ani şi alţi trei, din 1941 şi până în 1943, am fost pe front. Dela Rădăuţi, prin Lipcani, Mohiliov, am mers pe jos până la Dnepropetrovsk, fiind grav rănit la Don, în Ianuarie 1942. După un concediu medical de trei luni, m'am încadrat din nou în armata activă şi am plecat pe front. La Marea de Azov, am nimerit în încercuire, iar după 15 zile am fost luat prizonier. Şi au început acei cinci ani lungi de lagăr, foame şi frig, iar despre munca forţată nici nu mai vorbesc. Aşa şi-am rămas pe aceste meleaguri, unde după ce-am scăpat din lagăr, am lucrat încă vreo 15 ani, până am ieşit la pensie. Ca să fiu mai aproape de ţara mea, m'am mutat la Cernăuţi, unde locuiesc şi acum.

Să mă îngroape, însă, aş dori, totuşi, în România... Când mi-a veni ceasul...

La administraţia regională mi s'a spus să mă adresez la organele de miliţie, dar cei dela paşapoarte mi-au replicat că nu se ocupă cu înmormântarea peste graniţă şi m'au sfătuit să merg din nou la primărie, de unde iarăşi mi s'a indicat oficiul pentru paşapoarte de străinătate. Un şef de aici mă întreabă, de ce nu-mi place să fiu înmormântat în Ucraina? Îi răspund că nu-mi doresc mormânt între duşmani şi hoţi, şi atunci el mă înjură brutal şi murdar...

Ultimul răspuns a fost să mă duc să mor în România, dacă nu-mi place în Ucraina. Eu însă vreau invers - să mor în Ucraina, dar să mă îngroape în România. Destul că mi-am petrecut viaţa cu mincinoşii şi hoţii, măcar în pământ să fiu cu-ai mei, ca mie, unui fost maior în armata română, să-mi dea ultimul onor militarii români.

Const. MELNICIUC
veteran de război,
Cernăuţi

JIRINOVSCHI ŞI FARISEISMUL NOSTRU ROMÂNESC

Ar îndrazni oare Dl. Emil Constantinescu să zică vreodată cinstit şi cu pieptul deschis, măcar ceea ce a zis Rusul Jirinovschi pentru *"Evenimentul zilei"* dela Bucureşti din 25 Octombrie 1997:

"... România are, în virtutea realităţii istorice, dreptul la regiunea Cernăuţi, la Basarabia şi la o parte a Moldovei. Aşa ar fi mult mai corect... Trebue restituite României toate teritoriile ei istorice dela Răsărit, o parte din teritoriile Ucrainei şi Moldovei. În fond, ce e Moldova? E România. E o provincie care aparţine României, aşa cum Crimeea e, în fond, teritoriu rusesc...

Eu sunt de părere că Moldova trebue împărţită între România şi Rusia: Tiraspolul, Rusiei, Chişinăul cu Basarabia şi Cernăuţiul României..."

Dar iată că, în loc să-i mulţumească, *"Evenimentul zilei"* găseşte de cuviinţă să-l blameze astfel:

"Ultranaţionalistul rus Vladimir Volfovici Jirinovschi, care este deja celebru în toată lumea pentru declaraţiile sale explosive şi atitudinea sa belicoasă, a acordat un interviu în exclusivitate pentru "Evenimentul zilei", interviu, pe care vi-l prezentăm în continuare"

Bravo, Cornele!... Nistorescu, adică!

Victor ROŞCA

PĂCAT DE ... NUME !

Parafrazând *"eroi au fost, eroi sunt încă"* se poate spune, fără exagerare, că şi *"cretini au fost, cretini sunt încă"*!

Acesta poate fi şi cazul unui arhivist cu numele Ion Popescu, pretins Român bucovinean, care, ajuns deputat în Rada dela Kiev, se înhamă cu *"reprezentanţii plenipotenţiari"* ai comunităţilor *"evreiască, polonă, germană, ungară"* să-şi pună semnătura sub o *"propunere"* de conjunctură din care e de ajuns să desprindem doar o singură frază: ***"În viitorul apropiat, predarea obiectelor în şcolile naţionale e necesar să se facă în limba ucraineană"***.

O tâmpenie care, voindu-se fatalitate, îi vizează în primul rând pe bieţii Români bucovineni care, după Ruşi, au cel mai mare număr de şcoli naţionale.

O desfiinţare de şcoli româneşti, deci, care îi va nenoroci de asemeni pe compatrioţii noştri din Nordul şi Sudul Basarabiei, la care se mai adaugă fraţii de acelaşi sânge din zisa Transcarpatie şi din regiunea Odesa.

Nici gând să-i treacă aşazisului român Ion Popescu că s'a cătărat acolo unde s'a cătărat prin voturile Românilor, din zisele raioane Herţa şi Adâncata!

Adâncata, românească de totdeauna, pe care, oricât de paradoxal s'ar părea, ziarele de limbă română din Cernăuţi şi împrejurimi o încondeiază cu perseverenţă... HLIBOCA! Hliboca ce, pre limba ocupantului ucrainean, tot *"adâncată"* înseamnă!

APEL

Dat fiind faptul că Bucureştiul de azi, ca şi cel de până la 17 Noembrie 1996, nu pune în faţa Organizaţiei Naţiunilor Unite problema întregirii teritoriale a României în frontierele ei istorice, rugăm pe toţi Românii de bună credinţă să trimită de-a lungul întregului an 1998, când se împlinesc 80 de ani dela Marea Unire, scrisori de protest la adresa Guvernului, Parlamentului şi Preşedinţiei României.

"Pro Basarabia şi Bucovina" Mondială

PAGINĂ REALIZATĂ DE N. LUPAN

ISTORIA POLITICĂ A EUROPEI DELA NAPOLEON LA STALIN

- IX -

Prof.Dr. Nicolae CIACHIR

Se cunosc evenimentele după declanşarea războiului din 1877-1878, participarea activă a armatei române la operaţiunile militare, la Sud de Dunăre, alături de armata rusă şi rolul decisiv în ocuparea Plevnei (28 Noembrie 1877). La începutul lunii Decembrie, reintră Serbia în război, cooperând cu armata română pentru anihilarea forţelor otomane în zonele Vidin şi Belogradjic. Turcii presaţi, cer pace, care se încheie la San Ştefano (19 Februarie/3 Martie 1878).

Se cuvine să precizăm, că România, Serbia şi Muntenegru (aceasta a luptat efectiv din Iunie 1876), n'au fost admise la tratativele dela San Ştefano, delegaţii acestora ţinuţi în anticameră, Nicolae Iorga, indignat işi punea întrebarea, dacă în locul colonelului Eraclie Arion, ar fi venit prinţul Carol, tot în anticameră ar fi fost ţinut? Delegatul sârb, fire hazlie, notează în memoriile sale, că n'a stat degeaba, ci a jucat ţintar cu colegul român.

În fine, tratatul de pace (cuprinde 29 de articole şi este publicat integral în *Doc. privind istoria României. Răz. pt. ind.*, vol. IX, Buc. 1955), prevedea independenţa deplină a României, Serbiei şi Muntenegrului şi crearea unui Principat autonom bulgar, cu ieşire atât la Marea Neagră, cât şi la Marea Egee. Istoricul rus Serghei Tatişcev arăta că tratatul dela San Ştefano a schimbat radical harta politică a Peninsulei Balcanice, lăsând Turciei în Sud-Estul Europei *"doar Constantinopolul, Adrianopolul, Salonicul şi provinciile Epir, Tesalia, Albania, Bosnia şi Herţegovina* **S. Tatişcev**, *Imperator Alexandr II*, Moscova, 1903, p. 465).

Dar România era profund nemulţumită că Rusia, fără s'o consulte, i-a luat Sudul Basarabiei (judeţele Ismail, Cahul, Bolgrad), iar Serbia, că n'a primit nişte teritorii solicitate şi a rămas foarte mică în suprafaţă faţă de Principatul bulgar, care fusese 500 de ani paşalâc turcesc.

Dintre marile puteri, Austro-Ungaria era indignată de faptul că stipulaţiile acordului secret cu Rusia, privind cedarea Bosniei şi Herţegovinei, n'au fost respectate, iar Anglia şi Franţa socoteau că Rusia îşi poate aduce o parte din flotă în porturile bulgăreşti dela marea Egee şi astfel le-ar fi periclitat interesele în partea răsăriteană a Mediteranei.

Marile puteri socoteau însă doleanţele Românilor, Sârbilor şi Grecilor cu totul minore şi scontau în primul rând pe micşorarea statului bulgar şi în special pe îndepărtarea lui dela marea Egee.

Rusia, încolţită din toate părţile şi fără sprijinul Germaniei, pe care conta, a fost nevoită să accepte convocarea unui Congres, unde marile puteri să rediscute tratatul dela San Ştefano, practic să-l anuleze. În acest context, în vara anului 1878, se deschide la Berlin, sub preşedinţia lui Otto von Bismarck, congresul. Delegaţii României, Serbiei, Muntenegrului, Greciei şi Iranului, au primit aprobarea, să-şi expună doleanţele într'una din pauzele între două şedinţe. În această conjunctură, Primul ministru Ion C. Brătianu şi Ministrul de Externe Mihail Kogălniceanu, au fost invitaţi să-şi expună doleanţele în legătură cu articolele din tratatul dela San Ştefano, care priveau ţara noastră.

Congresul dela Berlin a recunoscut independenţa deplină a României, Serbiei şi Muntenegrului dar, pentru România, această independenţă era condiţionată de înlăturarea discriminărilor confesionale (art. 44), adică mai pe româneşte, de-a acorda cetăţenia română, Israeliţilor care, cu zecile de mii, din cauza persecuţiilor din Rusia, intraseră pe teritoriul României. În privinţa Sudului Basarabiei, Bismarck sintentiza, că această mică fâşie de pământ (Sudul Basarabiei), conteză extrem de puţin pentru marele Imperiu Rus, însă nu trebue supărat ţarul, care ţine la acest lucru, mai ales că România primeşte *"compensaţie"* corespunzătoare (aluzia este la Dobrogea, străvechi teritotiu românesc, care istoriceşte ne aparţine).

Austro-Ungaria ocupă Bosnia şi Herţegovina, Anglia insula Cipru, iar Rusia practic era deposedată de majoritatea cuceririlor sale. În plus, Bulgaria, îndepărtată dela marea Egee. Congresul dela Berlin a fost un insucces pentru diplomaţia ţaristă. Cancelarul Gorceacov, socotindu-l *"pagina cea mai neagră din cariera mea"*, iar ţarul făcea următoarea remarcă, *"de asemenea, din cariera mea"* (*Istoria SSSR*, tom V. sub red. lui B.N. Ponomarev, Moscova, 1968, p. 266). De aceea, relaţiile ruso-germane s'au înrăutăţit, spre satisfacţia Austro-Ungariei.

Imediat după Congresul dela Berlin, Bismarck s'a străduit să creeze un sistem complicat de combinaţii diplomatice, care să izoleze în primul rând Franţa, dar să împiedice în acelaşi timp orice amestec al Rusiei în treburile europene, rezervându-şi şi Sud-Estul Europei, pentru Germania şi Austro-Ungaria.

Istoricul englez, G. M. Trevelyan a arătat că guvernul Disraeli a fost principalul susţinător al Turciei în Europa, urmărind barrarea Rusiei în Balcani. Dar, preciza el, rămânea o problemă discutabilă, dacă tot ce-şi putea dori Anglia era recăderea Macedonenilor eliberaţi de sub dominaţia turcească, timp de încă o generaţie. Păcat că Anglia n'a inssitat la tratatul de pace dela Berlin, ca Macedonia să fie pusă sub cârmuirea unui guvernator creştin, care să asigure o bună guvernare *"...bănuim că cel puţin un asemenea aranjament ar fi putut îmblânzi ferocitatea patimilor naţionale dezlănţuite în arena balcanică în secolul al XX-lea"* (**G.M. Trevelyan**, *Istoria ilustrativă a Angliei*, Buc. 1975, p. 773).

Macedonia şi Bosnia, scria un alt istoric englez, A.P. Taylor, purtau germenii viitoarelor catastrofe. Problema Macedoniei a dezlănţuit războaiele balcanice, iar criza bosniacă din 1908 a răbufnit în 1914, fiind pretextul Primului Război Mondial, război care a dus la dispariţia a trei imperii: habsburgic, otoman şi ţarist.

Revenind, de altfel, mutaţiile produse în Europa între 1856-1878, au menţinut ori creat în Europa 4 imperii: ţarist, otoman, habsburgic şi german. Primele două imperii erau conduse în chip autocratic, Rusia admiţând pentru scurt timp, începând din 1906, un organ legislativ, Duma de Stat, iar cel otoman, va primi o Constituţie în urma revoluţiei junilor turci din 1908. Putem adăuga şi al cincilea imperiu, Marea Britanie, care era regat constituţional, ereditar, dacă ţinem seama de faptul că reginei Victoria (1837-1901), i s'a conferit titlul de împărăteasă a Indiilor (1877).

La acestea adăugăm 8 regate care, pe parcurs, primiseră constituţii: Belgia, Ţările de Jos (Olanda), Suedia, Spania, Portugalia, Danemarca, Italia şi Grecia. Norvegia, care forma un stat cu Suedia pe baza Constituţiei din 1814, dar cu largă autonomie, se va separa în 1905, fiind un regat ereditar constituţional.

În Sud-Estul Europei, Greciei independente din 1830, i s'au adăugat, România, Serbia şi Muntenegru, care vor deveni regate în 1881, 1882 şi 1905. Principatul autonom bulgar, vasal Imperiului Otoman, care adoptase o Constituţie în 1879 (cea dela Târnovo), se va proclama independentă de-abia în 1908 şi în foarte scurt timp regat. Ultimul stat balcanic, Albania se proclamă independent în 1912, recunoscut de către Marile Puteri prin conferinţa dela Londra din 1913.

Europa avea numai două republici, cea Confederală a Elveţiei şi cea franceză, în urma capitulării dela Sedan (Septembrie 1870) şi a abdicării lui Napoleon al III-lea.

Poporul din cele 22 cantoane elveţiene, suverane, formau Confederaţia elveţiană, pe baza Constituţiei din 1848 şi 1874. Toţi Elveţienii erau egali în faţa legii. Nu exista nici un privilegiu, nici din naştere, moştenire sau de altă natură (art.4). Libertatea exercitată de culte a credinţei creştine era garantată prin lege (art.44), ca şi libertatea presei (art.45) şi a petiţiei (art.47). Se făcea specificarea că Ordinul Iezuiţilor şi societăţile afiliate acestora, nu pot fi primite în nici o parte a Elveţiei. Preşedintele Consiliului federal ca şi vicepreşedintele sunt aleşi pe un singur an, tocmai petru a preîntâmpina orice încercare de acaparare a puterii.

Se cuvine să facem o precizare privind Portugalia. Deşi Don Manuel al II-lea, a domnit cu înţelegere şi blândeţe, o revoluţie militară şi civilă declanşată în Octombrie 1910, proclamă republica, iar regele cu întreaga familie se refugiază în străinătate, pentru câtva timp (**A.H. de Oliveira Marques**, *Istoria Portugaliei*, Bucureşti, 1966, p.122-123).

Deşi Statele Unite ale Americii începuseră să se afirme ca mare putere, centrul politic al lumii rămâne Europa, reuniunile internaţionale ţinându-se aici în proporţie de 95%, adică la Paris, Berlin, Londra, Roma etc., iar dezvoltarea demografică a marilor puteri europene, corespundea puterii lor militare (**René Girault**, *Dilomatie européenne et impérialismes*, 1871-1914, Paris, 1979, p.79).

LEGEA 115/1996 PRIVIND DECLARAŢIA ŞI CONTROLUL AVERII

George VASU

Prin Legea nr.115/1996 s'a reglementat controlul averii demnitarilor statului, a magistraţilor, funcţionarilor publici şi a unor persoane cu funcţii de conducere în ţară, abrogându-se Legea 18/1968, care instituia *"Controlul provenienţei bunurilor dobândite ilicit"*, pe care am comentat-o într'o lucrare apărută în 1968, la Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti. Lucrarea a apărut în 50.000 exemplare care, toate, s'au vândut! Şi pe vremea aceea, cetăţenii erau interesaţi, fiindcă acea lege viza toată populaţia ţării.

Spuneam în *"Cuvânt înainte"* că *"nimănui nu-i este îngăduit să realizeze venituri fără muncă sau, ca urmare a însuşirii muncii altora, fiind interzisă obţinerea de câştiguri pe alte căi decât prin munca proprie"*.

Aceste principii mă călăuzesc şi acum, deşi persoanele supuse controlului averilor este mai restrâns prin Legea 115/96 vizând numai pe Preşedintele României, parlamentarii, membrii Guvernului, secretarii şi subsecretarii de stat, precum şi cei asimilaţi acestora, magistraţii, consilierii judeţeni şi locali, primarii, funcţionarii publici care îşi desfăşoară activitatea în cadrul autorităţilor publice centrale, ori locale, membrii consiliilor de administraţie şi persoanele care deţin funcţii de conducere, dela directori, inclusiv, în sus, în cadrul regiilor autonome de interes naţional sau local, societăţilor comerciale cu capital majoritar de stat, Fondul Proprietăţii de stat, Băncii Naţionale a României, băncilor cu capital de stat, total sau majoritar.

Aşadar, Legea 115/1996 vizează apărarea sectorului de stat, nu cum era Legea 18/1968, care cuprindea pe toţi cetăţenii ţării.

Legea arată că în termen de 15 zile dela data numirii sau alegerii în funcţie se va depune DECLARAŢIA DE AVERE, precizându-se locul unde trebue pusă declaraţia fiecăruia în parte. De pildă, Preşedintele depune declaraţia de avere la Preşedinţia Curţii Constituţionale, pentru preşedinţii camerelor parlamentului şi Primul ministru declaraţia de avere se depune la Preşedintele României. Membrii guvernului depun declaraţia de avere la Primul ministru etc.

Declaraţia de avere reprezintă un act personal şi irevocabil, ea nu poate fi consultată, fiind confidenţială, afară de cazurile şi în condiţiile prevăzute de lege.

Toate persoanele care au obligaţia de a da declaraţii de avere, la încheierea activităţii au obligaţia să depună o nouă declaraţie de avere.

În cazul că între averea declarată la începutul mandatului şi noua declaraţie la încetarea activităţii, se constată o diferenţă vădită şi există dovezi certe că unele bunuri şi valori nu puteau fi dobândite din veniturile legale realizate de persoana în cauză, averea va putea fi supusă controlului prevederilor Legii 115/1996.

Legea prevede modul de funcţionare pe lângă Curtea de Apel, sesizarea şi procedura de desfăşurare a cercetării şi realizarea controlului etc.

Corupţia în România *"post-comunistă"* a devenit *"o lege nescrisă"* care nu se poate combate cu asemenea legi, ca cea pe care am amintit-o mai sus, fiindcă este prea descriptivă, fără a avea un caracter cât de cât coercitiv.

Consider că dobândirea de bunuri şi valori prin alte mijloace decât cele cu caracter licit, constituie o încălcare a principiilor de etică şi echitate, normală într'o societate democratică. Democraţia nu este *"o vorbă goală"*, cum susţineau comuniştii, ci este mod de a gândi şi de a participa în viaţa socială în Statul de drept. Stat de drept înseamnă că nu există autoritate de stat, oricât de însemnată ar fi ea, care să aibă dreptul de a se sustrage dela respectarea legii.

Este suficient să amintesc cazul deputatului Bivolaru (PDSR), căruia i s'a cerut ridicarea imunităţii parlamentare pentru a doua oară, fiindcă prima oară s'a respins de către Camera Deputaţilor. Acum, aducându-se noi învinuiri se încearcă pentru a doua oară ridicarea imunităţii parlamentare şi trimiterea lui în judecată.

Ziarele scriu că *"Grupul Columna"* a excrocat statul cu 140 miliarde de lei etc. şi coloanele lor sunt pline cu asemenea ştiri de senzaţie.

-NOUTĂŢI EDITORIALE-

-REEDITARE-

ISTORIA MARAMUREŞULUI

Prof. Alexandru Filipaşcu

EDITURA GUTINUL

4800 Baia Mare-Maramureş, str. Ecaterina Teodoroiu nr 4

Această carte, tipărită în 1940, s'a constituit, chiar dela apariţie, într'o replică tăioasă la toate evenimentele dramatice ale acelui fatidic an.

"Dar cartea (...) - se arată în prefaţă- este mai mult decât o operă istorică: este munca unui om inimos, plin de iubire pentru nobilul pământ al strămoşilor săi; este o lucrare trăită intens de un maramureşan, care cunoaşte cele mai ascunse unghiuri ale provinciei lui şi simte adânc (...) toată măreţia unui trecut care a dat neamului descălecători de ţară...".

Cartea s'a epuizat încă din anul apariţiei, iar tipărirea ei după o jumătate de secol devine o necesitate indiscutabilă, întrucât ea vizează nu numai istoria Maramureşului, ci şi a întregii noastre ŢĂRI.

ŞTIRI DIN LUMEA ROMÂNEASCĂ

REVELIONUL LA CÂMPUL ROMÂNESC DIN HAMILTON-CANADA

Vizitez pentru a doua oară, în anotimpuri diferite, Canada. Acum mi-am ales anotimpul alb pentru a constata severitatea iernii în zona lacurilor de Sud-Est, dar şi pentru a petrece aici Sfintele Sărbători ale Crăciunului şi Anului Nou. Auzisem de fastul cu care

Canadienii îşi împodobesc casele, de aspectul sărbătoresc pe care-l dau locuinţelor, magazinelor, străzilor, pomilor, dar nu-mi imaginam ca voi întâlni un cadru atât de feeric în toate aşezările prin care am colindat. Ca vizitator cu păreri proprii, consider că este o întrecere tacită între gospodarii care-şi aranjează ghirlandele de lumini pe faţadele caselor sau prin pomii şi arbuştii pe care-i cultivă cu grijă şi le formează coroana cu pricepere, ca să poată decora cât mai frumos intrările în gospodăriile lor. Este prima impresie pe care am avut-o, în urmă cu trei săptămâni, când am pornit dela aeroportul din Toronto spre zona Hamilton.

Sfintele Sărbători de Crăciun - precedate de tradiţionalele colinde în case de Români, la care am participat; slujba dela Sfânta Biserică *"Sf. Gheorghe"* din Toronto, ca şi repetatele vizite primite în casa noastră sau făcute la diverşi prieteni au rămas de neuitat.

Aşteptam cu emoţie şi bucurie trecerea în Noul An şi, împreună cu familia mea reunită aici, prospectam diverse localuri în care urma să se organizeze Revelionul în stil românesc. Am aflat uşor că sunt în pregătire patru locuri în Toronto şi trei în Hamilton, dar ne-am bucurat că am putut opta pentru cel dela *"Câmpul Românesc"*, organizat de Asociaţia Culturală Română. Ştiam că aici, un grup de Români cu iniţiativă şi dragoste de ţară şi neam au construit cu eforturi proprii, cu mai mulţi ani în urmă, o clădire impunătoare şi au amenajat un spaţiu românesc pe cca. 25 de ha.

Manifestările cultural-artistice organizate de trupe din ţară sau de pretutindeni, întrunirile prilejuite de anumite sărbători de peste an; refugiul din mediul urban în mijlocul naturii prietene, în zilele toride de vară; toate au loc aici, în acest spaţiu românesc care-i uneşte pe Românii din Canada şi America şi le dă sentimentul tonic al spaţiului etern de acasă.

În construcţia realizată de ei, cu toate dependinţele şi utilităţile necesare, pot fi primite cca. 400 de persoane, care se bucură de tot confortul necesar. Pentru Revelion, sala mare a fost pregătită cu multă pricepere şi cu un elevat simţ estetic.

De cum intri în sală privirile îţi sunt atrase de expoziţia de tablouri colorate, cu tematică istorică şi portrete de Voievozi şi Domni români, începând cu venirea lui Traian în Dacia, până la Marea Unire din 1918. Toate imaginile sunt aşezate într'o perfectă cronologie istorică, iar deasupra, ca un corolar, se desfăşoară un amplu tricolor care domină sala.

Pe fundalul sălii, scena pregătită totdeauna pentru reprezentaţii artistice, este flancată de două picturi mari reprezentând un tablou votiv al Mănăstirii Curtea de Argeş, iar cel deal II-lea un motiv laic privind apariţia tiparului în ţara noastră, în secolul al XIV-lea şi începuturile învăţământului public în România.

La venirea noastră în sală pregătirile erau încheiate. Ghirlande mari de brad frumos împletite şi presărate cu beculeţe multicolore încadrau plafonul sălii; bradul de Crăciun străjuia şi decora scena, iar pereţii laterali şi barul dela intrare îmbrăcaseră haină de sărbătoare. Atmosfera cu adevărat feerică oferea cadrul adecvat, familiar de petrecere.

Buna dispoziţie a celor peste 250 de participanţi a fost întreţinută permanent de bucuria revederii cu prieteni dragi; de dorinţa de comunicare în limba maternă; de plăcerea de a se confesa unii altora; de a-şi povesti întâmplări legate de copilăria şi de obiceiurile de iarnă petrecute altădată în ţară.

Orchestra Nimbus s'a întrecut pe sine prin abordarea unui repertoriu variat care a satisfăcut toate gusturile participanţilor.

Dela şlagăre de muzică uşoară şi melodii de neuitat, la muzică populară, cântece şi jocuri din toate zonele folclorice ale ţării, interpretate cu mare acurateţe şi patos, până la piese din repertoriul universal - cu precădere în limbile engleză şi italiană.

Abia trecuse de ora 9.00 şi doar se goliseră primele pahare, când prima surpriză a serii s'a produs prin lecturarea de către preşedintele Asociaţiei Culturale Române, studentul Alexandru Săndulescu, a mesajului adresat Asociaţiei de Prşedintele României, Dl. Emil Constantinescu. Redăm integral textul felicitării:

"Vă doresc din toată inima Sărbători fericite, cu pace, belşug şi multe bucurii. Să începem Noul An sub semnul împăcării şi al iubirii, al încrederii în bine şi în semeni. Emil Constantinescu, Preşedintele României."

Concis, dar încărcat de semnificaţii, textul felicitării a fost primit de toţi cei prezenţi cu strigăte de bucurie şi intense aplauze. El vine să ateste o activitate formaţie artistică compusă din 18-20 artişti amatori, bărbaţi şi femei de diferite vârste şi patos, până la piese din repertoriul universal - cu precădere în limbile engleză şi italiană. veniti din tară sau născuţi aici în acest secol din părinţi români, au prezentat un extraordinar spectacol de colinde şi obiceiuri pe care le-au adus cu ei de acasă, dela moşii şi strămoşii lor.

După colindul cu *"Steaua"*, a urmat *"Dansul Măştilor"* şi *"Capra"*; moment ce a fost primit cu mult entuziasm, deoarece jocul Caprei şi al măştilor au extaziat, mai ales pe tinerii români născuţi aici, iar textul poetic cu sintagme scoase parcă din lada de zestre a folclorului românesc (necunoscute în manualele şcolare ce se tipăresc acum în ţară) a fost rostit cu multă convicţiune şi persuasivitate de Dl. George Bălaşu - iniţiator, scenarist şi regizor totodată al spectacolului din această seară.

În partea a II-a, *"colindul cu Pluguşorul"*, aşa cum se obişnuieşte în prima zi a Noului An, a exaltat din nou sala. Pocnetele de bice ale flăcăilor, ca şi tonalităţile joase ale buhaiului au stabilit ritmurile textelor foarte frumos rostite de artiştii amatori, iar în final, cântecele şi urările de *"Mulţi ani..."* s'au constituit într'un liant ce a cuprins întreaga sală.

După specificul satului românesc şi aici s'au încins horele solare, învârtitele şi dansurile care n'au contenit până în zorii zilei de *"Sf. Vasile"*.

Pe mesele tuturor au curs, toată noaptea, ca dintr'un corn al abundenţei preparatele culinare de excepţie, gătite în stil românesc, după reţetele reputatei octogenare, D-na Elisabeta Moisin - căreia îi adresăm mulţumirile noastre şi o felicităm pentru prezenţa activă an de an, la această petrecere unică în structura unui an.

Ne întoarcem în curând în ţară cu cele mai bune gânduri şi cu mulţumiri pentru cei ce ştiu şi pot să organizeze asemenea Revelioane, dar şi cu dorinţa declarată de a reveni la Asociaţia Culturala Română şi aici, la Câmpul Românesc, între oameni atât de apropiaţi şi prietenoşi, care păstrează cu sfinţenie tradiţiile şi obiceiurile noastre.

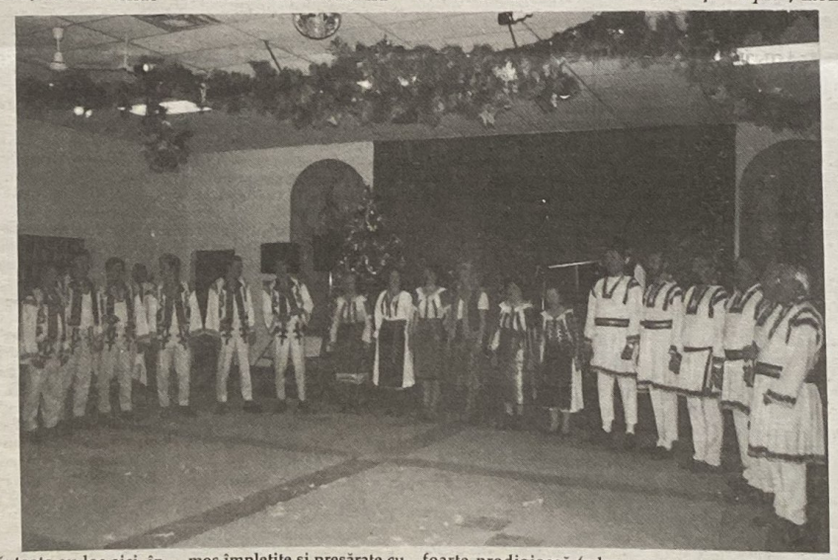

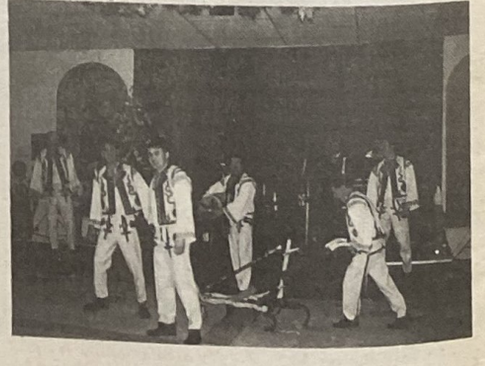

Eleodor POPESCU

Foto: Dan APRIHĂNEANU
Cuvântul Românesc

DIN VIAŢA NOASTRĂ:

AUZITE VĂZUTE ŞI PĂŢITE

George DONEV

SUNTEM PREZENŢI !

Ne înşirăm în rând cu cei ce doresc: *"Să începem Noul An sub semnul împăcării şi al iubirii, al încrederii în bine şi în semeni."*

Din felicitarea de Sfintele Sărbători primită dela Dl. Emil Constantinescu, Preşedintele României.

• • •

NI SE "PROMITE" TEZAURUL ŞI BASARABIA

Supranaţionalistul gospodin Vladimir Jirinovsky, care citeşte buletinele medicale ale lui Elţin aşa cum capitaliştii citesc bursa, a promis în cadrul unei conferinţe acordate ziariştilor români: *"Dacă mă ajutaţi să ajung preşedinte, veţi primi tot tezaurul înapoi... dacă nu, nu-l veţi mai vedea niciodată... 90 de tone de aur este un fleac... avem destule mine de aur... De asemenea ne putem înţelege şi în problema Moldovei, deoarece pentru noi este foarte important să avem la Vest un vecin prieten... De ce vă trebue NATO ?*

Promisiuni ademenitoare, dar poţi avea încredere într'un supra naţionalist cu idealuri panslaviste să înapoieze ceea ce a luat ? Avem sacul plin cu promisiuni de dragoste: am expediat Tezaurul la Moscova în urma îndemnului şi garanţiei Aliaţilor. Rezultatul: Rusul a rămas cu tezaurul şi noi cu garanţiile Aliaţilor.

• • •

"BUCIUMUL FLORIDEI"

Noua publicaţie a *"Asociaţiei Culturale Româno-Americană din Florida"* e tipărită elegant şi se adresează tuturor Românilor. *"Buciumul"* a fost auzit de 350 de floridieni, majoritatea noi veniţi, care au participat la un *"Spectacol românesc de muzică uşoară, populară şi humor"*, dat de o grupă de artişti din ţară.

• • •

ION ILIESCU, CLOŞCA PROTECTOARE A PCR-ULUI

După ce a aruncat peste bord pe cele două balaste ceauşiste, fostul presedinte. eroul din tufiş al revoluţiei, s'a dus galop la Gorbaciov ca să-l asigure că România nu va trimite un pluton de biciclişti ca să cucerească Basarabia şi după reînnoirea jurământului de vasal al Kremlinului, Dl. Iliescu a plănuit, pe distanţă lungă, cum să protejeze puii PCR-ului pentru vremurile când *"Soarele dela Răsărit"* va străluci ca o lumânare înfiptă în colivă.

Om prevăzător şi cu imaginaţie, Dl. Iliescu a dat măsurile şi Legiuitorii i-au croit o Constituţie cu menirea de a proteja, prezent şi viitor, pe neocomuniştii ce furaseră revoluţia. Două exemple din *"Mama legilor"*:

(1) IMUNITATE PARLAMENTARĂ: În Statele Unite alesul poporului are dreptul să spună ce vrea, în şedinţele parlamentului, fără a putea fi tras la răspundere, dar rămâne răspunzător de aceste afirmaţii dacă le repetă din afara uşii Parlamentului.

Un deputat din Ilinois, prins cu nereguli financiare, a fost judecat şi condamnat ca ori şi ce alt cetăţean. Imunitatea lui de deputat a rămas în Parlament, şi el s'a dus la închisoare.

În România, deputatul PDSR-ist Gabriel Bivolaru, acuzat de sustragere de bani, de fals etc., nu poate fi judecat, deoarece are *"Imunitate parlamentară"*, ce-l apără de toate învinuirile;

(2) LIBERTATEA PRESEI: În Statele Unite un ziarist poate scrie orice, de oricine, şi rămâne imun dacă ce-a scris este adevărat. În România, recent, avem ziarişti închişi nu pentru că au scris minciuni, ci pentruc'au scris adevărul, demascând un om al justiţiei ca protector al hoţiilor. Condamnarea s'a dat pentrucă a *"Calomniat Instituţia"*, respectiv Ministerul de Justiţie.

Cine compromite Instituţiile? Hoţul, sau cel ce protejează hoţia?

Notă: S'a luat iniţiativa ca unele articole din Constituţie să fie modificate. Suntem siguri că actualul senator Ion Iliescu va începe să codcodăcească.

• • •

SĂ NE ADUCEM AMINTE

Cu ani în urmă, ziarele scriau despre Românii ucişi care încercau să fugă din ţară. Un grănicer, care împuşca un *"frontierist"*, devenea erou, era avansat şi căpăta o vacanţă extra de o lună.

În acelaşi timp de *"Epocă Aurită"* I.P.S. Plămădeală, trimis în Statele Unite ca să ofere suport moral tovului Ceauşescu, a fost întrebat despre moartea celor ce încercau să treacă frontiera, la care I.P.S. a răspuns, fără să-i roşească barbişonul: În România există libertate şi oricine obţine paşaport la cerere!

• • •

DACĂ VIZITAŢI ROMÂNIA

Ziaristul Lori Montgomery *(Knight Herald News Service)*, după ce-a rămas încântat de frumuseţea ţării şi a vizitat vechile castele (inclusiv pe cel al lui Dracula) subliniază şi lipsurile: *"Multe moteluri n'au telefon, drumurile înguste şi prost întreţinute prezintă un pericol dacă mergi noaptea. Restaurantele şi staţiunile de benzină sunt rare. Ca precauţie, luaţi o hartă, pâine şi apă. În provincie plata-i pe bani, iar hârtia de toaletă este un lux".*

• • •

REGELE MIHAI ONORAT DE TIMIŞORENI

Consiliul de Conducere al Societăţii Timişoara a acordat Premiul *"Speranţa pe 1997"* M.S. Regelui Mihai pentru activitatea de a schimba imaginea ţării în lume, premiul a mai fost acordat răposatului Corneliu Coposu, lui Constantin Ticu Dumitrescu, Petre Mihai Băcanu, Lucia Hossu-Longin si Emil Constantinescu.

• • •

ISTORICUL ŞI PROFESORUL NICOLAE CIACHIR LA A 70-A ANIVERSARE

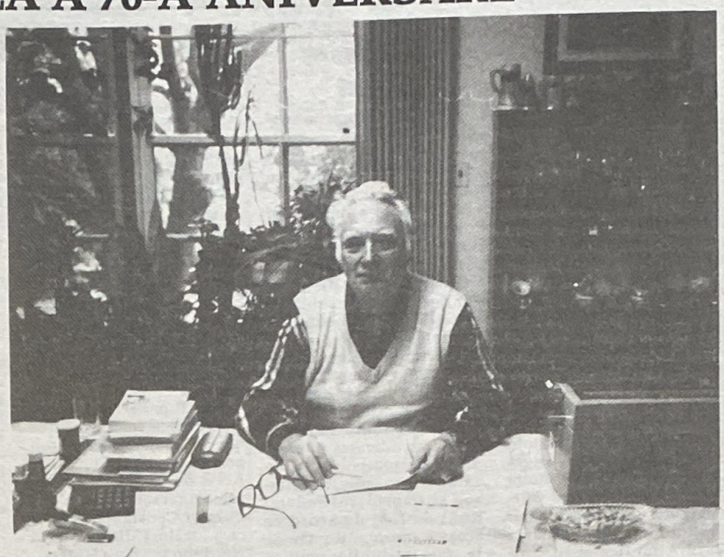

Născut la 21 Decembrie 1927, pe pământul Basarabiei voievodale, Nicolae Ciachir se trage dintr'o familie de şapte generaţii de preoţi, bunicul, Mihail Ciachir, decorat în 1931 cu ordinul *"Steaua României"*, pentru 50 de ani de activitatea pastorală românească. Urmează cursurile liceului *"Sf. Dumitru"* din Ismail, dar cedarea Basarabiei şi războiul îl vor sili să continue studiile liceale la Brăila, Dumbrăveni, Odorhei şi Braşov.

În 1946, este clasificat primul admis, la Facultatea de Litere şi Filosofie a Universităţii din Bucureşti, (secţia Istorie). Are ca profesori pe George Brătianu, C.C. Giurescu, Ion Hudiţă, Ştefan Ciobanu, Petre Cancel, Ionel Conea.

Profesorul preferat va fi Victor Papacostea, pe lângă care se va specializa în istoria popoarelor balcanice, în istoria Slavilor (lucrând cu P.P. Panaitescu şi Valeriu Costăchel) şi relaţii internaţionale (cu Horia Ursu).

La 1 Aprilie 1949, va fi numit preparator la Facultatea de Istorie, parcurgând toate gradele didactice, asistent (1950-1955), lector (1955-1963), conferenţiar (1963-1993); profesor din 1963 şi în prezent.

Istoricul Nicolae Ciachir, peste 3 luni, împlineşte 49 de ani în învăţământul superior; ***se pare că are cea mai mare vechime în învăţământul superior românesc.***

Deşi doctor în istorie din 1961, laureat al premiului *"Nicolae Iorga al Academiei Române"* pentru *"Diplomaţia europeană în epoca modernă (1566-1919"*, inclus pentru contribuţiile sale în volumul *"Men of Achievement"* (Cambridge, 1988), cu 33 de cărţi, peste 300 de studii ştiinţifice (publicate în diferite ţări) şi circa 1.500 de articole privind popularizarea istoriei (de 6 ani scrie în fiecare număr al ziarului nostru, articole pe teme majore), cu comunicări şi lecţii la următoarele universităţi din: Ankara, Atena, Belgrad, Berlin, Bratislava, Cleveland, Istambul, Moscova, München, Poznan, Praga, Sofia, Skoplje, Tirana, Toronto, Zagreb etc., ***a fost ţinut 39 de ani pe post de conferenţiar, la Universitatea din Bucureşti.***

Nicolae Ciachir a atacat teme majore ale istoriei poporului român într'o perioadă grea pentru istoriografia românească. Astfel, acum 50 de ani (în 1957, publică o monografie dedicată războiului de independenţă. Deoarece a afirmat răspicat că Osman paşa s'a predat colonelului Cerchez şi nu generalului rus Ganeţchi, la protestul Sovieticilor, va iscăli 5 ani cu pseudomin (C. Nicolae). În 1959, a tipărit o monografie curajoasă dedicată centenarului Unirii. În lucrarea sa *"Războiul pentru independenţă în context european"* (Buc., 1977), setul de fotografii se deschide cu portretul domnitorului Carol I, plus cele două telegrame ale Marelui Duce Nicolae, adresate Românilor să treacă Dunărea urgent *"căci Turcii ne zdrobesc"*. În lucrarea sa *"Diplomaţia europeană în epoca modernă"* (Bucureşti, 1984), pentru prima dată, după 1944, este dat portretul regelui Ferdinand I-ul şi se fac aprecieri pozitive despre Iuliu Maniu.

Profesorul şi putem adăuga şi marele nostru istoric în viaţă, a venit personal în Canada, ***în 1996 şi 1997, unde a participat la festivităţile dela Câmpul Românesc,*** lansându-şi două cărţi: *"Marile Puteri şi România (1856-1947)"* şi *"Istoria politică a Europei dela Napoleon la Stalin"*.

De altfel, Nicolae Ciachir, a mai fost în Canada în 1990 şi 1991, când în calitate şi de istoric slavist, a ţinut ore, pe lângă Universitatea din Toronto, în rusă, bulgară, sârbă şi ucraineană. Dânsul este şi Preşedintele Asociaţiei de Balcanistică şi Slavistică din România şi preşedintele clubului româno-canadian, cu sediul la Bucureşti.

Profesorul Nicolae Ciachir, are o vitalitate demnă de invidiat. Este şeful catedrei de Istorie-Arheologie de pe lângă Universitatea de stat din Târgovişte, unde predă două cursuri cheie: *Istoria Universală modernă* şi *Istoria Estului şi Sud-Estului european*, şi în patru ani de când este acolo, n'a lipsit nici o oră. La Bucureşti, la Universitate, ţine un curs de *Istoria Slavilor*, la secţia doctorat (Filologie), este titular de curs la Universităţile particulare dar cu mare prestigiu din Bucureşti, *"Dimitrrie Cantemir"* şi *"Hyperion"* şi un curs de *Relaţii internaţionale*, la secţia postuniversitară a *"Şcolii superioare de Ştiinte politice şi Administrative"*. De asemenea, participă la examenele şi referatele de doctorat, dela Universitatea Craiova, care sunt conduse de către prof. univ. dr. Ion Pătroiu.

În cadrul Romfest '98, care va avea loc la Bucureşti în Septembrie 1998, profesorul Nicolae Ciachir face parte din Comitetul Naţional, şi se va ocupa de resortul istorie.

Universitatea Craiova, în speţă facultatea de Istorie (şef de catedră profesorul Ion Pătroiu), a luat iniţiativa organizării unei sesiuni ştiinţifice, dedicată profesorului Nicolae Ciachir, în zilele de 21-22 Decembrie 1997) şi publicarea în volum a comunicărilor.

Organizatorilor le dorim succes, iar profesorului Nicolae Ciachir, sănătate şi la *"Mulţi Ani"*.

Redacţia

PRIMA MANIFESTAŢIE DIN EXIL ÎMPOTRIVA NOULUI GUVERN ROMÂN

La Washington, au avut loc în zilele de 30 Noembrie şi 1 Decembrie 1997 primele manifestaţii publice îndreptate împotriva guvernului dela Bucureşti. Manifestaţiile au fost organizate de membrii asociaţiei Tinerii Ortodocşi Români (AROY) de pe lângă Biserica Sfânta Cruce din zona Washington-Virginia. Prima manifestaţie a avut loc în faţa ambasadei, iar cea de-a doua în faţa elegantei reşedinţe a ambasadorului român.

Principalul motiv al manifestaţiilor a fost faptul că în ciuda promisiunilor făcute de Preşedintele ţării înaintea victoriei electorale din Noembrie 1996, la împlinirea unui an de guvernare Constantinescu- Ciorbea, majoritatea covârşitoare a diplomaţilor români sunt aceiaşi din trecut. La Washington, de exemplu, noul guvern nu a numit nici măcar o singură persoană din care să reiasă că România are un alt guvern.

Manifestaţia dela Întâi Decembrie, care a avut loc la ora la care în incinta clădirii avea loc recepţia organizată cu prilejul zilei naţionale a României, a făcut ca mulţi din invitaţi să fie şocaţi de eveniment. Precizăm că înaintea demonstraţiilor, ambasada română a făcut intervenţii pentru anularea lor, iar unii indivizi au lansat zvonuri (ca pe vremea lui Ceauşescu) potrivit cărora manifestanţii ar fi indivizi frustraţi şi nerealizaţi.

Participanţii s'au dovedit a fi însă oameni maturi şi bine intenţionaţi care doar au cerut actualului guvern să-şi respecte promisiunile. Ei au desfăşurat lozinci din care reiese nemulţumirea faţă de stagnarea politică la care s'a ajuns. Au fost scandate totodată lozinci prin care se cerea schimbarea personalului diplomatic român. În discuţiile purtate, manifestanţii s'au referit de asemenea la tergiversările legate de deconspirarea Securităţii, la greutăţile întâmpinate în retrocedarea proprietăţilor confiscate de comunişti, şi la starea economică şi socială extrem de gravă în care se afla România.

Se poate spune că cele două manifestaţii de protest au fost paşnice şi relativ mici. Tinerii din noua generaţie de refugiaţi nu au atras de partea lor vechea generaţie de luptători, care după toate aparenţele încă mai acordă încredere noului guvern român.

Participant

NU UITAŢI !
REÎNNOIŢI-VĂ ABONAMENTUL LA "CUVÂNTUL ROMÂNESC"

Corespondenţă dela trimisul nostru special la Bonn şi Luxembourg, Andrei Bădin

GERMANIA DEVINE UN ALIAT DE BAZĂ AL ROMÂNIEI

Preşedintele Emil Constantinescu a efecuat o vizită oficială în Germania în perioada 15-18 Decembrie. Vizita a cuprins capitala Germaniei Federale, Bonn, precum şi metropolele Hamburg şi München. La Bonn, şeful statului a avut întâlniri cuprinzătoare cu Preşedintele Roman Herzog şi Cancelarul Helmut Kohl, precum şi cu reprezentanţi ai fracţiunilor din Bundestagul german. Acestea au reprezentant o îmbunătăţire spectaculoasă a relaţiilor româno-germane, ţinând de înghetul de după şi înainte de 1989. Cancelarul federal a subliniat cu şi mai multă tărie sprijinul pe care Germania îl va acorda României pentru intrarea în Alianţa Nord Atlantică şi în Uniunea Europeană. Kohl a subliniat chiar că Bonnul va face tot ce îi stă în putinţă pentru ca România să adere *"cât mai rapid"* la cele două organizaţii euro-atlantice. Semnificativ este faptul că şi toate fracţiunile din Bundestagul german au susţinut cele afirmate de cancelarul Kohl, ceea ce face ca în tot spectrul politic german să existe o unanimitate în privinţa unor relaţii privilegiate ale Germaniei cu România.

Acest fapt l-a subliniat şi Preşedintele Emil Constantinescu în conferinţa de presă pe care a susţinut-o la Centrul Federal de Presă din Bonn, unde a subliniat că vizita în Germania *"reprezintă un corolar al activităţii diplomatice din acest an"*. Constantinescu a subliniat că România aşteaptă din partea Germaniei un sprijin economic şi financiar pntru aderarea în instituţiile euro-atlantice, spunând că Preşedintele Herzog şi Cancelarul federal Kohl au fost de acord cu această cerere a României. În afara întâlnirilor politice, Preşedintele Emil Constantinescu şi delegaţia care l-a însoţit, compusă din mai mulţi miniştri, au avut contacte în domeniul cutural şi cel economic. Unul din punctele discutate cu Cancelarul şi Preşedintele Germaniei a vizat un proiect de reabilitare a zonei Sibiului şi posibilitatea ca Şvabii şi Saşii din România să se reîntoarcă în ţara lor natală. La Bonn, Hamburg şi München, Preşedintele Constantinescu a avut întâlniri cu oameni de afacere germani. Şeful statului român a subliniat în faţa acestora că România reprezintă *"un pilon de stabilitate în Europa Centrală şi de Est"*. El a spus că pe termen lung România reprezintă o piaţă economică demnă de interes. Constantinescu a mai spus că în curând se vor adopta mai multe pachete de legi pentru investiţiile străine.

Un alt proiect discutat la Hamburg a fost stabilirea unei colaborări între oraşul-port hanseatic şi Constanţa. Acest proiect ar viza realizarea unui canal între Hamburg şi Constanţa, care să facă legătura dintre Marea Nordului şi Marea Neagră.

Chiar şi presa germană a fost mai *"blândă"* cu România de această dată. Articolele au fost corecte, subliniind paşii importanţi făcuţi de România pe drumul democraţiei şi economiei de piaţă după Noembrie 1996, dar şi punctele slabe. Un virulent pamflet împotriva lui Constantinescu a apărut în cotidianul munchenez liberal *"Suddeutsche Zeitung"*, care l-a criticat pe preşedinte deoarece când apare joacă teatru, învăţând să fie Hamlet dela un interpret al Prinţului Dănemarcei, actualul Ministru al Culturii, Ion Caramitru. Alături de acest articol, în care totuşi se subliniau calităţile lui Constantinescu, singurul incident notabil a fost la Hamburg, unde câţiva homosexuali au întrerupt discursul şefului statului român cerând libertate sexuală. Constantinescu le-a replicat că în România există libertate şi că îi invită într'o vizită.

PRIN U.E. ROMÂNIA "INTRĂ ÎN POLITICA MONDIALĂ"

La Consiliul European desfăşurat în Luxembourg având ca scop extinderea Uniunii Europene către Europa Centrală şi de Est, România a obţinut nesperata nominalizare pentru intrarea în selectul grup al celor 15, care va deveni al celor 26, într'un termen încă nespecificat.

Practic nominalizarea României a intervenit pe ultimii metri ai cursei către Uniunea Europeană şi survenea la nici 12 ore dela un discurs radio televizat al şefului statului în care se spunea că neînceperea negocierilor cu U.E. nu ar reprezenta un dezastru deoarece România nu este pregătită încă economic să adere.

Summitul Uniunii Europene a reprezentat însă pentru România momentul *"intrării în politica mondială"*, aşa cum l-a caracterizat Preşedintele Constantinescu. Alături de această caractrizare trebue spus că în Luxembourg România şi-a găsit aliaţii puternici şi că de acum înainte ţara noastră nu mai este singură. Acesta este poate cel mai mare câştig obţinut de România în Marele Ducat al Luxembourgului.

Consiliul European a hotărît începerea negocierilor de aderare la Uniunea Europeană cu 10 state din Europa Centrală şi de Est plus Ciprul, ceea ce înseamnă o schimbare semnificativă faţă de varianta iniţială expusă în "Agenda 2000", unde erau nominalizate doar cinci ţări din fostul lagăr comunist plus Ciprul.

România trebue să facă însă reforme draconice în toate domeniile pentru a se alătura ţărilor mai avansate în domeniul economic cum ar fi grupul celor cinci (Cehia, Polonia, Ungaria, Slovenia şi Estonia). Acestea vizează realizarea reformei economice structurale şi alinierea la standardele europene, reforma preţurilor şi a serviciilor, dreptul de proprietate. Practic este vorba de o perioadă de câţiva ani în care România trebue să facă ceea ce trebuia să facă încă de acum opt ani pentru a intra în rândul ţărilor europene dezvoltate.

Preşedintele Constantinescu a spus că România este capabilă să facă reformele structurale certe nu pentru Uniunea Europeană, ci pentru ea însăşi.

El a estimat că România este capabilă sau chiar să întreacă grupul celor cinci state considerate mai avansate din punct de vedere economic. România are acum o mare şansă şi depinde de guvernanţi să o fructifice.

ACTUALITĂŢI ROMÂNEŞTI 1997

III

——Mihai GHEORGHIU——

Imagine din incinta pieţii.

În interiorul Halelor Obor, spre deosebire de timpurile premergătoare anului de graţie 1989, tarabele sunt arhipline, iar cumpărătorii mişunâ, lovindu-se unul de altul, dar neînghesuindu-se câtuşi de puţin în a cumpăra produsele care denotă o abundenţă deosebită, dar ale căror preţuri exorbitante au darul de a descuraja din start.

În hala de carne, unde în perioada de tristă amintire abia că mai găseai, în zile de *"fericire naţională"*, ceva *"facâmuri"* sau chiar, în cazul cel mai fericit, nişte carne dominată de grăsime, care mai degrabă putea fi considerată, fără exagerare, grăsime cu carne, şi unde lumea cuprinsă subit de o fericire contaminantă se înghesuia, ba uneori se certa, dacă nu chiar se bătea sub privirile superioare ale măcelarilor, în a obţine câteva fărâme vitale din raţia ştiinţific desemnată la nivel superior de partid spre binele societăţii, în vederea susţinerii unei hrane sănătoase, astăzi cumpărătorii trec, se uită şi desigur pleacă mai departe, fremătând mărunt din buze. Iată că ceea ce comunismul nu a reuşit să desfiinţeze, mă refer la cozile devenite omniprezente, au reuşit cu prisosinţă cei ce au promis acea îmbunătăţire a vieţii, pentru care întreaga naţiune română s'a luptat, mă refer la guvernele democrate de după 1989.

Preţurile actuale sunt în dezacord direct cu puterea de cumpărare a majorităţii, excepţie făcând numai grupurile mafiote, precum şi al celor privilegiaţi, transformaţi ad-hoc din comunişti în adevăraţi propovăduitori ai libertăţii şi respectării democraţiei; nici usturoi n'au mâncat, nici gura nu le miroase !

Actualmente, abundenţa din respectiva hală este elocventă; Românul declară cu tristeţe: *"se găsesc de toate, dar nu ne permitem să cumpărăm"*.

Într'adevăr. Acest lucru este extrem de vizibil. Tarabele de piatră, precum şi cârligele măcelarilor sunt arhipline de produse atrăgătoare, dar tot atât de inaccesibile datorită cavalcadei preţurilor.

Scriind aceste rânduri, îmi aduc aminte de o *"glumă amară"*, o glumă specifică sarcasmului şi obiceiului poporului nostru, care neavând nici o putere să îndrepte inadecvenţele şi mai ales nedreptăţile vieţii în general, recurge la glume, făcând *"haz de necaz"*.

Gluma respetivă se lega de statuia dedicată Răscoalei din 1907, statuie postată în imediata vecinătate a Şoselei Mihai Bravu şi mai ales vizibilă când mergi spre respectiva piaţă.

Atunci când circulai cu tramvaiul prin zona pieţii Obor, satuia respectivă se prezenta impozant, reprezentând într'o formă impunătoare, un ţăran luptător în picioare şi cu pumnul ridicat ameninţător şi sugestiv spre cer; la picioarele acestuia se găseau căzuţi, mai mulţi luptători, victime ale respectivei răscoale.

La o distanţă nu prea mare a acestui monument, se găsesc respectivele Hale Obor.

În viziunea semnificativă tradusă în glumă, a Românului timorat şi afectat de lipsa cronică a cărnii, acesta spunea referitor la semnificaţia statuii: *"nu vă duceţi în hale să căutaţi carne că nu veţi găsi! Şi alţii au încercat şi uite ce-au păţit!"*

Actualmente, odată cu această aparentă abundenţă, observăm şi o clară lipsă şi chiar indiferenţă în vederea respectării unor norme sanitare minime de bază care, prin lipsa lor, înlesnesc cu deosebită uşurinţă nu numai deprecierea produselor perisabile ce se vând, ba mai mult, un semnificativ risc de îmbolnăvire a populaţiei.

Am observat că în hala din faţă a producătorilor liberi, carnea era expusă direct pe piatra tarabei şi nu aspectul oribil m'a îngrijorat, cât mai ales gândul că această marfă deosebit de perisabilă poate fi un mediu lesne de contaminare şi, implicit, de transmitere a unor diverse boli, în lipsa unei verificări prealabile, precum şi a condiţiilor de expunere şi vânzar; de standuri frigorifice în acest loc, nemaifiind vorba.

Acelaşi lucru se extinde şi la vânzarea produselor lactate comercializate de producători independenţi, vânzători ocazionali, care aduc laptele şi smântâna (să sperăm fără aracet), în bidoane fără capace ermetice, uneori respectivele găleţi de plastic fiind acoperite doar de o cârpă de culoare îndoielnică.

Încă odată, graba şi lispa de pregătire în vederea îndeplinirii unei astfel, dăunătoare, zise liberalizări a comerţului, se dovedeşte de prost augur şi ceea ce este mai rău, dăunătoare, dând dovada de o indiferenţă suspicioasă.

Părăsind hala de carne şi intrând în hala de peşte, rămâi de asemenea de-a dreptul impresionat de abundenţa evidentă. Aici găseşti peşte de tot felul şi de toate calităţile, dela Crap la Morun dar... preţurile sunt de asemenea astronomice astfel încât, la un moment dat, întrebând o cumpărătoare care se îndepărtează dezamăgită, după ce mai întâi zăbovise îndelung în faţă unui morman de Crap, de ce nu cumpără, îmi răspunde cu o oarecare nervozitate şi vizibil iritată: Fii serios, domnule. Sunt pensionară.

Într'un colţ al aceleiaşi hale, observ un vânzător în halat alb, care stă în spatele unui recipient plin cu sticle de băuturi răcoritoare. Fiind sfârşit de vară şi desigur cald, mă bucur la ideea că voi putea să mă reîntâlnesc cu *"Cico"*, întrezărind nişte sticle asemănătoare şi cu un conţinut de aceeaşi culoare cu amintita băutură, deosebit de apreciată la acel timp în România.

Vânzătorul, îmbrăcat curat, iar marfa frumos ambalată şi mai ales rece, mi-au prezentat interes şi am cumpărat.

Din nefericire, aparenţele s'au dovedit înşelătoare; în afară de culoare, nu avea nimic comun cu Cico.

Dezamăgit şi mai ales obosit după o zi plină, am părăsit *"renumita"* piaţă, nu înainte de a cumpăra un pepene frumos şi care s'a dovedit bun. Da, într'adevăr, asta a fost o surpriză plăcută.

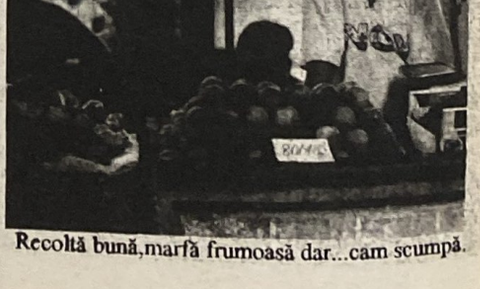

Recoltă bună,marfă frumoasă dar...cam scumpă.

ŞTIRI DIN ŢARĂ

Din 30 în 30 de zile

PREŞEDINTE SAU VICAR PATRIARHAL?

Dl. Virgil Măgureanu, securist cu rădăcinile înfipte în Epoca de Aur, candidează pe lista celor ce vor să se mute la Cotroceni şi pentru a-şi bate în cuie primul picior la scaunul preşedinţial, s'a dus la Cluj ca să culeagă voturile PUNR, ApR şi PNR dar, între timp, candidatul la preşedinţie a fost prins cu sacu'n spate, plin de preoţi misionari ce erau în slujba Securităţii, iar fostul director al SRI a explicat importanţa patriotică de a fi concomitent spion şi preot-misionar:

"Misionarii bisericii - explică Dl. V.M. - trimişi în străinătate, în timpul regimului comunist nu au avut un rol de dezbinare a diasporei româneşti, deoarece ei au fost pregătiţi, în mod special, pentru a corespunde intereselor naţionale ca nivel spiritual şi au păstrat contactul cu Securitatea doar în acest scop.

Declaraţiile ne-au explicat totul: Partidul Comunist Român, sucursala Internaţionalei Ateo-Comuniste din Moscova, a ales, educat şi a expediat peste hotare oameni special pregătiţi de-a uni diaspora anticomunistă, de a ne învăţa Tatăl Nostru şi de-a ne arăta care ne sunt interesele naţionale la nivel spiritual de stratosferă, iar legătura misionarilor cu *"Mama Ior"* (Securitatea) se reduce la o carte poştală cu felicitări de Anul Nou.

Pentru o şi mai largă binefacere a *"intereselor naţionale"* şi ţinând seama că *"unde's doi puterea creşte"*, sugerăm Dlui Virgil Măgureanu, ca în loc să candideze pentru preşedinţie, mai bine să-l roage pe I.P.F. Teoctist să-l ridice la rang de Vicar patriarhal, un lucru posibil deoarece, conform canoanelor, un mirean bine pregătit - şi Dl. Măgureanu e pregătit pentru toate urgenţele - poate fi sfinţit Vicar într'o singură zi.

Iar ca fiecare să fie mulţumit, şi să obţină locul pe care-l merită de *"Luptător pentru interesele naţionale"*, sugerăm ca I.P.S. Plămădeală, Mitropolitul Ardealului, să fie înălţat la rangul de *"Primul Apostol al Securităţii"*.

Notă: Arhiepiscopul Vadului, Feleacului şi Clujului, Bartolomeu Anania, fost misionar în Statele Unite, a refuzat să facă orice comentarii, o indicaţie că Dl. Măgureanu e certat cu adevărul.

CINE-S CĂLĂII DELA TIMIŞOARA?

Parchetul General îi acuză pe generalii Ştefan Guşe, Mihai Chiţac şi Victor Stănculescu, precum şi fostul procuror general adjunct la României, Gheorghe Diaconescu şi majorii Nicolae Ilie şi Ioan Sucală de *"omor deosebit de grav"*.

Pentru Dl. Iliescu ancheta de a afla pe ucigaşii celor 72 de revoluţionari este doar o hârţuială politică şi ca protest a făcut grevă parlamentară.

•••

HAINE, MÂNCARE SAU CĂRŢI?

Se acordă ajutor studenţilor care trăiesc în familie cu un venit mai mic decât venitul mediu. Ei vor primi la alegere îmbrăcăminte, alimente sau cărţile necesare.

•••

S'A DUS FAIMA FALNICILOR BĂTĂUŞI

Am scris despre destrăbălatele odrasle Costi şi Alina ale prefectului de Dolj, Constantin Răducănoiu. Odrasele au fost condamnate la 4 ani închisoare. Pe timpul când *"domnul tată"* era prefect, ei au bătut pe cine au vrut iar poliţistul care a îndrăznit să-i aresteze a fost mutat disciplinar. Azi, domnul tată este pus la nafatlină, iar odraslele sunt în închisoare.

•••

DUPĂ OPT ANI ARMATA DEFILEAZĂ

Pentru prima oară dela revoluţie publicul, care a luat parte la Serbarea Naţională de 1 Decembrie a aplaudat furtunos când a văzut defilând armata.

•••

PĂŞIM SPRE SĂRĂCIE

Institutul de Crecetări a Calităţii Vieţii a întrebat 933 de persoane şi a constatat: 36.6% au un venit ce nu le ajunge pentru strictul necesar (în 1996 procentajul era 33.4%); 35.4% au un venit doar pentru strictul necesar (36.7% în 1996); de un trai decent se bucură 20.6% (21.7% în 1996). Cei care-şi pot cumpăra şi obiecte mai scumpe sunt 5.8% (6.8%în 1996). Avem tot ce ne trebue: 1.1% (0.6% în 1996). Restul n'au răspuns la întrebări. De notat că standardul de viaţă s'a micşoarat, dar în acelaşi timp numărul bogătaşilor s'a dublat.

•••

800 MILIOANE PENTRU REVOLUŢIONARI

Familiile celor ucişi în revoluţie primesc lunar 700.000 lei; cei răniţi, gradul I de invaliditate, 800.00 lei; răniţi, gradul II, 500.000 lei şi răniţi, gradul III, 300.000 lei. Sunt 850 de familii de eroi-martiri şi 1.832 de răniţi. Ajutorul se va înmâna după prezentarea documentelor.

•••

ELEMENTELE SE ADUNĂ

Deputatul PDSR-ist Gavril Bivolaru, acuzat c'a prejudiciat Banca Română de Dezvoltare cu 75 miliarde lei şi, în acord cu actul acuzării este învinuit de înşelăciune, fals, uz de fals şi evaziune fiscală, a fost chemat să se prezinte la Parchetul General. Dl. Bivolaru s'a prezentat la Parchet, dorind să arate procurorului: *"Ştii tu cine sunt eu?"* Deputatul a venit cot la cot cu 60 de tovarăşi parlamentari PDSR-işti. (Dl. Iliescu n'a fost, n.n.)

•••

PRIMARUL ŞI PARTIDUL

Dl. Constantin Simirad, primarul Iaşului şi-a creat *"Partidul Moldovenilor"* ce va fi imitat de Partidul Muntenilor, Bucovinenilor ca să ajungem la partidul oraşelor Bucureşti, Bacău etc.

•••

PARTIDELE ŞI DOSARELE

Senatul a început dezbaterile Legii Dosarelor Securităţii. Senatorul Ticu Dumitrescu a cerut prezenţa la discuţii a şefului SRI-ului, UM0215 şi MApN. PRM se opune legii! PD, PNŢCD şi UDMR susţin proiectul iar PDSR şi PUNR propun o serie de amendamente.

•••

UN CONCERT CU DUBLĂ ARMONIE

În Sala Palatului din Bucureşti a avut loc concertul aniversar al artistului Dan Grigore, dar în afară de armonia virtuoşilor de pe scenă spectatorii au admirat şi armonia între *"Republică şi Monarhie"*.

În loja prezidenţială, alături de Dl. Emil Constantinescu, Preşedintele ţării şi soţia Nadia, era şi fostul Rege al României Mihai cu soţia Ana şi fiica Margareta cu soţul Radu Dudă. Un respect reciproc între Preşedinte şi cetăţeanul român Mihai.

•••

CINE A TRAS ÎN REVOLUŢIONARI?

Senatorul Nicolaescu, care a fost în Comisia de anchetă a evenimentelor din Decembrie 1989, a înaintat o listă a caselor de unde *"teroriştii"* au tras în revoluţionari. N'a primit nici un răspuns oficial, dar s'au identificat *"chiriaşii"*. Casele de unde se împuşcau revoluţionarii erau locurile de întâlnire şi de lucru ale Securităţii.

•••

CU POPULARITATEA LA SFÂRŞIT DE AN

Ultimul sondaj al opiniei publice: 40% pentru E. Constantinescu, T. Meleşcanu 14%, C.V.Tudor 14%, I. Iliescu 13%, P. Roman 5% şi G. Funar 2%. Din noianul de partide, doar cinci au obţinut mai mult de 5%: CDR-20%; PDSR-11%; PNŢCD şi PRM câte 8,3%, iar APR 5%.

•••

INSPIRĂM ÎNCREDERE

Fondul Monetar Internaţional (FMI) a hotărît să ne dea o notă tranşă de $415 milioane din împrumutul aprobat deoarece am îndeplinit condiţiile cerute, iar Uniunea Europeană (UE) ne va dubla asistenţa financiară

•••

Avem cu 400.000 pensionari mai mult decât funcţionari.

• • •

Etnicii germani din Sibiu îşi cer proprietăţile industriale ce le-au avut înainte de naţionalizare. Cum valoarea proprietăţilor a crescut, guvernul le oferă doar 10% din preţul vânzării.

• • •

Vom recunoaşte toate brevetele de invenţii, cu excepţia celor al căror produs este deja comercializat.

• • •

Procurorul general Sorin Moisescu a cerut reabilitarea a 34 de condamnaţi politici şi înapoierea averilor confiscate.

• • •

Ambasadele României vor fi conectate la Internet.

• • •

Fostul director al Muzeului Satului, Ioan Codea, a fost dat în judecată pentrucă-şi mutase muzeul acasă.

• • •

Pentru Bulgari, România e o măcelărie. Ei trec frontiera ca să cumpere carne ieftină.

• • •

Ştiaţi că'n biserica din Scorniceşti este pictat chipul lui Ceauşescu?

• • •

Sub Ceauşescu, Securitatea avea 40.000 de angajaţi şi 400.000 de informatori.

• • •

Preşedintele Partidului Comuniştilor Nepecerişti, profesorul Gheorghe Ungureanu, cere reînfiinţarea Organizaţiei Pionierilor.

• • •

Proprietatea împuşcaţilor, *"Castelul dintre vii"* din judeţul Huşi, a fost vândut cu 2,6 miliarde lei.

• • •

De sărbători, benzina s'a ieftinit cu 150 litrul iar carnea de porc s'a scumpit de trei ori.

• • •

Parohiile vor primi 5 ha. şi mânăstirile 10 ha de pământ.

• • •

Alături de agenţii din Biserica Ortodoxă, Securitatea a avut *"oamenii ei"* şi în celelalte culte. Existenţa informatorilor a început imediat după intrarea Ruşilor în ţară.

• • •

La grupul de 50.000 de prostituate din Italia, România contribuie cu 8.000 de exemplare.

• • •

Industria *"îngrăşămintelor"* a slăbit. În ultimii 10 ani consumul intern a scăzut de patru ori, iar exportul a devenit nerentabil.

• • •

Din cauza lipsei de carne, s'au redus taxele vamale de import.

• • •

Târguieli politice: P.D. va avea conducerea Bancorex şi a Gărzii Financiare.

• • •

Un alt avion MI-21 s'a prăbuşit. Pilotul instructor şi elevul s'au catapultat.

• • •

O nouă publicaţie - *"Căminul"* (Cluj) - e dedicată căminului: scrie despre construcţii, decoraţii etc.

• • •

Avem în Capitală 80 de posturi clandestine de radio ce oferă spre vânzare tot ce vrei.

• • •

Efectivul militar va fi redus cu 40.000 de persoane. Cei mai mulţi vor fi pensionaţi, iar celorlalţi li se oferă o compensaţie ca să le ajute să înceapă o nouă activitate.

• • •

Paul Thomsen, negociatorul-şef al FMI pentru România declară: *"În 1998, salariile reale nici nu vor creşte, dar nici nu vor scădea"*.

• • •

În 1998 banii cheltuiţi de întreprinderi pentru reclame se vor putea scade din venitul brut.

• • •

De Ajunul Crăciunului, Premierul a primit colindători la sediul guvernului şi le-a oferit colaci.

• • •

La Târgu Mureş s'a înfiinţat un azil de noapte cu 90 de paturi pentru cei lipsiţi de locuinţă.

• • •

Un kg. de cartofi - 2.000-2.600 lei, de fasole - 5.500-6.500 lei; telemeaua - 22.000-25.000 lei, un ou - 700 lei, un purcel de 4 luni - cca. 500.000 lei.

• • •

Universitatea din Bucureşti va avea o secţie de *"Chirurgie plastică şi reconstructivă"*.

• • •

În 1997 s'au construit 100.000 de maşini *"Dacia"* Piteşti. Media anuală era de 70.000 maşini.

• • •

Cele 28 de restaurante McDonald, cu 1.600 de angajaţi, au ca manager un Român.

• • •

Un nou model de papuci de gimnastică va purta numele Nadiei Comănici.

• • •

Victor Ciorbea a fost ales vicepreşedintele Partidului Naţional Ţărănesc Creştin-Democrat.

• • •

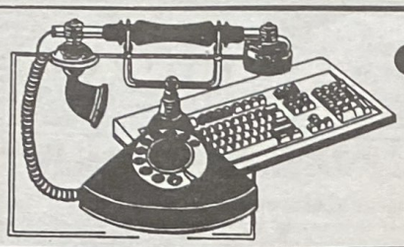

din cele 3 colțuri ale lumii

RUBRICĂ de DAN PĂSTOREL

IRANUL ÎNCEARCĂ PĂRĂSIREA IZOLĂRII

Între 9-11 Decembrie a avut loc la Teheran întrunirea Organizației Conferinței Islamice, care a reprezentat un summit a 55 de națiuni islamice. Acest miting a fost considerat de unii analiști ca un triumf al diplomației iraniene dela revoluția islamică din 1979 încoace și o încercare de îmbunătățire a relațiilor cu vecinii săi. Mitingul a adunat țări cu diverse orientări, dela cele aliate cu Washingtonul ca Egiptul, Arabia Saudită și Iordania, până la cele care se opun eforturilor de pace ale Statelor Unite în Orientul Mijlociu ca Libia, Iran și Irak.

După cum se știe, în 1979, șahul Iranului Reza Pahlavi, un aliat prețios al Statelor Unite în Orientul Mijlociu, a fost nevoit să abdice, în urma politicii oscilante și șovăitoare a Președintelui Carter. Ayatollahul Khomeini, care fusese expulzat în Franța din 1963, a putut reveni în Iran și declanșa această revoluție, care a transformat Iranul din regat în republică islamică. În Noembrie 1979, ca o ripostă împotriva primirii șahului de către Statele Unite, ambasada americană din Teheran a fost ocupată timp de 444 de zile, iar cei 66 de ostateci americani eliberați abia după venirea la Casa Albă a Președintelui Ronald Reagan. A fost pagina cea mai umilitoare din istoria unei supraputeri.

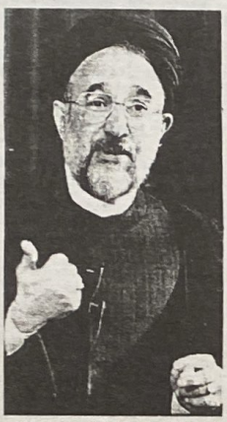

PREȘEDINTELE KHATAMI

Relațiile cu țările occidentale au început oarecum să se mai îmbunătățească după moartea lui Khomeini, în 1989 și alegerea ca Președinte al Iranului a lui Rafsanjani. În timpul războiului din Golf, Iranul a păstrat o poziție neutră, dar a condamnat atât Irakul pentru invazia Kuweitului, cât și desfășurarea forțelor americane din Arabia Saudită. În Mai anul acesta a fost ales ca Președinte al Iranului, după expirarea mandatului lui Rafsanjani, clericul Mohammed Khatami, considerat un moderat și ales cu 70% din voturile populare împotriva unui candidat susținut de nomenclatura religioasă. El a numit un cabinet relativ tânăr, care include și trei femei în poziții înalte. De menționat că liderul religios, care după moartea lui Khomeini este Ayatollahul Khamenei, are ultimul cuvânt în politica internă și externă a unei republici islamice.

Relațiile cu Statele Unite au continuat să fie reci, iar în 1995 Președintele Clinton a instaurat o blocadă economică împotriva Iranului, considerând că acesta a început să fabrice arme de distrugere în masă.

La acest summit islamic au luat parte mai mult de treizeci de șefi de state, incluzând emirii Kuweitului și ai Qatarului. A luat parte și Prințul de Coroană al Arabiei Saudite, Abdullah. La deschiderea Conferinței, Ayatollahul Khameini a lansat un atac vehement împotriva Occidentalilor, pe care i-a etichetat drept materialiști, lacomi de bani și de plăceri carnale. El a calificat ca neetică încercarea acestora de a distruge revoluția islamică. În contrast cu acesta, Președintele Khatami a spus că societatea islamică și Occidentul nu se află necesar într'un conflict și că *"nu trebue să uităm achizițiile judicioase ale realizărilor pozitive ale societății civile vestice. Fără nici o îndoială, vom putea să înaintam cu succes numai dacă vom avea capacitatea să culegem beneficiile pozitive ale civilizatiei occidentale"*. El a vorbit despre viziunea sa pentru un nou Iran bazat pe drepturile omului și domnia legii. Ca un mesaj pentru extremiștii religioși din Iran ca și din altă parte, Khatami a spus că tirania nu are ce căuta. *"Cetățenii din societatea islamică au dreptul să-și determine propriul lor destin, să supravegheze guvernele lor și să le ceară socoteala. Guvernul într'o astfel de societate este servitorul poporului, nu stăpânul acestuia"*. Khatami a făcut apel pentru un pact care să dea posibilitate națiunilor din Golful Persic să se apere singure, fără a fi nevoite să se sprijine pe *"forțe străine"*. Prezența acestora *"servește nu numai ca sursă de tensiune și nesecuritate, dar și ca o posibilă situație cu urmări tragice"*, a spus el.

Prințul de Coroană al Arabiei Saudite, Abdullah, a făcut apel la liderii prezenți să se îndepărteze de militanții islamici, care nu au nimic comun cu Islamul și spiritul său de dreptate, vărsând sânge musulman nevinovat. El a spus că Arabia Saudită este dornică să medieze pentru ca Iranul și Statele Unite să-și rezolve diferendele. Președintele Siriei Hafez al-Assad a îndemnat pe participanți să boicoteze Israelul, fiindcă moderația din partea lumii arabe nu a făcut decât să încurajeze extremismul israelian. Israelul, înarmat mai ales de Statele Unite, continuă o politică agresivă împotriva musulmanilor, a spus Assad. La rândul său, Arafat a făcut apel la primul ministru israelian Netanyahu, să nu mai piardă timp și să vină cu noi propuneri de pace. Mai mulți lideri musulmani au cerut Națiunilor Unite să ridice embargoul economic impus Irakului din 2 August 1990, care a adus mari suferințe populației. Apelul a fost făcut chiar de dușmanul înverșunat al Bagdadului, Iranul.

În declarația comună este criticat Israelul pentru ceea ce este definit ca *"terorism de stat"*, creându-se în același timp încetarea construirii de așezăminte pentru coloniștii evrei în zonele ocupate în 1967. Declarația reflectă iritarea în lumea musulmană, în urma deteriorării relațiilor dintre Israel și vecinii săi.

De subliniat, că în contrast cu ceilalți reprezentanți, Președintele Turciei Suleiman Demirel a părăsit adunarea cu o zi mai devreme, neasistând la ceremonia de închidere a conferinței. Turcia a fost criticată pentru relațiile sale militare cu Israelul. În timp ce liderii arabi confereau, oficialii turci se întâlneau la Ankara cu Ministrul Apărării israelian Itzhak Mordechai. Guvernele celor două țări au fost de acord să fabrice împreună rachete cu bătaie mijlocie și să aibă convorbiri bianuale *"strategice"*. De asemenea, generalii turci au anunțat că Turcia, Israelul și Statele Unite vor efectua împreună manevre navale în Mediterană în Ianuarie.

După neașteptata poziție adoptată de Președintele Iranului Mohammed Khatami în timpul summitului, el a mai trimis apoi un mesaj conciliator Americanilor, declarând că are un *"mare respect pentru marele popor al Statelor Unite"*. *"Sper într'un dialog profund cu poporul american și prin acest dialog să ne apropiem de securitate și liniște"*, a declarat Khatami. El a spus că Iranul se opune terorismului cu excepția *"apărării legitime a poporului în teritoriile ocupate"*, oferind astfel o justificare pentru grupul militant Hezbollah care luptă în Liban împotriva ocupației israeliene. Spunând că Iranul nu va lua nici o acțiune împotriva procesului de pace din Orientul Mijlociu, el a criticat Statele Unite pentru apropierea injustă față de *"un regim sionist"*, cum a definit Israelul, *"singura țară pe care nu o recunoaștem"*.

Președintele a subliniat că Iranul și Uniunea Europeană și-au amendat diferendele care au dus la retragerea ambasadorilor europeni, iar conferința islamică a ajutat Iranul să reconstruiască legături cu vecinii săi cum ar fi Arabia Saudită și Egiptul. De reamintit că Washingtonul a promulgat o lege care impune sancțiuni companiilor din întreaga lume care investesc mai mult de 20 milioane de dolari pe an în Iran. Totuși, Europenii, ca și în cazul Irakului, sunt din ce în ce mai refractari poziției americane, astfel că firme franceze, ruse și malaieze au sfidat recent această lege, fâcând un contract de 2 miliarde dolari pentru investiții în industria iraniană de gaz natural.

Președintele Clinton a răspuns favorabil mesajului președintelui iranian, spunând că speră să fie reluat dialogul cu Iranul. Până acum Washingtonul a dus o politică de izolare a Iranului, dar situația a devenit din ce în ce mai delicată și o adevărată dilemă în privința hotărîrii de a lua sau nu sancțiuni împotriva țărilor ca Rusia, Franța Malaezia și Canada care au semnat acorduri comerciale cu Iranul. Președintele Khatami a trimis Papei un mesaj de Crăciun, în care subliniază terenul comun al Islamismului și Creștinismului pentru o lume pașnică. Printre altele, el spune: *"Sanctitatea Sa Iisus, fiul Mariei, care în Coran este numit Klematollah (Cuvântul lui Dumnezeu) și Ruhollah (Spiritul lui Dumnezeu) este manifestarea voinței divine de a eradica opresiunea, corupția și nedreptatea și de a stabili dragostea și libertatea"*.

Între 1906-1979, Iranul a fost o monarhie constituțională, dar în urma revoluției islamice din 1979, a devenit Republica Islamică a Iranului care are astăzi o populație de 66 milioane și o întindere de 1.640.000 km². Între 1980-1988, Iranul a purtat un război cu Irakul, care a dus la moartea a un milion de oameni și la rănirea altor 1,7 milioane pentru ambele părți.

După cum se știe, bogăția principală a Iranului o constituie petrolul, cu o producție anuală de 200 de milioane de tone. La aceasta se adaugă cele 46 de miliarde m³ de gaz natural. Producția de energie electrică anuală este de 43 de miliarde de Kilowați/oră iar 88% din aceasta este generată de termocentrale alimentate cu gaz natural, restul fiind completat de hidrocentrale.

NETANYAHU, WASHINGTONUL ȘI PALESTINIENII

Primul ministru israelian Benjamin Netanyahu a continuat să sfideze administrația americană și în decursul lunii Decembrie a anului 1997, în privința procesului de pace israelo-palestinian.

Pe data de 7 Decembrie, în întâlnirea sa dela Paris cu Secretarul de Stat Madeleine Albright, primul ministru israelian nu a adus nici o propunere, pentru un plan detaliat în privința retragerii trupelor israeliene din Malul de Vest, după cum așteptau oficialii americani. El nu a oferit nici un procentaj și nu a adus nici o hartă, dar a susținut că vor trebui să treacă *"mai multe săptămâni"* pentru a putea aduce o ofertă, pe care guvernul său să o accepte. El a spus că are nevoie de o perioadă de probă de cinci luni, pentru a putea să judece dacă *"Palestinienii își îndeplinesc obligațiile"*. Albright a spus că Americanii doresc o retragere de cel puțin 12% în următorul stadiu. În zilele următoare, Netanyahu a declarat: *"Nici o presiune din afară nu va ajuta. Înainte de a avea un acord cu Americanii avem nevoie de un acord cu Israelul"*. *"Se vorbește de o presiune americană. Presiunea care o simt este responsabilitatea pentru viitorul patriei noastre. Nimic nu ne va forța mâna"*, a mai declarat primul ministru israelian.

MADELEINE ALBRIGHT

Unii oficiali americani au spus că deși Netanyahu a declarat că vrea pace și că nu poate să se pripească într'o problemă atât de importantă ca cea a frontierelor Israelului, nu a existat nici un fel de indicație că a studiat sau a plănuit o retragere, până ce Administrația americană nu a început să facă presiuni în Noembrie și să refuze să-l primească la Casa Albă. Deși Madeleine Albright este cunoscută prin felul ei direct și ferm de a trata, după cum scria ziarul francez *"Le Figaro"*, ea s'a simțit situată în aceeași poziție ca și Waren Christopher: *"Între încăpățânarea lui Benjamin Netanyahu și indecizia lui Bill Clinton este greu să trasezi un curs pentru politica americană"*. Fostul Secretar de Stat James Baker a prevenit-o că guvernele israeliene conservatoare nu fac nici o mișcare fără o vizibilă și constantă presiune americană. Madeleine Albright a plecat dela Paris la Geneva, unde a avut o convorbire cu Iasser Arafat.

Cu totul alta a fost poziția fostului prim-ministru israelian Shimon Peres, reprezentantul Partidului Laburist, care a îndemnat Israelul să accepte un stat palestinian și să retrocedeze Siriei Înălțimile Golan, dacă vrea pace. După cum se știe, Partidul Laburist a fost pentru poziția, *"teritoriu pentru pace"*. Peres a mai spus că este pentru un stat palestinian și fiindcă, *"nu putem să purtăm pe umerii noștri responsabilitățile economice și sociale ale celor trei milioane de Arabi"*. Peres s'a dus apoi la Cairo unde s'a întâlnit cu Președintele Mubarak, pentru a găsi metode care să ajute economia palestiniană. *"Suntem interesați să vedem pe vecinii noștri palestinieni că o duc bine nu numai administrativ, dar și economic"*, a spus el. *"Pacea merge pe două picioare: un picior economic și unul politic. În timp ce piciorul politic este în mâinile guvernului, piciorul economic poate fi mișcat de alte forțe"*.

După 12 zile dela prima întâlnire Albright-Netanyahu, același scenariu s'a repetat din nou la Paris, într'o întâlnire de două ore și jumătate. Și de data aceasta primul ministru israelian s'a prezentat fără nici o hartă, la insistențele amenințătoare ale lui Ariel Sharon, Ministrul Infrastructurilor, tartorul durilor din guvernul lui Netanyahu. Ministrul de Externe David Levy a refuzat să însoțească pe Netanyahu la Paris, considerând că delegația nu poate să întâlnească pe Madeleine Albright din nou cu mâna goală, ceea ce l-a făcut pe Sharon să-i spună: *"nu știu ce e mai rău pentru noi, să mergi sau să nu mergi"*. La rândul său, Ministrul Apărării Mordechai a pretextat că e bolnav și nu a asistat la ședința de cabinet premergătoare plecării la Paris, unde din nou nu s'a ajuns la nici o înțelegere. Netanyahu a anunțat și de data asta că nu s'a ajuns încă la un acord la nivelul guvernului său. Se știe că el este presat de reprezentanții partidelor religioase, să nu cedeze nimic din teritoriile biblice.

Madeleine Albright, după ce s'a întâlnit apoi la Londra și cu Iasser Arafat, a făcut cunoscut că Președintele Clinton va avea convorbiri în Ianuarie la Washington atât cu Netanyahu, cât și cu Arafat. Administrația americană a cerut ca Israelienii să facă o retragere "semnificativă și credibilă" din Malul de Vest, în această fază de cel puțin 12% și să sisteze construcțiile pentru coloniștii evrei, iar Palestinienii să-și îmbunătățească lupta împotriva terorismului. Netanyahu a declarat după câteva zile că în următoarele negocieri va insista pentru păstrarea unor teritorii considerate vitale pentru securitatea Israelului ca și asupra așezămintelor coloniștilor evrei *"pe care avem nu numai dreptul de a le păstra, ci și de a le construi"*.

În guvernul israelian au circulat două planuri privind cedarea de teritorii Palestinienilor. Planul lui Sharon care prezintă o hartă în care Israelul va păstra 64% din Malul de Vest și va avea *"zone tampon"* de 15 km lățime. Planul Ministrului Apărării Itzhak Mordechai, care este un moderat, reține pentru Israel numai 52% și consideră că 42 din cele 144 de așezări evreiești nu sunt critice pentru securitatea Israelului, spre

BENJAMIN NETANYAHU

indignarea extremiștilor israelieni.

Acum a mai rămas de văzut ce va putea face Prședintele Clinton, care urmează să aibă discuții cu primul ministru israelian la 20 Ianuarie și cu Arafat la 22 Ianuarie. Sub conducerea lui Netanyahu, Israelul, al cărui naș a fost Pereședintele democrat Harry Truman, a devenit un copil adoptiv teribil, care nu mai vrea să asculte de părintele său. Washingtonul începe din ce în ce mai mult să nu mai apară lumii arabe ca un mediator imparțial. Președintele francez Jacques Chirac a declarat pe data de 17 Decembrie în Dubai: *"Prietenii noștri americani dau impresia, pe drept sau pe nedrept, că sunt mai aproape de Israel, limitându-și astfel abilitatea de a arbitra cu statele arabe, cu toată bunăvoința Președintelui Bill Clinton"*. Marea diasporă evreiască din Statele Unite, care are influență în Congres și în guvern, l-a pus pe oscilantul și nehotărîtul Bill Clinton să tergiverseze procesul de pace care a avut succes în timpul fostului guvern Laburist. După cum se știe însă, extremiștii ortodocși au asasinat pe unul din cei mai proeminenți oameni politici și militari ai Israelului, fostul primministru Itzhak Rabin, care a vrut să ducă Israelul pe un drum de pace și înțelegere cu vecinii. Guvernarea lui Netanyahu nu a adus nici pace, nici securitate, așa cum a promis. Actuala sa politică este mereu sub amenințarea reprezentanților religioși din coaliție, care intenționează să răstoarne guvernul dacă se cedează chiar o mică parte din teritoriile care ar urma să fie retrocedate. Primul ministru a pierdut cinci voturi în parlament ale partidului Gesher, în urma demisiei Ministrului de Externe David Levy care n'a fost de acord cu bugetul pentru anul 1998 propus de Netanyahu. Acum, guvernul acestuia va avea în parlament un control de numai 61 de voturi din 120.

CRONICA INTERNAŢIONALĂ

ROMÂNIA: ŢARĂ DE PRADĂ

- II -

"Ţara voastră este prea frumoasă şi prea bogată ca s'o puteti păstra. Vă vor lua-o!"
J.M.Le Pen

Vasile VRÂNCEANU

Înainte de primii ani ai secolului ce se va încheia curând, patrioţi luminaţi aflaţi la conducerea treburilor publice au organizat ridicarea culturală şi economică a satelor.

Demnă de reţinut este campania condusă de Spiru Haret: înfiinţarea şcolilor primare în toate satele ţării, şcoli normale de pregătirea învăţătorilor, cooperative săteşti de producţie şi consum - un început de comerţ românesc - bănci populare, cămine culturale sub îndrumarea învăţătorilor.

Proveniţi - în majoritate - din lumea satelor, învăţătorii au fost şi au rămas devotaţi satului, poporului, ţării, neamului.

Ion Ionescu dela Brad a organizat învăţământul agricol, dezvoltat ulterior de Sandu Aldea şi Gh. Ionescu Sisești.

Fiecare din noi păstrăm amintirea celui ce ne-a descifrat secretul *"oilor negre din câmpul alb"*, a celor ce ne-au luminat mintea să cuprindă minunile lui Dumnezeu, ale vieţii, ale lumii. Ei ne-au sădit în minte, în inimă, dragostea de ţară şi neam. Ion Creangă, Mihail Eminescu au fost învăţători.

Confruntaţi cu abuzurile, cu atotputernicia politicianului demagog, vânător de voturi, rozătorul bugetelor în democraţia interbelică, învăţătorii au rămas credincioşi, devotaţi operei de luminarea poporului.

Chiar şi oraşul care atrage şi macină viețile oamenilor (în Bucureşti, în zilele noastre, la un nou născut se înregistrează cinci decese) a dat tot pe scara şcolii, a universităţilor, semnale de alarmă şi direcţii de orientare.

În 1903 acţiunea Prof. N. Iorga pentru apărarea limbii naţionale l-a catapultat ca *"Apostol al Neamului"*. Spre regretul nostru, al tuturor, *"Apostolul"* N. Iorga, o remarcabilă, strălucită personalitate, a coborît de pe piscuri în combinaţii politice încheiate cu disperata sa proprie mărturisire: *"Eu n'am fost Eu"*, pentru ca mai târziu - spre nenorocirea şi a noastră, a Românilor, şi nu mai puţin a lui, să devină instrument chiar împotriva propriei sale învăţături.

După Primul Război Mondial, veteranii, întorşi de pe fronturi, aduceau un optimism, o entuziastă încredere în destinul României, în domnia libertăţii şi dreptăţii. Speranţele s'au înnecat în mocirla maidanului politic.

Viaţa publică era infectată de politicianismul corupt şi bugetivor.

Fiinţa Neamului, starea sănătoasă a vieţii erau în pericol, pericol din Răsărit, pericol din Apus, dar şi pericol de acasă.

Alarma dată de *"Generaţia 1922"* n'a fost auzită de cei care aveau datoria să vegheze viaţa şi viitorul ţării.

Bătrânii s'au dovedit inapţi, refractari unei organizări eficiente de salvare. Numai cu vorbe mari, frumoase nu se pot clădi redute pentru apărarea cetăţii.

Tânărul Corneliu Z. Codreanu înţelesese în 1920 pericolul comunist şi a acţionat ferm la Regie şi la Atelierele CFR Nicolina, chiar înainte de intervenţia autorităţilor, iar în 1927 a înţeles că ţara nu poate fi apărată împotriva atâtor duşmani, că nu poate fi eliberată de *"Tagma jefuitorilor"* prin programe oricât de bune şi frumoase, dacă cei puşi să le aplice sunt corupţi. Fără respectarea regulilor de corectitudine în viaţa particulară şi publică nu se poate asigura progresul, buna stare, permanenţa unei naţiuni, de aceea mai întâi să educăm oamenii şi apoi să întocmim programe.

La 24 Iunie 1927 a înfiinţat *"Legiunea Arhanghelul Mihail"*: şcoală de educaţie pe linia: Dumnezeu, Patrie, Familie, Cinste, Muncă, Camaraderie, Unire, Onoare, Legalitate.

Legiunea - Şcoala lui Corneliu Codreanu - a crescut viguros, devenind o forţă, o speranţă: dela 5 inşi în 24 Iunie 1927, la 500.000 în Decembrie 1937.

Legiunea era menită să fie, putea fi, o salvare pentru Ţară şi Neam, dar era o ameninţare pentru interesele interne şi străine care ţineau în gheare ţara şi bogăţiile ei. Pentru ei, România trebuia să rămână în continuare ţară de jaf, ţară de pradă.

S'a pornit prigoana. De trei ori dizolvată, de trei guverne aşa-zise, pretinse naţional democrate:

- La 11 Ianuarie 1931 de Ion Mihalache, guvernul Mironescu;
- În Martie 1932 de guvernul Iorga-Argetoianu;
- la 10 Decembrie 1933 de I. G. Duca, guvern liberal.

De fiecare dată Legiunea a renăscut, a devenit mai puternică, pentrucă Românii vedeau în Legiune întronarea cinstei, a dreptăţii, a legalităţii.

Interese meschine, orgolii, lichelismul politic, presiuni externe ale marei finanţe, urzeli diplomatice internaţionale s'au unit cu Regele Carol II, aventurier imoral care se voia nu numai rege, ci dictator.

S'a trecut la arestări, la asasinate în masă.

Ucigând la 30 Noembrie 1938 pe Corneliu Codreanu - notăm, prin strangulare, omor ritual - asasinând în Septembrie 1939 elita conducătoare a Legiunii, s'a comis o crimă şi împotriva Neamului. După expresia lui Gheorghe Racoveanu: *"sceleraţii dela 1938, decapitându-l pe Corneliu Codreanu au decapitat Naţiunea"* şi *"Naţia românească a rămas săracă"*.

Pentru o lungă perioadă - cât de lungă nu ştim încă - opera de educaţie morală concepută în cadrul Legiunii, şcoala de caractere, a fost oprită.

Sub regimul comunist a apărut o nouă burghezie, burghezia semidocţilor *"partidului"*. Ulterior s'au ridicat cadre şcolite în universităţi, la *"Academia Ştefan Gheorghiu"*, la Moscova. Printre ei şi Ion Iliescu. S'a format o nouă clasă, o burghezie mai puţin proletară, dar mai perversă, mai profitoare. *"Aceeaşi Mărie, cu altă pălărie"*. Sunt cei care au preluat puterea după *"revoluţia"* din Decembrie 1989, cei ce au regizat mascarada democraţiei, cei care au jefuit ţara între 1990 şi 1996, sunt cei care pun beţe în roate, sabotează guvernul şi regimul ales în Noembrie 1996.

În perioada 1990-1996 regimul Iliescu-Roman & Co., în goană după voturi - când date, când furate - a adâncit procesul de degradare, de pervertire morală.

În cei şapte ani de regim postrevoluţionar, soarta, viitorul ţării a fost pe mâna unor netrebnici, ţara jefuită, ţara prădată, mereu prădată.

Lipsit de mijloace, bântuit de lipsuri şi sărăcie, cetăţeanul a devenit clientelar statului; statul care-i luase totul: ogorul, munca. Aştepta totul dela stat, statul condus de incompetenţă şi subminat prin corupţie generalizată.

Relaţia de încredere, de colaborare între populaţie şi autorităţi a dispărut. Dreptatea, buna cuviinţă, respectul de adevăr, de persoana celuilalt, respectul de avutul public şi al altuia, chiar şi respectul de sine, uitate, ignorate. Vechea morală românească: *"Ruşine de oameni şi frică de Dumnezeu"* s'a refugiat undeva, departe, în amintirea unei lumi asaltată de schimbarea mai puţin în bine, mai mult în rău.

Prin anii *"30"* un tâmplar din Bucureşti şi-a tapetat pereţii atelierului cu foile din ziare care denunţau public fraudele din vremea aceea. Dacă acum un glumeţ l-ar imita, nu i-ar ajunge pereţii parlamentului. Ar trebui poate un stadion.

Preşedintele ţării a declarat război corupţiei. Lupta este inegală, dar ţara doreşte ca *"Davidul României"* să învingă uriaşul Goliat: *"Corupţia"*.

N'ar fi oare cazul să se legifereze controlul averilor şi confiscarea celor făcute prin fraude, prin furt? Cine s'o facă? Parlamentul are alte treburi. Poate că şi pe acolo, pe vreo căciulă s'o fi aşezat vreo muscă.

Corupţia nu este un monopol al României. Corupţie este pretutindeni în lume. Mafie există în Italia, în America, la New York, la Chicago, în Rusia, la Moscova, în Asia. Corupţie la toate nivelele, chiar înalte. Există o deosebire: în toate ţările, vinovaţii prinşi sunt judecaţi şi condamnaţi cu amenzi, cu închisoare. În Japonia, un prim-ministru a fost condamnat la 4 ani închisoare pentru luare de mită. Pedepse sunt date şi în celelalte ţări. În România lucrurile merg încet, anevoie.

Guvernul României a cerut populaţiei un regim de austeritate. Românii l-au acceptat, dar austeritatea este numai pentru *"căţei"* nu şi pentru *"dulăi"*. În parlament, *"aleşii poporului"* şi-au votat salarii grase: 2-3 milioane net în mână, peste alte privilegii.

Un inginer pensionar, cu 42 de ani de serviciu primeşte o pensie de 437.000 lei, sumă ce-i ajunge să acopere cheltuielile doar pe 3 săptămâni din cele patru ale lunii. El e unul din câţei. Dulăii, rotofeii, unii chiar şi fotogenici, sunt în Senat, sunt în cohortele miliardarilor generaţi de corupţie.

Exceptând Transilvania şi Banatul, am vizitat oraşe, pieţe, sate de câmpie, de deal, dela munte.

Ţăranii, ca şi orăşenii de altfel, sunt îngrijoraţi de creşterea preţurilor, a inflaţiei. Ţăranii n'au mijloace pentru lucrările agricole la timp: tractoare, maşini de recoltat. Grâul şi floarea soarelui se mai scutură şi pe câmp, sunt pierderi irecuperabile.

Am intrat în 4 case: trei în zona podgoriilor. În două gospodării am găsit numai un singur bărbat, văduv, trecut de 80 de ani. Copiii, nepoţii la oraş. În a treia un moş şi o bătrână, tot singuri, tot trecuţi de 80 de ani. Un loc pe care-l ştiam din tinereţe era paragină. Pe acolo a trecut colectivizarea. Viitorul recensământ va arăta tragedia satului românesc, cândva stup de voie bună şi belşug, de viaţă.

În zona de munte - a patra casă vizitată - o familie închegată, gospodărie în toată regula: animale în bătătură, în grajd, în coteţe. Gospodina mulge trei vaci, creşte, hrăneşte copiii; bărbatul - la lucru în afara gospodăriei. Prezente şi binefacerile progresului, civilizaţiei: electricitate, mobilă, îmbrăcăminte. Pe aici n'a fost colectivizare.

Veţi spune, o prezentare sumbră, pesimistă?

Sumbră? Da. Pesimistă? Nu! Nici de cum. Acolo, în condiţii dure, aspre ale vieţii, am văzut semnele primăverii după o iarnă lungă, lungă, geroasă, vitregă. Ghiocelii tinereţii: studenţii, un tineret care se va elibera de influenţa distrugătoare a unei false libertăţi. Şi fiecare MAMĂ, Sfânta Mama, toate mamele neamului nostru, muncite, dar cu dragostea nici când obosită, vor creşte prunci sănătoşi la trup, curaţi la suflet, în duhul moralei creştine: iubire, ruşine de oameni şi frica de Dumnezeu, în duhul Celui ucis.

Pentru orice schimbare de adresă, anunţaţi redacţia ziarului cu cel puţin 4 săptămâni înainte

EFEMERIDE

DELA PLANUL VALEV LA EUROREGIUNI

În numărul 250, pe lunile Iulie-August 1997 al *"Cuvântului Românesc"*, sub titlul *"Eurozonele"*, la această rubrică, am criticat capitularea necondiţionată a României în Tratatul cu Ucraina şi mai în glumă, mai în serios, pomeneam şi de înfiinţarea, în cadrul aceluiaşi tratat - a celor două eurozone *"Prutul de Sus"* şi *"Dunărea de Jos"*.

Credeam atunci că această înserare în cadrul Art.8 din Tratat, era un act de amăgire că Românii din Basarabia, Bucovina de Nord şi Ţinutul Herţa, nu au fost abandonaţi total de guvernul român. Ce a rezultat, chiar în cadrul primei întâlniri a membrilor acestei eurozone, devenită *"euroregiunea"* Prutul de Sus, s'a văzut când şoviniştii ucraineni au rupt steagurile României şi Poloniei (membre ale euroregiunii). Despre aceasta nu trebue pomenit prea mult însă, pentrucă nu este *"diplomatic"*.

Trăim epoca paradoxurilor, când trădarea este act de patriotism, teroarea este act samaritean, minciuna, dogma şi eşecul sunt considerate succese.

Nu le-a fost de învăţătură dregătorilor din Romania opărirea cu *"euroregiunile"* pomenite, încât au mai amputat o halcă din trupul destul de ciopârţit al ţării: pe 12 Noembrie 1997, în oraşul maghiar Szeged, a fost semnat protocolul *"primei euroregiuni din Europa Centrală de Est"*. Dacă aceasta este prima, înseamnă că în plan vor urma şi altele.

Această euroregiune, denumită Dunăre-Mureş-Tisa, cuprinde patru judeţe din România: Arad, Timiş, Caraş-Severin şi Hunedoara, patru judeţe din Ungaria: Bacs-Kiskun, Csongrad, Bekeş şi Jasz-Nagykun-Szolnok şi regiunea Voivodina din Iugoslavia. Suprafaţa acestei regiuni cuprinde 77.243 km. pătraţi şi este locuită de 5.968.000 locuitori.

Din capul locului apare o *"primă euroregiune"* mai mare decât statele Lichtenstein, Monaco şi Albania, luate la un loc, iar după insinuanta sugerare a comunicatului s'ar putea ca pe viitor să se *"extindă"*.

Nu putem, în spaţiul unui articol, să analizăm posibilităţile de producţie, economice, financiare şi strategice ale teritoriilor incluse în această euroregiune, cum nu cunoaştem nici scopul, nici proiectele care au stat la baza înfiinţării ei (a treia euroregiune după *"Prutul de Sus"* şi *Dunărea de Jos"*, unde sunt incluse teritorii şi suflete româneşti) dar fără prea multe speculaţii, un anumit *"factor politic"* este puternic interesat şi implicat în aceste *"euroregiuni"*.

Făcătorii de politică mondială ai Marilor Puteri, în eternele lor combinaţii de stăpânire a lumii, au folosit totdeauna drept cobai de experienţă a plaiurilor lor, naţiunile mici. Sub aparenta eliberare dintr'o sclavie de sub o Mare Putere, popoarele fals eliberate au fost trecute sub o nouă sclavie *"eliberatoare"* - vezi cuceririle URSS după al Doilea Război Mondial - sau au fost folosite pentru un nou experiment politic.

Hibridele întocmiri după Primul Război Mondial, de tipul Iugoslaviei, unde au fost adunate laolaltă popoare disparate din fostul Imperiu Austro-Ungar, este un exemplu edificator. La început s'a numit regatul Sârbilor, Croaţilor şi Slovenilor, excluzându-i pe Muntenegreni, care au avut un mini-regat al lor, fără să mai vorbim de Latinii - Aromâni şi Istro-români ca şi de Albanezii din Cosovo. Până la urmă, pentru prescurtarea numelui, statul s'a numit Iugoslavia (Slavii de Sud). Hărţuit de dorinţa de secesiune a Croaţilor, până la începutul celui de-al Doilea Război Mondial, a fost în continuă agitaţie (în 1934 regele Alexandru al Iugoslaviei a fost asasinat de un Croat la Marsilia).

Cu acest stat pe un butoi de pulbere, ca şi cu celălalt stat hibrid creat tot după Primul Război Mondial - Cehoslovacia - s'a gândit Titulescu să încheie *Mica Înţelegere*, pentru a opri înaintarea Germaniei spre Răsărit. Rezultatele politicii externe ale *"marelui om de stat român"*, se cunosc destul de bine şi urmările acelei politici le suportă Românii şi astăzi.

Ce s'a ales din *"eurostatele"* create atunci?

Deşi Tito a încercat să împace în sistemul *"internaţionalismului proletar"* conflictul din sânul Iugoslaviei, prin crearea statului federal iugoslav cu şase republici federative, după moartea lui, sistemul a eşuat. După secesiunea Croaţiei şi Sloveniei, Bosnia şi Herţegovina le-au urmat exemplul, dar gestul nu figura pe *"agenda mondialiştilor"* şi a dus la un război civil îngrozitor, cu masacrare în masă şi pericolul izbucnirii unui nou război în Europa.

Mai înţelepţi ca ei, Cehii şi Slovacii, constituiţi într'un singur stat tot după Primul Război Mondial, s'au despărţit la apusul comunismului, după circa şapte decenii de frecuşuri, printr'un divorţ civilizat.

Este normal deci, după tristele experienţe din trecut, să ne întrebăm: Ce sunt aceste euroregiuni şi care este scopul lor?

Va urma.

Zahu PANĂ

CRONICA VREMII

CULTURĂ ŞI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ

-III-

Ion BOIERU

Este adevărat că în componenţa tradiţiilor unui neam, ale unei culturi se întâmplă în istorie, prin devenire evolutivă, o serie de mutaţii de natură ontologică, dar rămân şi elemente permanente care asigură coeziunea întregului. Acestea sunt fundamentale şi nu pot fi dislocate în nici un fel, căci anulează însăşi *"piatra din capul ungiului"* şi acest proces duce la anihilare, la dispariţia completă a unei culturi şi a unui neam. *"Starea dintâi"* a unei naţiuni are un caracter metafizic şi nu poate fi nimicită din procesul de fiinţare, de existenţă din identitatea naţională.

Starea de azi. Este plină de învălmăşeală şi superficialitate. Nu există puncte de sprijin şi orientare la ora de acum a poporului român. Dictatura comunistă a lăsat totul în ruine, toate instituţiile naţionale au fost desfigurate, toate valorile dislocate şi aruncate peste bord, toate formele de viaţă alterate, toate idealurile murdărite cu noroi marxist şi asiatic, toate idealurile specifice ale unui neam au fost masacrate şi înlocuite cu aberaţii halucinante, care nu se potrivesc deloc năzuinţelor abisale ale sufletului românesc.

Această stare este deplorabilă din toate punctele de vedere. O înţelegere a fenomenului românesc poate fi făcută numai printr'o intuiţie a ideii de naţiune, aceea că naţiunea în sine nu a dispărut şi poate fi identificată dacă se urmăreşte cu grijă acest proces. Întâi de toate prin inventarierea conceptului fundamental de naţiune şi a componentelor sale, elementele esenţiale ale acestui concept: spaţiul geografic, limba, tradiţiile şi datinile, trecutul istoric, creaţiile culturale şi credinţele religioase.

Spuneam că nu-i suficient să vorbeşti de o carte a lui Ernest Bernea, ci să angajezi integral poziţia sociologică, culturală, intelectuală, politică şi spirituală a scrisului său, ca să se înţeleagă ideologia lui aşa cum s'a profilat aceasta între cele două războaie mondiale şi mai ales caracterul reprezentativ pentru cultura ţării de atunci. Toată floarea intelectualităţii şi cea culturală a ţării din epoca interbelică era legată de o ideologie naţională care însuma creaţia strălucită a unor vârfuri ale intelectualităţii şi, încă n'a existat în istoria naţională o astfel de creaţie şi de fermentaţie culturală, de *"energie românească"*, cum spunea Vasile Băncilă despre Lucian Blaga, numai că în orizontul lui Băncilă... ca premiză, şi, ca şi concluzie, în fapt în cadrul generaţiei dintre cele două războaie.

Care generaţie nu era *"uniformizată"* după un calapod, aşa cum cârtesc îmbăcsiţii de ideologia marxistă, uitând că marxismul a fost cel mai îngrozitor *"calapod"* care le-a sfârtecat şi sufletul, nu numai mintea?

În cuprinsul ideologiei naţionale dintre cele două războaie exista o ierarhie de valori şi o structurare de principii, care s'au acumulat dintr'o participare şi aderenţă benevolă, fără impunere. Aceste principii şi idei erau aduse de către intelectualii de calitate şi nu de nişte mahalagii ai culturii, spre înflorirea unor armonii de cultură unică, originală şi cu specificitate a pământului românesc, vizând întotdeauna un *"destin românesc"*, ca expresie a întregului neam, a tuturor năzuinţelor naţionale.

Nu se va putea ieşi din încâlceala de astăzi fără aducerea între Români a operelor fundamentale ale culturii româneşti dintre cele două războaie, căci astăzi nu se poate respira un *"duh românesc"* nicăieri în revistele şi ziarele care circulă încărcate de duhoarea marxistă, fie în articolele de ziar, fie în eseurile mistificatoare ale celor ce nu îngăduie măcar să se scrie despre spiritul naţional, despre conştiinţă naţională, despre *"omul român"*, despre cugetul românesc sau despre pătimirea naţională a foştilor detinuţi politici şi a ţăranului român care a fost văduvit de glia, de cugetul şi de credinţa lui strămoşească, de către mafia bolşevică a unor *"venetici"* străini de neamul şi de credinţele româneşti, aruncându-ne înspre Moscova, adevăratul cimitir al idealurilor româneşti, căci de acolo a pornit genocidul biologic, moral şi spiritual al poporului român.

În România de azi încă mai domneşte ideologia marxistă, căci asasinii culturii şi spiritualităţii noastre n'au înţeles că vremea lor a trecut şi mai aşteaptă încă o altă nomenclatură, ca să dea ultimele lovituri, de graţie, vieţii naţionale. *"România reală"* de azi a început să fremete de dorul unei vieţi noi, a unei reînvieri naţionale, nu să rămână în chingile strivitoare ale marxiştilor lui Gheorghiu-Dej, Anna Pauker, Nicolae Ceauşescu şi Ion Iliescu. Sărbătorile Sfintei Naşteri a lui Iisus Hristos au adus în casele tuturor miresmele unei noi stări de spiritualitate, cea creştină, de credinţă şi dragoste a Noului Testament, nu a lui ***karl marx şi engels***, unde se închinau şi se mai închină marxiştii din România. Atenţie, nu marxiştii ROMÂNI, căci nu se cunoaşte această rasă, ci marxiştii care trăiesc pe pământ românesc!

Pe lângă ţara legală care îi suportă şi pe aceşti marxişti din România, există o ţară reală, a celor ce au o conştiinţă românească, un cuget românesc, o morală românească, creştină, străveche şi fără ură faţă de alţii, dar fierbinte pentru tot ce este curat românesc, un aluat românesc. Aceşti Români din ţara reală sunt legaţi sufleteşte de toţi Românii cu un cuget curat, de pretutindeni şi binevoitori pentru destinul românesc.

Ţara reală se deşteaptă zi de zi din somnul de 50 de ani la o viaţă nouă, de libertate, de ieşire de sub jugul moscovit al marxiştilor din România, pe care într'un fel sau altul îi va cuprinde *"hăul uitării"*.

ULTIMA ORĂ

PREŞEDINTELE CONSTANTINESCU S'A DESPĂRŢIT DE LINIA COPOSU

Andrei BĂDIN

Într'un editorial apărut în urmă cu mai multe săptămâni în cotidianul ZIUA, Sorin Roşca Stănescu se întreba: Încotro, Emil?, făcând referire la prestaţiile D-lui Emil Constantinescu de când a ajuns Preşedintele României. Directorul general al prestigiosului ziar făcea cu acest prilej o analiză a activităţilor Preşedintelui, amintind în primul rând de delimitarea din ce în ce mai categorică a şefului statului faţă de cei care l-au susţinut pentru a ajunge în fruntea ţării. Motivul îl constituia congresul Alianţei Civice, unde Preşedintele Emil Constantinescu a fost criticat, acesta făcând în replică o afirmaţie uluitoare, respectiv că Alianţa Civică ar putea deveni un *"club al frustraţilor"* dacă continuă pe aceeaşi linie, adică de critici aduse şefului statului. Titlul editorialului lui Sorin Roşca Stănescu era *"Preşedintele îşi face alţi prieteni"*.

Comportarea politică a D-lui Constantinescu făcea într'adevăr o astfel de afirmaţie credibilă. Activitatea sa dela 26 Noembrie 1996, când a câştigat alegerile prezidenţiale, s'a schimbat covârşitor comparativ cu cea dinainte, când Dl. Emil Constantinescu se afla în umbra marelui om politic Corneliu Coposu, cel care l-a propulsat în arena politică. Vrând poate să le arate celor care l-au susţinut că nu s'a schimbat, Dl. Constantinescu a insistat la München, în Decembrie, în cadrul unei întâlniri cu Românii din afara hotarelor ţării, că *"ceea ce fac reprezintă linia Coposu"*. Declaraţia preşedintelui a fost contrazisă flagrant de realitate la începutul lunii Ianuarie, când Dl. Constantinescu a făcut, la o oră de maximă audienţă, o declaraţie fulminantă pe principalele posturi de radio şi televiziune. Cu acest prilej Preşedintele a afirmat cât se poate de tranşant că *" în timpul mandatului meu nu voi iniţia şi nici nu voi accepta o schimbare a formei de guvernământ"*. Astfel, Dl. Constantinescu s'a depărtat definitiv de aşazisa linie Coposu, care susţinea revenirea României la Monarhie, ca singura şansă pentru crearea unui stat modern şi democratic. Actuala Constituţie a fost votată de numai 40% din cei 60% din totalul cetăţenilor cu drept de vot, în 8 Decembrie 1991.

CUVÂNTUL ROMÂNESC
The Romanian Voice / La Voix Roumaine
ISSN 0705-9385
Redacţia şi Administraţia:
P.O.BOX 78010
WESTCLIFFE POSTAL OUTLET
HAMILTON, ONTARIO
CANADA
L9C 7N5
TELEFON: (905) 387-1832
FAX: (905) 388-4651

CUPON DE ABONAMENT
COMPLETAŢI CU LITERE DE TIPAR
☐ NOU ☐ REÎNNOIRE
NUMELE DE FAMILIE.....
PRENUMELE.....
STRADA/ Nr. .....
ORAŞUL.....STATUL/PROVINCIA.....
CODUL POŞTAL.....ŢARA.....
PREŢUL ABONAMENTULUI ANUAL:
PESTE $50 ABONAMENT DE SUSŢINERE
$35 ABONAMENT INSTITUŢIONAL
$30 ABONAMENT INDIVIDUAL (TOATE ŢĂRILE)

NOTE ŞI COMENTARII

NERUŞINĂRI MAGHIARE

Scriam în numărul trecut al acestei reviste că Maghiarii din România şi-au pierdut literalmente capul, enumerând neîntemeiatele lor cereri.

Un cititor al acestei rubrici, bun de glume, s'a grăbit să-mi reproşeze, scriindu-mi: cum o să piardă ceea ce n'au avut niciodată. Şi, dacă nu citeam în *"Evenimentul Zilei"*, notiţa de mai jos, nu aş fi revenit asupra acestui subiect destul de gingaş şi supărător. Văzând însă că acţiunea vine dela suspuşii maghiari dela Budapesta, revin, şi nu cu plăcere. Dar mai întâi să-i dăm cuvântul ziaristei Izorela Turbuc. Iată ce scrie dânsa:

"Ministrul ungar al afacerilor externe, Laszlo Kovacs, a declarat în cadrul unei conferinţe de presă, că l-a atenţionat pe omologul său român, Adrian Severin, asupra 'manifestărilor naţionaliste antimaghiare înregistrate în ultima vreme în România'. El a mai spus că asemenea manifestări sunt întâlnite în 'declaraţii de presă şi retorica unor politicieni', precizând, totodată, că 'în presa ungară nu au apărut, în ultima vreme, articole anti-româneşti'. Cei doi miniştri de externe au căzut de acord că guvernele dela Budapesta şi Bucureşti ar trebui să acţioneze pentru ca asemenea manifestări să fie preîntâmpinate.

'Trebue evitată retorica naţionalistă de oricare parte s'ar ivi ea', a arătat Adrian Severin, subliniind că poziţia Executivului român în acest sens este lipsită de echivoc."

Şi pentrucă spune dânsul că în Ungaria n'au apărut în ultima vreme articole *"anti-româneşti"* noi îi spunem: *"minţi, domnule ministru, asemenea articole au apărut chiar în presa de limbă maghiară... din România, după cum se va vedea mai departe"*. Dar mai întâi să reproducem câteva rânduri din cartea scriitorului maghiar Arpad Goncz *"Transilvania trecut şi viitor"*, pe care nu ne putem închipui că un ministru ca dânsul, de afaceri externe să nu o fi citit.

"În ceea ce priveşte Transilvania, există o singură alternativă. Naţiunea ungară - înainte şi după Tratatul dela Trianon - ţine în modul cel mai ferm la dreptul ei de proprietate asupra întregii Transilvanii; nu va exista niciodată o generaţie de Unguri dispusă să renunţe la acest sfânt drept istoric. Naţiunea ungară este gata ca în orice clipă să ia arma în mână pentru a-şi exercita acest drept, sacrificându-şi chiar viaţa în luptă, fiindcă fără Transilvania nu poate să existe un stat ungar, nici o misiune ungară şi nici viaţă ungurească.

Într'o singură problemă nu putem face concesii: Transilvania, în întregimea ei - ca o unitate intangibilă - trebue repusă sub stăpânirea Sfintei Coroane Ungare."

Asta-i durerea maghiară: Transilvania! leagănul de naştere al Românilor.

Ura lor faţă de Români a devenit de acum cronică, ceea ce se lasă văzut cale de o poştă din articolul D-lui Marius Tucă pe care-l reproducem mai jos şi care se intitulează *Mieluşeii cu pix în mână*, apărut în ziarul *"Jurnalul Naţional"*.

"Pe perioada congresului UDMR dela Târgu Mureş, presa în limba maghiară din România a fost cuprinsă de o frumoasă isterie, zbierând ca din gură, cu limbă maghiară, de şarpe. Halasz Anna a scris în Romániai Magyar Szó: 'Daţi-mi voie să spun, aşa brutal, ca omul de rând, într'un glas cu ţăranul şi intelectualul: ei ne muşcă de... şi noi ne mâncăm între noi. Să nu dăm satisfacţie naţionalismului românesc, să ne respectăm reciproc şi să lovim în cei care ne prigonesc, şi nu unul în celălalt'. Într'un cotidian local, Nepujsag, Bölöni Domokos zice: 'Să ne înţelegem: maghiarimea din România nu va fi niciodată asimilată, pentrucă nu e genul. Doar flăcăii regăţeni şi unii 'du-te...' de pe aici îşi închipuie acest lucru. Dacă cineva doreşte să rezolve problema minorităţilor din România, atunci să pună tunul pe noi. Nici nu pot spune altceva decât trageţi!' Ce ne facem fraţilor cu ăştia doi care ne spun 'aşa brutal' că îi lăsăm să-şi bată joc de noi? Noi nu trebue să scriem ceva de extremiştii maghiari, ei sunt sensibili... imediat se supără dacă încerci să le arăţi lungul nasului, care după ei porneşte din fundul Moldovei şi se opreşte în fundul lui Laszlo Tökes. Flăcăi maghiari cu pixu'n mână, voi cei care incitaţi, în primul rând, pe cetăţenii maghiari de rând, dacă nu vă potoliţi... o să vă treziţi în ţara nimănui. Bună dimineaţa!"

Acesta e un răspuns, cu duhul blândeţii Domnule Kovacs, nu are nimic de-a face cu zisa propagandă naţionalistă românească. Şi, să stăm strâmb dar să judecăm drept, de ce numai voi Maghiarii să aveţi dreptul de a scrie orice împotriva Românilor, dar Românii nu au dreptul să se apere?

Asta o fi o lege maghiară, pe care, uite noi nu o prea pricepem. Transilvania a fost, este şi va rămâne românească. De data asta, să fiţi siguri. Umblatul cu pâra pe la marile puteri, nu va foloseşte la nimic.

Nicolae NOVAC